שנה 39 מספר 1950 המחיר: 4.50 ל"י ג' שבט תשל"ה, 15.1.75

העולם הזה

הסיפור שמאחרי הקלעים

„תקציב הביטחון הורס המדינה!" קרא שר־האוצר

רבינוביץ איים להתפטר

— וחזר בו ברגע האחרון

Zoo

העורך והמייסד הראשון:
ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל
ממשיכי דרכו יבל"א:
חנוך מרמרי, אפרים סידון.
כתובת המערכת: רחוב זוארץ 1

פרקי היום בתנ"ך

„ויהי אחר הדברים האלה ויעשו בני ישראל הרע בעיני ה'. ויתנם ה' ביד אוייביהם. ויזעקו בני ישראל אל ה' לאמור: שלחה לנו איש ויושיענו. וישלח להם את הנדוורג. וישפוט הנדוורג את ישראל. בן עשרים ושמונה שנה הנדוורג בשפטו ועשרים ושתיים שנה שפט את ישראל."

(שופטי־קו י"ב 12)

כיצד נפגשתי עם נציג אש"פ

למזכירות שלום,
נפגשתי עם נציג אש"פ. שוחחנו כחצי שעה על בעיות האיזור. הודעתי לו כי כל עוד לא יכירו במדינת־ישראל, אין כל סיכוי להידברות בינינו. נציג אש"פ תולה תיקוות רבות בוועידת ז'נבה. נראה בחור משכיל ופתוח.

בב"ח,
נפתלי.

נפתלי שלום,
השתגעת? להכחיש מייד. להד"ם. חוזר: להד"ם.
בב"ח,
מזכירות.

למזכירות שלום,
הריני להבהיר את נושא הפגישה: בתאריך הנ"ל ישבתי במסעדה, כשלפתע ניגש אלי אדם בלתי־מזוהה וביקש את המלחיה משולחני. השיבותי כי לא יקבל את המלחיה בטרם יכיר במדינת־ישראל. האיש הסתלק ולגם מרק תפל. לקראת סיום הארוחה רמז על נכונות להכיר בקיומנו. העברתי לו את הפלפל.
בב"ח,
נפתלי.

נפתלי שלום,
הארץ גועשת. האשמות מצד הליכוד בדבר מגעים עם סוכן זר. הכחש שנית.
בב"ח,
מזכירות.

למזכירות שלום,
להלן הפרטים המדוייקים אודות פגישה עם נציג המרצחים: בתאריך הנ"ל בשעה שנכנסתי למסעדה לארוחת־צהריים התחכך בגבי גורם עויין באיזור שרוול שמאל בסמוך לכתף. מסרתי מעילי לניקוי יבש. ביטלתי ארוחותי במסעדה. אני חף מפשע.
בב"ח,
נפתלי.

נפתלי שלום,
יישר כוח.
בב"ח,
מזכירות.

שעשוע חשבוני

להקמת שלב א' של פרו־ייקט מעלה־האדומים נדרש סכום של עשרה מיליון (10,000,000) לירות.

- כמה ילדים יכולים לל־מוד בכיתה י' ללא תשלום ב־סכום כזה?
- איך היתה נראית מצ־פה־רמון אילו זכתה בסכום כזה?
- כמה דירות למפוני מש־כנות־עוני ניתן להקים בסכום כזה?
- כמה כבישים מסוכנים ניתן היה לשפר בסכום זה?
- כמה נקודות כפריות ני־תן לבנות בגליל בסכום כזה?

פתרונות נא לשלוח למשרד ראש־הממשלה.

בלי מפות

אלון נסע לוושינגטון השבוע, בלי מפות.

בסטייט־דפרטמנט יפתחו אנשי צמרת־הממשל את אטלס פאפר־ריש בקנה מידה של אחד־לחצי־מיליון וידונו בהצעות תיאורטיות.

או שמא ידברו „על בערך": בין רפידים לתעלה. בין המיתלה לג'ידי. בין כפה לעשור.

או אולי יקראו לגבעות שבהם יעבור הקו המוצע בשמות פר־טיים, כמו אביבה ואהובה ושולה. יגידו שהקו יעבור בין ציפי לתמי ויחצה את ענת.

או שיעסקו בתיאוריות בלבד: לזוז או לא לזוז. להיות או לא. לתת או לקבל. לקחת או להעביר.

בעוד שלושה חודשים נגמר ה־מנדט של כוח האו"ם בסיני, ואלון נסע, שוב, בלי מפות.

בהשקט ובבטחה

הם מדברים והוא עושה. הם מצהירים, נואמים, מסבירים — והוא מבצע. לאט־לאט, בהשקט ובבטחה, בדבקות ובמסירות הוא מיישב את מעלה־האדומים.

הוא לא נרתע ממילחמות ש־היו, או שתהיינה. הוא לא רגיש לעובדה שהמיסמך הנושא את שמו קירב אותנו למילחמה ה־אחרונה. לא איכפת לו שהתוכ־נית הנוכחית תקרב אותנו למיל־חמה הבאה. אותו לא יפחידו ב־מילחמה נוספת.

כל עמיתיו פרשו או התפטרו, או הודחו. את כולם נשא הרוח, אבל לא אותו. רוח זה מישחק ילדים בשבילו — גם אש. הוא נשאר. חופר וחותר וכובש כל קרקע בתולה וכל אדמה סגולה. הוא מרחיב את אופקינו מימית ועד רמית ועד לאדומית. תנו לו רק נקודת משען והוא מיישב את כל המזרח התיכון.

ובעיצומו של הסיבוב הבא, בין פגז לפגז, ישב הוא ועפרון בידו וישרטט את תוכניות המיתאר ה־באות. בלתי פגיע, עמיד בפני כל פגעי הזמן, יישב הוא על אדמה שרופה ויתכנן את הרחבת המו־לדת.

דבר הנשיא

תושבי חברון,

ערבים יקרים,

פלאחים נכבדים,

כבוד המושל הצבאי,

חיילים.

לעונג ולכבוד לי לפתוח בחברון עירכם את הוועידה הי"ב של תנוע־תנו — תנועת החרות.

יש הרבה מן הסמליות בעובדה ש־דווקא חברון עירנו נבחרה לשמש כמארחת לוועידתה השנתית של תנו־עתכם־תנועתנו, שהרי החרות היא־היא הגורם המאחד ומלכד אותנו, את שני העמים, היהודי והערבי.

קשר היסטורי אמיץ שורר בינינו. קשר שרב בו המשותף לנו: המרי, הכמיהה לחרות, המאבק לקיום לאומי. לאחרונה, במשך שבע שנות החיים בצוותא הבאנו קשר זה לכלל משמ־עות חדשה — לכלל שילוב הארמוני, ממש כחזון אחרית הימים.

רוצה אני להודות ולברך על שיתוף הפעולה המועיל, תושבים יקרים, בינכם ובין תנועת החרות. שימשתם לה כמעוז, כמבצר, כמצודה, כבית שני. נאמנים לרוח חזונו של מנהיגנו המשותף: „שתי גדות לירדן — זו שלנו וזו גם כן." אנו נישא בעול, נגן על זכויותיכם ונייצג אתכם ב־כבוד, כפי שעשינו זאת עד עתה.

מי ייתן ותהיו בנים נאמנים לעם ישראל ולרוח ישראל־סבא ותגדלו ותפרחו ותזכו למצוות ולמעשים טו־בים, כמסורת אבותינו המשותפים ה־נחים במערתנו ההיסטורית, זה לצד זה.

בהזדמנות זו רוצה אני להעלות עניין כאוב, אך חשוב: עניין הפער ה־חברתי. כל עוד קיימות בעיר שכבות אוכלוסיה אשר אינן ארוגות היטב ב־מסכת החיים כאן, לא נוכל לברך על המוגמר. אמצו־נא, איפוא, אל ליבכם את תושבי קרית־ארבע. סייעו להם כמיטב יכולתכם במציאת מקורות פרנסה, בקליטה ובהשתלבות חברתית הולמת.

אני גאה להעניק בזאת את גביע המדינה לתנועת החרות.

נשיר כולנו את המנון בית"ר.

הכתף שק!

מצפורי ארצנו:

GORENNIS VULTURIS

(עיט צבוע)

מין עוף דורס. צבעו שחור ולו ציצית נוצות לבנה. קולו מזכיר את קול השופר. ניזון מגוויות, אך אינו נמנע מלתקוף גם בעלי־חיים קטנים. מקנן במקומות גבוהים ונלחם נואשות בבני־מינו המנסים לחדור לתחומו. נחשב לציפור קדושה, בעלת כוח־מאגי. בשבטים פרימיטיביים משתמשים בו לטקסי טיהור ממזרים ושואלים לעצתו בענייני ניהול השבט. אוייביו הטבעיים הם נץ ההרים ועוזבדיה יוסף. מסוכן לבני אדם.

מה חדש במדע?

אווזים היינו

הפעם נעסוק במוחות של תרנגולים.

נספר על סירטון־טלוויזיה אשר תיאר מחקר הנערך בתל־אביב, והעוסק במס־תרי מוחו של התרנגול: מרדימים את התרנגול, מנתחים את מוחו, משתקים מרכז־עצבים מסויים, ומחזירים אותו אל הלול. התרנגול מתחיל לזלול ללא הרף, משמין ותופח ומאבד את צורתו התר־נגולת: כרבולת מדולדלת, חיוורת. עי־ניים מזוגגות.

חשבנו, מחקר לקידום הרפואה. להביא ברכה לאנושות.

בשר שכולו כבד

ארוחה על־פי מיטב הישגי המדע

אבל במרוצת הסירטון, התברר כי ה־מדובר בקידום גסטרונומי בלבד ובברכת רק למיצי־העיכול האנושיים: לניתוחי מוחות התרנגולים תהיה השפעה מועילה על דרכי פיטום האווזים לתעשיית הכבד.

הראו לנו עד כמה נוראה שיטת הפי־טום הקיימת: כיצד משפדים את האווז — כשהוא כפות במלחציים — על צינורות ברזל אשר מזריקים מזון מרוכז היישר אל קיבתו.

והנה, באים המדענים ומביאים את הפיתרון הנאור והסטרילי לסבלותיהם של האווזים ומפטמיהם: במקום שיפו־דים, ניתוחי־מוח. לאחר הניתוח, יהפ־כו האווזים שלנו, באופן אוטומאטי, לגו־שי בשר וכבד גדולים וטעימים. רק לקלף את הנוצות — ולזלול. דבר שיביא לנו את המקום הראשון בעולם בייצור כבדי־אווזים לייצוא.

למה לא לגדל פרחים, או תפוזים, או צנוניות?

תשקיף

סאדאת התכונן לשחרר את צברי

המהומות וההפגנות ההמוניות, שפרצו בקאהיר ובערים אחרות במצריים לפני כשבועיים, לא נבעו רק מהמצב הכלכלי החמור ומהאינפלציה, שהיוו את ההסבר הרשמי לרקע פריצתן. הגורמים השמאלניים שעמדו מאחורי הפגנות אלה, קיבלו למעשה היתר מוקדם לעריכתן, על רקע שונה לגמרי.

ככל הנראה התכונן נשיא מצריים, אנואר אל־סאדאת לעשות מחווה כלפי הסובייטים לקראת ביקורו המיועד של ליאוניד ברז'נייב במצריים. המחווה היתה צריכה להיות שיחרורו של עלי צברי הפרו־סובייטי, מי שהיה סגנו של עבד אל־נאצר, שהושלך לכלא עם עליית סאדאת לשילטון.

ההפגנות של היסודות השמאלניים היו אמורות להיות הפגנות שימחה לרגל שיחרורו של צברי, והיו מיועדות להציג גישה חדשה־כביכול של השילטון במצריים כלפי הסובייטים. כאשר התבטל ביקורו של ברז'נייב, התבטלה גם תוכניתו של סאדאת לשחרר את צברי, אולם הוא לא יכול היה למנוע עוד את פריצת ההפגנות, שהפכו מהפגנות־שימחה להפגנות־זעם.

עיתונות לצה"ל – חלוקת השלל

חיילי צה"ל לא יקבלו את „חדשות ספורט," אבל יקבלו את „המודיע."

ועדת־מישנה של הכנסת, האחראית לשטח זה החליטה, בתיאום עם צה"ל לקבוע מחדש את חלוקת 20 אלף העותקים שקונה צה"ל מדי יום בכסף מלא: דבר — 5400, מעריב, ידיעות אחרונות והארץ — 4000 כל אחד, על המשמר — 1400, הצופה — 1200.

עם צירוף ח"כ אגו"י שלמה לורנץ לוועדה, הוחלט „ניסיונית" לקנות גם 300 עותקים של המודיע ושערים. שני העיתונים המבוקשים ביותר בצה"ל — העולם הזה וחדשות ספורט, לא יוזמנו כלל.

תיתכן פנייה לבג"ץ בנושא זה.

תוכניות פוליטיות ליוסף תקוע

הסכמתו של שגריר ישראל באו"ם, יוסף תקוע, לקבל על עצמו את נשיאות אוניברסיטת בן־גוריון בבאר־שבע, מייד אחרי שיפרוש מתפקידו כשגריר באו"ם, קשורה בתוכניותיו הפוליטיות לעתיד.

תקוע, שהיה בעבר מקורב לרפ"י, שואף לקאריירה פוליטית שתתחיל עם בחירתו לכנסת הבאה.

ככל הנראה, הוא מתכוון לבצר לעצמו עורף פוליטי בדרום ובנגב לקראת האפשרות של בחירות איזוריות.

גורן נסוג כתוצאה מאיומים

נסיגתו של הרב הראשי שלמה גורן מפרשת המחדל־כביכול של איסוף חללי צה"ל במילחמת יום־הכיפורים, וחזרתו מתביעתו להקים ועדת־חקירה בנושא, באו אחרי שהתברר לו כי מתנגדיו עומדים לפתוח במיתקפה נגדית.

לגורן נרמז, כי אם לא יחזור בו מהאשמותיו, עלולים להביא כמה פרשיות שהוא השאיר אחריו כרבנות הצבאית, לידיעת הציבור.

תיפתח חקירה נגד יבואן רכב

המישטרה עומדת לפתוח בחקירה של אחד מגדולי יבואני־הרכב בישראל, החשוד בכך שמייד אחרי הכרזת הפיחות האחרונה, מכר לחברה־בת שלו להשכרת־רכב, מכוניות שהיו מיועדות ללקוחות החברה שכבר שילמו בעדן.

כתוצאה מכך נאלצו הלקוחות להמתין עד לבוא מישלוח חדש של מכוניות ולשלם תמורתן את הפרשי המחירים בסכומים של רבבות ל"י, שלא חלו על המכוניות שהיו מיועדות להם, אשר כבר היו בארץ ונמסרו לחברת־הבת של היבואן.

עיריית אילת משלמת שטרות תומר

עיריית אילת התחייבה השבוע לשלם את אחד השטרות שנתנה תמורת ההלוואות שקיבלה מאיש העסקים אבנר תומר, למרות שטענה כי השטר הוצא ממנה במירמה.

הבנק הישראלי לתעשייה הציג לפירעון שטרות בסך מיליון ו־200 אלף ל"י, שעיריית אילת היתה צריכה לשלמן עוד באוקטובר 1974. כשסירבה העירייה לשלם את השטר, הוטל עיקול על כספי העירייה.

בקשת העירייה לבטל את העיקול נדחתה, והיא ביקשה לערער על החלטה זו. בתצהיר שנילווה לבקשת העירעור טען ממלא־מקום גיזבר־העירייה, ישראל אקסלרוד, כי המיסמכים שצורפו לשטר, שעל־פיהם מאשרת העירייה כי השטר הוא לפירעון, הוצאו במירמה מהגיזבר המנוח של העירייה.

לפני הבירור בעירעור העירייה הושגה פשרה. העירייה התחייבה לשלם עד ה־20 בינואר סכום של 700 אלף ל"י. אם לא תשלם סכום זה במועד, תצטרך להוסיף עליו עוד 100 אלף ל"י. לגבי 500 אלף הל"י הנותרים, שהעירייה טוענת כי הוצא ממנה במירמה, ייערך דיון מישפטי בסוף החודש.

רבין סירב להיבדק

ראש־הממשלה יצחק רבין דחה הצעות שהוצעו לו על־ידי רופאים לעבור סידרת בדיקות נאורולוגיות. מאז שבר רבין עצם בכתפו, הוא מבקר מדי שבת במחלקה האורטופדית של בית־החולים שיבא בתל־השומר, שם מחליפים לו את הגבס ועורכים לו צילומים לבדיקת התקדמות איחוי השבר.

באחד מביקוריו אלה הוצע לו לעבור בדיקות פנימיות ונאורולוגיות, כדי לוודא אם נפילתו באמבטיה, שבתוצאה ממנה נפצע, לא נבעה מי סחרחורת שמקורה בהפרעה סרבראלית. רבין דחה את ההצעה, כשם שסירב להיות מאושפז במחלקה האורטופדית מייד אחרי פציעתו.

צפויות מהפיכות ומילחמות באפריקה

בשבועות הקרובים צפוייה הפיכה צבאית במדינה אפריקאית ומילחמת גבול זעירה בין שתי מדינות אחרות.

ההפיכה צפוייה במדינת גיניאה המשוונית, ששמה האפריקאי הוא באטה. שליט המדינה הוא שמאלן פרו־סיני בשם מאסיאס. באטה שוכנת בין גאבון לניגריה, על שפת ים המיפרץ הניגרי, בו יש מצבורי נפט ענקיים.

מאחרי ההפיכה ניצב אוג'וקו, מנהיג ביאפרה לשעבר, השוהה עתה באבידז'אן. תומכי ההפיכה הם בני שבטו של אוג'וקו מביאפרה, שהיגרו לבאטה, והמהווים בה את רוב הפועלים הפשוטים. אוג'וקו מקווה להפוך את באטה בסיס לכיבוש מחדש של ניגריה.

המילחמה השנייה צפוייה בין מאלי לוולטה העילית. לפני כמה שבועות כבש צבא מאלי רצועה פורה, ובה מעיינות־מים בגבול וולטה־מאלי. חיילי וולטה (2500 במיספר) היו בעיר־הבירה ואגאדוגו לחגיגות־העצמאות באמצע דצמבר. למאלי צבא מודרני, מצוייד במטוסי מיג, ולוולטה אין ציוד מקביל. פניית וולטה לצרפת לאספקת נשק לא נענתה. עתה שוהה באירופה מישלחת של וולטה, הקונה נשק מסוחרים פרטיים להכנת מיתקפת־נגד של צבא וולטה על מאלי.

ובכל זאת: פסטיבל הזמר

פסטיבל הזמר והפיזמון תשל"ה יתקיים השנה, ככבל שנה, במוצאי יום העצמאות.

הפסטיבל, שזכה כל השנים בחסות ממלכתית ונערך על־ידי שידורי ישראל, בוטל כידוע על־ידי יצחק לבני, המנכ"ל החדש של רשות השידור. אך האמרגנים אברהם דשא („פשנל"), נועם סמל ושלמה צח החליטו לקיים פסטיבל פרטי, והקימו לשם כך חברה בשם אירגון פסטיבלים בינלאומיים.

זכויות לבעלי־חזקה ללא מיכרז – בראשל"צ

צו־על־תנאי, האוסר על עיריית ראשון־לציון למסור לתיפעול קיוסקים, כיסאות נוחים, הניקיון והשירותים שבחוף הרחצה בראשון־לציון, ללא מיכרז, הוצא השבוע בבית־המישפט העליון, לבקשתו של מתפעל החופים, יוסי דנון. בעתירתו טען דנון, כי הנהלת עיריית ראשון־לציון מעניקה מזה שנים את הזכויות לשירותים אלה לבעלי־חזקה ואנשי־שלומה, ללא מיכרז.

העירייה חוייבה להסביר בבית־המישפט מדוע אין היא מוציאה מיכרזים לגבי שירותי חופי־הרחצה. המערכה המישפטית היא שלב נוסף במאבק שמנהל דנון נגד ראש־העירייה, חנניה גיבשטיין, בנושא זה.

מרד נגד מישרד הרישוי

מורי הנהיגה של צפון תל־אביב, המונים למעלה מ־300 מורים, עומדים להגיש בשבוע הבא עצומה לשר־התחבורה ולמבקר־המדינה, הדורשת לפטר את מנהל מישרד־הרישוי בצפון תל־אביב, נורברד הימלפרב.

מורי הנהיגה טוענים כי הימלפרב הביא „מתוך שרירות ורוע־לב ובמזיד" למצב שבו נגרם עוול קבוע והוצאות כספיות עצומות מייותרות לתלמידים.

מנהל מישרד־הרישוי בתל־אביב, גרשון פסחוביץ, תומך בהתארגנות מורי־הנהיגה, ובהדחתו של הימלפרב.

השופטת שמיר פורשת

השופטת המחוזית בתל־אביב מינה שמיר, הודיעה על יציאתה לפנסיה מראשית פברואר.

פרישת השופטת מעבודתה לפני המועד עוררה תדהמה בחוגים מישפטיים. שמיר נחשבת כאחת השופטות המחוזיות הטובות בארץ. פרישתה לפנסיה באה למרות שהיא יכולה להמשיך לשפוט עוד 10 שנים. היא פורשת מאחר שהנהלת בתי־המישפט סירבה לאשר לה חופשה־ללא־תשלום של שנה אחת.

ארבעה דורות-בנק אחד.

הבנק שלנו צועד עם הזמן. אבל מותר, על סף שנה חדשה, לעצור לרגע קט, להעיף מבט לאחור - קצת בנוסטלגיה, ולשאוב עידוד מן העבר.

עברו עלינו בארץ הזו תקופות קשות, משברים ומלחמות ועל כולם התגברנו. היום מדברים על אינפלציה ופיחות! בימים ההם דיברו על מאורעות, שודדי דרכים ושלטון עוין ומתנכל.

היה קשה. החזקנו מעמד. כולנו. המושבה החקלאית, הפועל השכיר, הסוחר הקטן, השומר הרוכב.

הגענו לאן שהגענו לא מעט בזכות הראשונים - אותם לקוחות, שכבר אז נתנו בנו אמון מלא, ללא סייג.

מעולם לא איכזבו אותנו. השתדלנו לא לאכזב אותם. מאז אותם ימים ראשונים ורחוקים הם מלווים אותנו ואנחנו אותם.

את מורשת האמון בבנק שלנו העבירו לבניהם ואלה לבניהם.

לבנק לאומי גאוות רבות. אחת מהן - משפחות בנות ארבעה דורות, השומרות לנו אמון.

משפחות ששרשיהן בשנותיו הראשונות של הישוב העברי בראשית המאה.

בשבועות הבאים נספר על כמה ממשפחות אלה.

בנק לאומי
לישראל בע"מ
1902-1975

בלי משוא פנים

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03־243386. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„דפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בך אביגדור • הפצה: „גד" בע"מ • גלופות: „צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

קורא יקר,

חידון: מי, מתי ואיפה פירסם את הקטע הבא? הדבר בנפשה של הדמוקרטיה: יש בה עיתונים, אך הם אינם יכולים לבקר את הדברים החשובים באמת. הם פוחדים. הם חייבים יותר מדי לבעלי־השררה.

דוגמה לכך היא אולי שביתת פועלי־התחזוקה. רק „העולם הזה" ניסה לראות את שני צידי הפרשה. שום עיתון לא חקר בה די, ויש סיבות טובות להימנעותם של העיתונים. „העולם הזה" מאשים את בן־ארי ואת ההנהלה בעירעור היחסים בחברה, עירעור שאולי תרם לא־מעט לגל השביתות, והוא טוען שפועלי־התחזוקה שלנו הם מהטובים בעולם והם־הם המעניקים ל„אל־על" את המוניטין שיצאו לה. וזה נכון.

משכורתם אינה מרקיעה שחקים בנוף השכר הישראלי, ובן־ארי ופקידיו חיים לא רע. אבל כל זמן שעיתונאים ועורכים טסים — במשך שנים — במטוסי „אל־על" כדי לגלות ארצות שרגל אדם לבן עדיין לא דרכה בהן, כגון גרמניה, אוסטריה, ארצות־הברית או אוסטרליה; כל זמן שאפשר להזמין עשרות עיתונאים לטיסת גילוי אוסטרליה בצירוף שהייה במלונות טובים ואש"ל נעים, וקניית מיצרכים רחבת־ידיים, מדוע יכתבו עיתונאים את האמת על השביתה ב„אל־על"?

האם פועלי־התחזוקה יכולים להטיס עיתונאים ועורכים לגרמניה ומשם, פלאי־פלאים, לעטרות דרך לוד? לא, רק דובר „אל־על" ומנהלו יכולים לעשות זאת. מועצת־המנהלים — החייבת לפקח על הנמלים — טסה כל־כך הרבה עד שאין לה פנאי אפילו להרהר בנושא.

וכך זה באמת נראה.

אולי צודק בן־ארי. אולי צודק גד יעקובי. אף כי נדמה לי שבשביתה זו הצדק דווקא אינו איתם. אבל אפילו הם צודקים, אין פלא שכל העיתונות נסערה בגלל התנהגותם הבלתי־לאומית של העובדים, ולא אמרה מילה, לא חקרה אפילו כחוא־זה את מנהלי־החברה, את נותני המתנות, את המצב על כל צדדיו ובעיותיו.

העיתונות יכולה היתה להיות מנוף אדיר אילו היו טליתותיה נקיות ותכולות. אבל כמו בעניין ברוך נאדל, כן גם פרשת פועלי־התחזוקה. רק „העולם הזה" כותב על כך, ו„העולם הזה" הרי נודע כדבר אחר, ואז — מה זה חשוב?!

נסו שלושה ניחושים לפני שאתם ניגשים לפיתרון החידון, המודפס במהופך.

התשובה הנכונה: זהו קטע מתוך מאמרו של יורם קניוק, עיתונאים כעושים. שהת־פרסם בדבר השבוע, ב־10 בינואר 1975.

מכתבים

רבין — התחלת הסוף?

אכן, גם לי ידוע ממקום מהימן ביותר, שהנהלת הליכוד החליטה „לעלות על יצחק רבין." הוא על הכוונת!

שאלתם (העולם הזה 1947) שאלה שיש לי עליה תשובה. שאלתם האם ראש־הממשלה יצליח או, יותר נכון, יוכל, לעמוד בלחצים הללו כשיופעלו מכל הכיוונים.

את התשובה אתם יודעים בוודאי יותר טוב ממני, אך מסיבות מובנות לא אמרתם בגלוי את שאתם חושבים אל־נכון. לדעתי, כשיעמוד יצחק רבין בפני מיבחן של התמודדות עם כל חברי הליכוד, יהיה זה סוף הקארייירה שלו כראש־ממשלה.

נדמה לי שגם אתם — היודעים כימעט הכל — אינכם יודעים הכל על לחצים ומשברים העוברים על ראש־הממשלה. ועוד לידיעתכם: ראש־הממשלה לא מעד באמבטיה — הוא פשוט נשבר!

אם המערך רוצה להציל את עורו ממצב מביך — עליו לפעול בצורה מתוחכמת, כדי שרבין יפרוש מתפקידו בטרם ייאלץ לעשות זאת במצב מביך ביותר.

ד. בר־חיים, ירושלים

הכספים של שינוי

אנו מבקשים להתייחס לכתבתו של אורי אבנרי (העולם הזה 1948) אשר עסקה בתנועת שינוי.

תנועת שינוי לא קיבלה מעולם כל מענק כספי מהתנועה לזכויות־האזרח או מכל גוף פוליטי אחר. מקורותיה הכספיים של תנועת שינוי מבוססים אך־ורק על תרומותיהם של חבריה ואוהדיה, ועדים לכך כל אותם אלפי אזרחים המעבירים, מדי־חודש, תרומות לתנועת שינוי כדי לממן את פעילותה.

אלפי תרומות אלו הינן המקור הכספי היחידי המאפשר לתנועת שינוי לממן את פעילותה ופירסומיה.

גיל ליידנר, רכז התנועה, תל־אביב

● חבל שהקורא ליידנר לא פירט מניין באו סכומי־העתק שהוצאו במסע־הפירסום של „שינוי".

כל הכבוד ל„חברא־קדישא"

בעיקבות הודעתו של הרב גורן על מחדל בפינוי החללים בתקופת המילחמה, ממש זועזעתי, ואני חייב לציין שכל זה נראה לי סתם תרגיל כדי למשוך כותרות בעיתונים.

בתקופת המילחמה שירתתי בפיקוד צפון, ובמו־אוזניי שמעתי פקודה מפורשת של אחד הקצינים הגבוהים ביותר שם, שלא להתחשב בקדושת השבת והחג, ולפנות כל חלל שלנו מכל מקום, ובכל זמן אפשרי.

לדעתי, ולדעת הרבה אנשים במילחמה, עשו אנשי חברא־קדישא והרבנות הצבאית עבודה נפלאה, ואני חושב שלא להרבה אנשים היה אומץ־לב לעשות מה שהם עשו.

יורם כהן, תל־אביב

תושבי הגליל

במדינה המתיימרת להיות דמוקרטית ומתקדמת כישראל, לא ייתכן שהמשאבים הלאומיים יחולקו לא בהתאם לצרכי האוכלוסייה, אלא בהתאם לדתם.

למעלה ממחצית אזרחי המדינה החיים בגליל מדורי־דורות, הם לא־יהודים. מאז הקמת המדינה הושקעו סכומים עצומים בהטבת תנאיהם של אזרחי הגליל בעלי הדת היהודית, בעוד שהערבים שם זוכים לתשומת־לב מעטה יחסית.

האם עקרונות השיוויון ואי־ההפלייה הכלולים במגילת־העצמאות הם מילים ריקות מתוכן?

אחמד ריאד, חיפה

דוד ליאו שוקולד

לפני כמה ימים נפטר בכפר־שמריהו ליאו יורדן ז"ל. הוא לא היה סתם אחד הוותיקים של הכפר, אלא במותו נעקרה התיכת־נוף מהמושב של הייקים, שהיגרו לארץ והקימו את הכפר היפה הזה.

אחרי מיטתו הלכו הרבה ילדים ונוער של הכפר, שכינו אותו „דוד ליאו שוקולד," כי תמיד היו בכיסו שוקולד או ממתקים לכל ילד שפגש בדרכו. הוא היה ידיד של כל האנשים, ועזר לכל אחד.

יהי זיכרו ברוך.

עמיאל אבינרי, כפר־שמריהו

מיכתב גלוי לישעיהו

כאדם המתעניין בבעיות מינהל, אינני יכול שלא להגיב על הרעיון אשר, כידוע ליו"ר הכנסת ישראל ישעיהו, אינו חדש במייוחד (מר אורי אבנרי, בהיותו חבר־כנסת, העלה רעיון דומה).

פרלמנט, וזהו מינהגו של עולם, מורכב מנציגים האמורים לייצג אינטרסים של ציבור בוחריהם, ואין צורך להיות בלש מומחה על־מנת למצוא כימעט בכל חוק את ההתפתלות הנובעת מפשרות. החוקים המעטים הנחקקים בכנסת, הבאים להסדיר חיים תקינים ואינם נובעים מאינטרסים אלו או אחרים, לוקים ברובם בחסר, ולעיתים הנך חש כי מלאכת חקיקתם נעשתה בהיסח־הדעת.

אינני מבין מדוע צריכה המדינה (ואני משתדל שלא לחשוב על הנטל הכספי הנוסף) לדאוג למישרות „כבוד" לנבחריה־בעבר. מה התועלת מ„ניסיונם"? האם ידיעתם את רזי ההתפתלות הפרלמנטרית היא אשר תושיע את ציון?

מדוע לא יוצע לאנשי מוסדות ההשכלה הגבוהה (אשר לעיתים נדמה כי הם קישוט בלבד) לשמש במועצה כזו? להם הכלים והצזות לנתח את ההיבטים השונים של החוקים, בטרם יוגשו לחתימתו הסופית של הנשיא, ובטוחני כי מישקל עצמם במועצה שכזו יהיה רב.

א. בריל, נתניה

קיזני במצפה־רמון?

לפני שנתיים הגעתי למצפה־רמון, וקיבלתי דירה בשיכון למשרתי צבא־קבע. כיום אני משרת רחוק ממיצפה־רמון (בערבה), ועלי להגיע שלוש פעמים בשבוע הביתה. הפרשי הזמנים שבהם יוצא האוטובוס מבאר־שבע למיצפה הם כה גדולים, עד שאי־אפשר לתכנן שום סידור מסויים באותו יום בבאר־שבע, או קניות.

כל דבר פרט לאוכל צריך לקנות בבאר־שבע — אם מפני שהוא לא נמצא במיצפה, או שהמחירים הם גבוהים מאוד והאיכות ירודה מאוד. לגבי הנסיעה, הרי היא אורכת בין שעתיים ורבע (מרחק של 96 ק"מ בלבד!), והיא כוללת חניות מרובות וממושכות בדימונה ובירוחם.

בעייה נוספת — בשבת האחרונה, ובשבת שלפניה היתה מיצפה־רמון ללא טיפת מים — מיום חמישי בערב עד ליום ראשון ב־10 בבוקר. אינני יודע איך הרגישו משפחות אחרות בעיירה, אבל אני יודע מה היתה הרגשתי והרגשת מישפחתי. שבת שלמה ללא מיקלחת וללא מי־שתייה, ובלי אפשרות לכבס חיתולים של תינוקת. לדעתי זוהי שערורייה.

אם אי־פעם חשבנו, אשתי ואני, לקבוע את מגורינו בעיירת־פיתוח זו, הרי שתי הבעיות הללו ועוד רבות אחרות שבהן אנו נתקלים, מונעים מאיתנו את התענוג להמשיך להתגורר במקום זה.

ולאותם ליצנים המציעים להקים במיצפה־רמון „קיזינו" — תשכחו מהרעיון. הנסיעה הארוכה לא כדאית, וקצת קשה לבלות (ועוד יותר, לחיות) בלי מים.

ש.ש., מיצפה־רמון

שונאים את אורי גלר

ביום חמישי שעבר היה לי האי־עונג להאזין בגל ב' ליצירתם נוטפת הקינאה והשינאה של האדונים הנכבדים דני ליטני ויהונתן גפן: „בלדה על אורי גלר." אמנים אלה התכוונו להשפיל את גלר ולפגוע בו. אבל הם השפילו רק את עצמם. ממש נדהמתי עד לאיזה שפל של חוסר־בושה ורישעות מסוגלים אנשים מכובדים אלה לרדת.

יש לי שאלה ליוצרי ולמשדרי „יצירה" אנושית כבירה זו: אילו הייתם שותפים לעסקיו הפורחים של אורי גלר ולכספים שהוא גורף — האם גם אז הייתם שופכים עליו את מרירתכם, או שמא הייתם מזמרים בטון קצת שונה?

חנן גן, חולון

זוג במים

כשראיתי את תמונת־השער הנהדרת של פנינה רוזנבלום־גולן (העולם הזה 1949),

פנינה
— מי דומה

אלמוני
— למי?

נזכרתי בתמונה שפורסמה לפני שנים על שער השבועון לייף. האם זה דומה?

חנניה גור־אל, פתח־תיקווה

● שתי התמונות, לצורך השוואה — ראה גלופות.

אין כסף ב„הפועל"

אני עובד עיריית ירושלים, ואני מטפל בדשא של מיגרש הפועל בעיר מזה שנתיים. אני רואה שם פועל־ניקיון בן־מיעוטים המכבס ומנקה חדרים מטעם חברת המשקם. את היציעים לאחר המישחקים מנקים פועלי־הניקיון של העירייה.

הייתי רוצה לברר אם אין להסתדרות תקציב להחזיק כל זאת בכוחות עצמה בשביל הפועל ירושלים בייחוד עתה, כשמדברים על מחסור בכסף בהפועל.

י.א., ירושלים

אילת

עכשיו כה נעימה ובמחירים ללא תקדים. בוא ותוכח!

הזמנות במחירים המיוחדים לינואר ופברואר מתקבלות במלונות ואצל סוכני הנסיעות

אילת

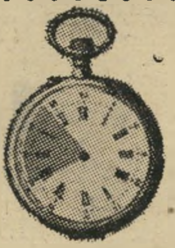

עכשיו הזמן

עכשיו הזמן להשתמש בתחבורה הציבורית!

עשה לך חשבון פשוט:
השימוש במכוניתך הפרטית
הנו "תענוג" יקר מדי.
מחיר הדלק, מחיר החלפים,
הצפיפות והסיכונים בכבישים,
כל אלה נחסכים ממך
בתחבורה הציבורית.
אגד מעמיד לרשותך
אוטובוסים במשך כל שעות
היום לכל מקום בארץ.

חסוך כסף, עצבים וזמן

סע באגד

מלקולם מקדואל
כוכב
„התפוז המיכני"
בסרטו של
לינדסי אנדרסון

בר המזל

סרט המתעלה מעל זמנו.
TIME

סרט מלא פעילות הסוחף את הצופה למעורבות מוחלטת.
NEWSWEEK

יצירת מופת אורגינלית להפליא.
DAILY NEWS

יצירה בעלת כוח המצאה כובש.
HERALD TRIBUNE

יצירה יחידה במינה, מבריקה, משעשעת.
מלקולם מקדואל מזהיר.
NEW YORK MAGAZIN

אחד הסרטים החשובים של השנה.
NEW YORK POST

תצגת בכורה ארצית
קולנוע „פאר" ת"א
שימו לב לשעות ההצגה
6—9

מסרטי וורנר פוקס
בלד

המשורר נאיף סלים מרותק

לפי צוו-ריתוק — ביום לכפרו ובלילה לביתו שבפקיעין.
בזה חוזר המימשל לנסיונות הדיכוי של האינטליגנציה הערבית-הישראלית באמצעות החוק המנדטורי האנטי-דמוקרטי, המאפשר מעצר בלתי-מוגבל ללא העמדה לדין!

אנו דורשים לשחררו או להעמידו לדין!

פרופ' ע. א. סימון, אורי אבנרי, פרופ' דן מירון, ח"כ מאיר פעיל, דני קרוון, לטיף דורי, אשר צרפתי, ארטור גולדרייך, עוזי בורשטיין, אברהם פסקא, הלל נאמן, ניקול קסל, יצחק חזקיה, דן קדר, משה ברזילי, מנחם בינצקי, שמואל וולף, יצחק נאמן, ועוד.

הפירסום נתאפשר הודות לתרומתם של באי הרב־שיח להבנה יהודית־ערבית, אשר נערך בבית־סוקולוב, תל־אביב. ב־11.1.75.

„שניים" — ספרו החדש

של ארנון הדר

בהוצאת „ספרית מעריב"

הספר עוסק בעימות בין אדם לחברה, בין אדם לחברו ובין אדם לאויבו — על רקע המלחמה האחרונה.

זוהי מלחמתו הפרטית של רב"ט (מיל.) איתן כספי וההתרחשויות המוזרות הקורות לו במדבר.

הצצה חושפנית לנפשו של אדם שסוע, הנקרע בין שני עולמות והעימות הסופי שלו עם חייל אויב.

הספר שאתה חייב לעצמך!

המחיר הקטלוגי: —.20 ל"י.

מחיר מיוחד לתקופה מוגבלת: —.16 ל"י.

221 עמוד.

להשיג בחנויות הספרים וב„ספריית מעריב".

המלחמה היא פשע נגד האנושות
לכן מחליטים אנו לא להשתתף בשום מלחמה, לא במישרין ולא בעקיפין, ולפעול לביטול כל הגורמים המביאים לידי מלחמה

(חתימה) ....

(נא לשלוח בציון שם ומען מלא לת"ד 20178, ת"א-יפו)

התנועה הבינלאומית
לסרבני־מלחמה
מטעמי מצפון

טל' 063-88182

המנוי!

קיבלת חשבונך

נא פרע אותו בהקדם

מכתבים

לאן אנו שייכים?

כפרנו, נחף, הינו כפר השוכן בלב הארץ, מול עיירת־הפיתוח כרמיאל, והמשכה הטופוגראפי. הכפר הינו חלק בלתי־נפרד מחיי המדינה הכלליים, אשר השתלב יפה בחייה בכל התחומים. אך לדאבוננו, כפרנו אינו מפותח באותו קצב של ההתפתחות הכללית, ומתקדם באיטיות יתירה.

הבחירות הראשונות למועצה המקומית בכפר העלו צוות צעירים משכילים, מורים ופקידים מבני הכפר, שלקחו על עצמם נטל האחריות לעשות למען הגשמת פיתוחו וקידומו ממצבו הסטאטי הנוכחי.

למעשה הצליחה המועצה לבצע מיספר פרוייקטים קטנים, שמומנו בעיקר על־ידי התושבים. אך שני פרוייקטים כבירים לא ניתן לנו להגשים בכוחות־עצמנו, והם: בניית בית־ספר שיכיל את כל בני הכפר הלומדים בשני בתי־הספר העממיים, ו־מהווים מעל לשליש אוכלוסיית הכפר. לשם כך פנינו, כמקובל, למישרד־החינוך לקבלת הלוואה. לשימחתנו אושרה ההלוואה המבוקשת, אך שיחרורה נידחה מ־שנה לשנה, וקבלתה עדיין בסימן־שאלה גדול.

ואילו בקשר לפרוייקט השני, הוא חיבור כפרנו לרשת־החשמל, היתה לנו עבודה סיזיפית ממש. לשם חיבור כפרנו הקטן נדרשנו לשלם לחברת־החשמל ל־ישראל כשני מיליון וחצי לירות, מלבד החיבורים שעלולים לעלות למעלה ממיליון נוסף — עול גדול שאיננו יכולים לשאת בו.

אי־לזאת פנינו למישרד־המיסחר־והתעשייה, בהיותו כולל בחובו כיום גם את מישרד־הפיתוח, לקבל מענק כפי שנתן לאחד הכפרים האחרים. אך לצערנו הרב

פרץ מפריך את שערוריית פרץ

כאשר העולם הזה פותח כתבה במילים „העולם הזה מגלה...", יש הסבורים כי הוא עומד לגלות שערורייה אמיתית שנועדה לעקור תופעות שליליות.

אבל, לצערי הרב, אי־אפשר לומר על הכתבה „הפירצה קוראת לפרץ" (העולם הזה 13.11.74), אלא שהיא דוגמה לעיתונאות, שאינה רק בזה לעובדות אלא מסלפת אותן ביודעין, אם לתענוגו „המיקצועי" של הכתב, או לשם שירות לאינטרסים פוליטיים אשר במיקרה זה נראים לי רחוקים מקו מחשבתו של העולם הזה עצמו.

להלן העובדות:

כותרת הכתבה זועקת: — „סגן ראש־העיר פרץ אוניקובסקי חשף שערורייה של ספסרות בדירות לזוגות צעירים — העולם הזה מגלה שהוא עצמו השתתף בה."

ואולם — בכל הכתבה אין אף מילה אחת הטוענת כי יש איזושהי שייכות לדירת אוניקובסקי שבה מדובר ולאיזושהי מיסגרת של שיכון זוגות צעירים!

הא־יך ייתכן שהכותרת תקבע דבר אשר המאמר שמתחתיה לא רק שאינו מוכיח אלא אפילו אינו טוען, זאת נעלה מבינתי להבין.

ואשר לאותה דירת אוניקובסקי: —

ב־2 בינואר 1973 רכשתי דירה בשביל בני, שהוא כיום בשירות צבאי, מידי חברה מיסחרית המציעה למכירה דירות בשוק החופשי — וזאת לאחר

אל תחמיץ!

וילות וקוטג'ים

במספר מצומצם

בשכונות "רסקו" המקסימות:

* נוה־רסקו — ליד רמת השרון
* חבצלת השרון — ליד נתניה
* קרית ביאליסטוק — ליד תל־אביב
* קרית־ים — ליד חיפה
* עומר — ליד באר־שבע

כמו כן נותרו מספר דירות־רווחה בבנינים רבי־קומות באתרים מובחרים ברחבי הארץ.

פרטים במשרדי „רסקו":

תל־אביב — רח' הר-סיני 1, טל. 622222
חיפה — רח' הרצל 1, טל. 668161
באר־שבע — „בית רסקו", טל. 77145
ירושלים — רח' שמאי 8, טל. 224421
אשדוד — רח' קיבוץ גלויות 24, טל. 23035
ק. מוצקין — „דירות עם", שד' השופטים 2, טל. 710191

רסקו RASSCO

על רסקו אפשר לסמוך!

לפני	אחרי

מה לא עושים למען האופנה, או אולי למען החסכון? אמלי לפידות, יהלומנית אם לבן ואשת עו"ד, ניגשה השבוע למספרה החדשה של „דייב" בשיער שחור ארוך וגולש, ויצאה בתסרוקת נערית מודרנית. כל לקוחה המגיעה אל דייב בשיער ארוך, מתבקשת ע"י דייב להצטלם לפני ואחרי, כדי לשמור מזכרת מהאופנה שחלפה.

מכתבים

נעניגו שאין אנו גזירה שווה עם הכפר הלז, בהיותו כפר דרוזי, ואף איננו שווים עם הכפר ג׳זר — הכפר העלאווי (כת מוסלמית) השוכן ברמת־הגולן סמוך ל־גבולות עם לבנון וסוריה. לפי זה, אין אנו שייכים לשום גיזרה מהגיזרות הנ״ל. אם כן, לאיזו גיזרה אנו שייכים?

כפרנו, לפי עניות דעתי, הוא שווה־זכויות לכלל היישובים, היות שאנו חיים את חיי המדינה, את שימחתה ואת תוגתה גם יחד. הסח הדעת מאיתנו וקיפוחנו מהווה פגם מדיני חמור מאד, הטעון תיקון שאליו אנו מצפים במשיחיות.

אחמד עבאס,
יו״ר המועצה המקומית נחף

אריק שרון
לא בימי בן־גוריון

„עיסקת" שרון

שר־האוצר לשעבר ויו״ר הנהלת הסוכנות דהיום פינחס ספיר, אשר כעס על־כך על מינוי־החירום שקיבל זה־עתה אלוף־מ״כ (מיל.) אריק שרון, טען בעת ישיבה של ראשי מיפלגתו, המערך: „עיסקה כ־זאת לא היתה אפשרית בימי בן־גוריון." ומר ספיר אמנם צדק בהחלט.

כאשר דוד בן־גוריון ז״ל, כראש־ממשלה ב־1951, החליט שמפקד הפלמ״ח, ה־אלוף יגאל אלון, איננו רצוי לו בשורות צה״ל, כי כאיש אחדות־העבודה ולא מפא״י הוא איננו ממלכתי דיו, הוא פשוט הדיח אותו מתפקידו כאלוף פיקוד ה־דרום, ומינה במקומו — את מי? את חבר מרכז מפא״י דאז האלוף משה דיין. וכך נאלץ, לבסוף, יגאל אלון לפרוש מ־צה״ל נגד רצונו.

וכאשר דוד בן־גוריון כעס מאד על האלוף יצחק רבין, באותן שנות החמישים, על כך שהעז להשתתף בכנס ארצי של אנשי הפלמ״ח למרות הוראה מפורשת של ביי־ג׳י — אם־כי עשה זאת בבגדים אזרחיים — הוא פשוט הכניס את רבין לפריז׳ידר ולא נתן לו להתקדם בשורות צה״ל.

כך התייחס בן־גוריון בזמנו אל שניים מטובי המפקדים במילחמת תש״ח, לאחר שהוא עצמו אמר על הראשון — יגאל אלון — כי הוא המפקד הקרבי הטוב ב־יותר במילחמת־השיחרור, ועל השני — יצחק רבין — כי הוא קצין מצטיין ש־נכונו לו עוד תפקידים גדולים בצה״ל.

ייתכן שגישה „ממלכתית" זו נראית בעיני פינחס ספיר הולמת ביותר לחיזוק צה״ל וביטחון ישראל, אולם כל מי שלא מסכים להנהלת־חשבונות כזו חייב לדרוש בממשלה, בכנסת ודרך כל אמצעי־התיקשורת: מקומו של אלוף אריאל שרון ב־שעה גורלית זו לביטחון ועתיד ישראל, הוא בקו הראשון של צה״ל!

יזהר דרורי, חיפה

אוניקובסקי
לא זוג, לא צעיר

שבחרתי בהצעה זו מתוך מיספר הצ־עות מקבילות שהיו בשוק באותה שעה.

לא ביקשתי ולא קבלתי כל הנחה או הטבה או העדפה ברכישת דירה זו, אלא רכשתיה במחיר המכירות של ה־חברה בתנאים שהוצעו לכל רוכש.

המשכנתא, בריבית של 13 אחוזים, היתה משכנתא בנקאית רגילה, שכמוה ניתנה באותו זמן למשתכנים שאין ל־הם שום עדיפות מיוחדת. זוגות צעי־רים, העונים לקריטריונים, קיבלו אז משכנתא שמחציתה מן התקציב, בריי־בית של 7%, ומחציתה האחרת בנק־אית, בריבית של 9%. ואילו אני שילמתי, כפי שכתוב בהעולם הזה, 13%, שכאמור היתה אז משכנתא בנקאית רגילה.

החוזה והמשכנתא נעשו מלכתחילה על שמי, וזאת מהסיבה הפשוטה שבני היה אז עדיין קטין מבחינה מישפטית. בבוא המועד הועברה הדירה על שמו.

לגבי טענותיו של כתב העולם הזה, כאילו דירות אלו חולקו כביכול ב־מחיר נמוך ממחיר השוק, בתנאים מסובסדים (על־ידי מי, לא נאמר כלל), — טרחתי והתעניינתי מה היו מחירי דירות לזוגות צעירים באותו גודל, ב־אותו איזור ובאותו זמן, או בסמוך לו. ומה התברר? חברת רובינשטיין, למשל, מכרה בנווה־צה״ל דירות בנות 3 חדרים 73 מ״ר לזוגות צעירים בחו־דש יוני 1973 — כלומר שישה חודשים מאוחר יותר ממועד רכישתי אני, ו־כאשר המחירים עלו — 70 אלף ל״י לדירה, לא צמוד, כולל מלוא מחיר הקרקע הפרטית!

השוואה נוספת: — הקבלן דוד קלעי מכר דירות לזוגות צעירים בנאות־אפקה על קרקע פרטית שהיתה שייכת לו, כחצי שנה לאחר רכישתי, ומכר דירות אלה (שהן יותר גדולות מהדירה שאני רכשתי), כולל מחיר הקרקע ה־פרטית, ב־70 אלף ל״י! ואילו אני שילמתי בתאריך שבו היו דירות יותר זולות, 78 אלף ל״י, כלומר שמונת אלפים ל״י יותר, כפי שכותב העולם הזה. אזי היכן ההנחה שקיבלתי, כב־יכול?

אגב, אין לי שום דבר־מה להסתיר בפרשה זו. כל המיסמכים הקשורים לדירה הנ״ל נמסרו על־ידי ומרצוני הטוב, לכתבכם יגאל לביב, משום שלא יכולתי להניח כי כוונתו לסלף את תוכנם ולהציגם בפני הקוראים בראי עקום על־ידי פירסום מיסמך אחד בלבד.

מרושע במיוחד הוא שירבוב שמה של בתי לכתבה. שבוע ימים לפני מילחמת יום־הכיפורים, נכנסו בתי ו־בעלה זיכרונו־לברכה, לדירה שרכשו בראשון־לציון. גם דירה זו נרכשה ב־שעתו במיסגרת מסחרית רגילה, ללא כל קשר לאיזו־שהיא מיסגרת של שי־כוני זוגות צעירים, וזאת אף לא נטען במאמר העולם הזה. אחרי נפילת בעלה במילחמת יום־הכיפורים, חשבנו שבתי לא תוכל לגור באותה דירה בה זכתה, כאמור, להיות עם בחיר־ליבה שבוע ימים בלבד, וחשבנו שהיא ובני יתחלפו בדירותיהם. מה פסול בכך, איני יכול להבין.

אסיים במילה על האספקט הציבורי והפוליטי של הכתבה. לפנינו שתי מערכות של עובדות. האחת נוגעת ל־דירות ילדי שנרכשו בדרך המסחרית הרגילה ולא היתה להן, אפילו על־פי המאמר של העולם הזה, כל שייכות לשיכון ציבורי ולא־כל־שכן לשיכון זוגות צעירים — ומול זאת, כותרת המאמר המשמיצה אותי שהשתתפתי ברכישה פרוטקציוניסטית של דירה או דירות.

במיסגרת תפקידי הציבורי כנבחר בעיריית תל־אביב־יפו, אעשה כמיטב יכולתי והבנתי לעקירת תופעות פסו־לות ולקביעת סטנדרטים חדשים וצוד־קים, למען יזכו בדירות אותם זוגות הראויים לכך מבחינה סוציאלית, למען שיכונם ושיקומם. רק הגיוני שהעולם הזה יתמוך במשימה זו.

פרץ אוניקובסקי,
סגן־ראש־העירייה, תל־אביב

מלכת היופי הובאה לתחרות בארגז

הקהל הריע ממושכות למלכה הבלתי שיגרתית.

הפתעה גדולה נכונה לצופי תחרות מלכת היופי, כאשר לפתע, ממש ברגעי השיא של טכס הבחירה, הובאה מלכת היופי להיכל בתוך... ארגז.

המנחה כבר החל לקרוא לבמה את המועמדות הסופיות, כאשר ניגש אליו מנהל הטכס ולחש דבר מה על אוזנו. לרגע עבר רחש של הפתעה בקהל, והמנחה פנה למיקרופון ואמר: „נמסר לי ברגע זה כי מלכת היופי תגיע ברגעים אלה לבמה." הקהל החל למחוא כפיים ואל הבמה הועלה ארגז עץ מסתורי שהעלה לשיא את המתח בקהל. המנחה נתן אות ושני גברים הסירו במהירות את מחסה הקרשים ואז נתגלתה לעיני כולם ליידי קריסטל במלוא יופיה. מחיאות כפיים וקריאות סוערות ליוו את המנחה כאשר ביקש לערוך את ההצבעה ואמנם לא היה ספק בדבר. ליידי קר־סטל נבחרה למלכת היופי — פה אחד.

בקול נרגש הציג המנחה את המלכה החדשה: ליידי קריסטל, עולת מצרפת עו־סקת בשטח הכביסה מזה שנים רבות ובעלת נסיון ומוניטין רב. מידותיה אי־דיאליות 80×40×60.

תוכניותיה — כל תוכניות הכביסה ה־אפשריות.

למחרת הטכס פורסמו בכל העיתונים פרטים נוספים על מלכת היופי החדשה.

מכונת הכביסה ליידי קריסטל היא בעלת כל היתרונות: הרתחה עד 100 מעלות, ציפוי אמאייל משובח ועיצוב מרהיב עין. אוטומטית לחלוטין ונוחה כמטפלת. אין יתרון שאינו נמצא בליידי קריסטל — מכונת הכביסה חטובה והחסכונית מכולן — שנבחרה פה אחד גם למלכת היופי.

שלוש מלכות היופי הנבחרות
של ישראל לשנת 1974

★ שמלות חופה אקסקלוסיביות
★ עיצוב תסרוקות אופנתיות
★ טיפול פנים קוסמטי ואיפור
★ מניקור ופדיקור (קוסמטי ורפואי)
★ מיזוג אויר ★ מוסיקת רקע ★ מזנון
★ ארוחת צהריים
★ מחלקה לחתנים

סלון **אמבר** הסלון המלכותי
תל־אביב רח׳ בן יהודה 64, טל. 226692

מיפלגת העבודה נקרעת בין ניסיונות ההשתלטות המחודשים של ספיר עליה לבין הססנותו ופחדיו מדיין של ראש־הממשלה

מורה נבוכים לנפתולי הסיעות במיפלגת העבודה

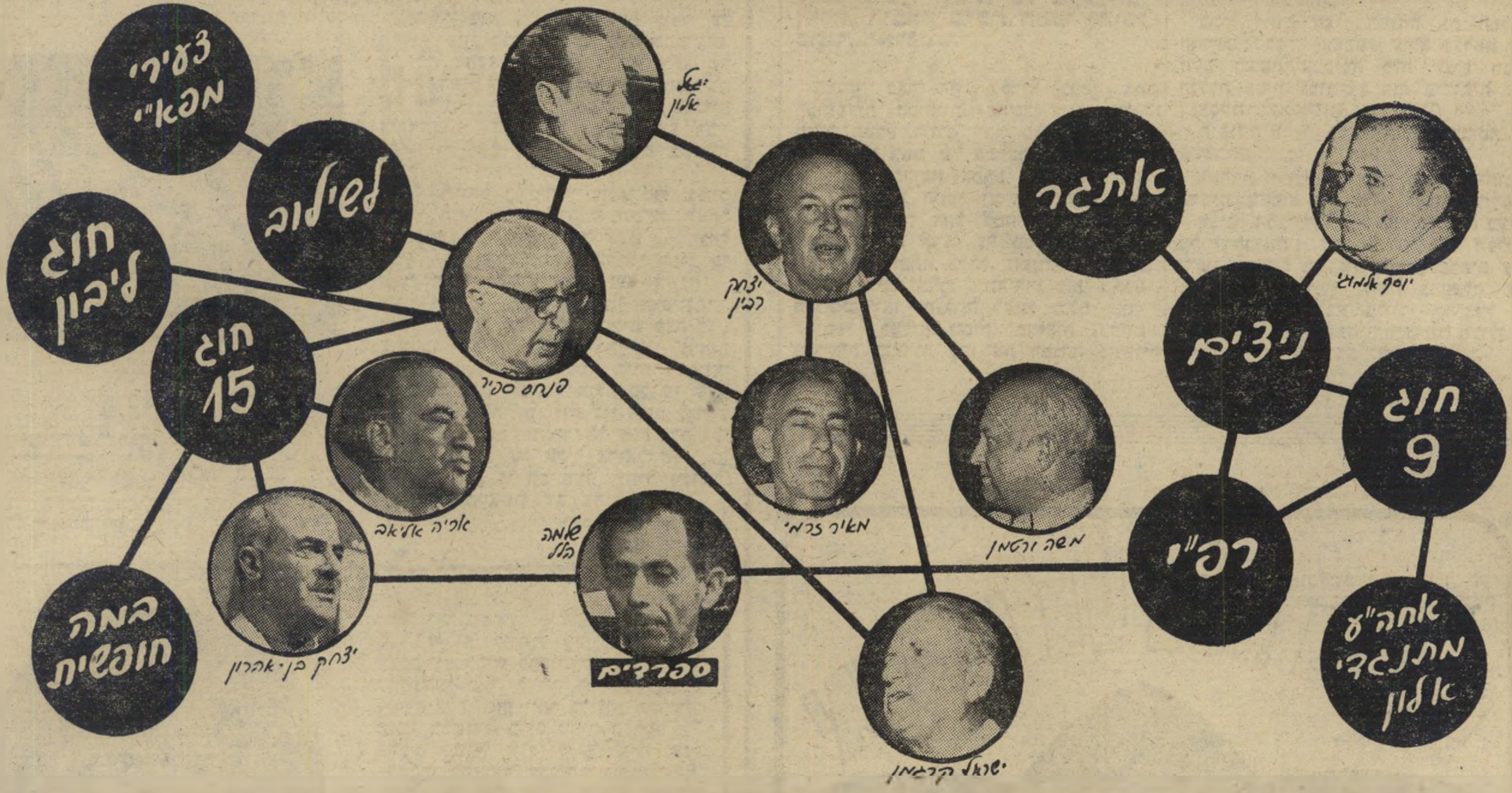

העסק מתפרק

מעולם לא דמו חברי מיפלגת העבודה לכיתת בית־ספר, המחולקת לקבוצות יריבות, כמו בשבועיים האחרונים.

כמו בכיתה, גם במיפלגת העבודה יש קבוצות התומכות במורה וקבוצות המתנגדות לו; קבוצות הנשענות על אהבת המנהל וקבוצות אשר קמו רק בגלל שינאתן למנהל; קבוצות של ילדים שאוהבים את הבנות, וקבוצות אשר על דיגלן חרות: „למשוך לבנות בצמות.”

כמו אצל ילדים, גם במיפלגת העבודה יש כאלה החברים בשתי קבוצות ויותר, אלה המשתתפים ב„פעולות” של קבוצה אחת ורצים למסור דו"ח על הפעולה לקבוצה היריבה.

אלא שלא כבבית־הספר, במיפלגת העבודה אין כל חוקי־מישחק. כל אחד עושה את הישר בעיניו. כל אחד פועל לפי הבנתו הפוליטית באותה שניה שבה הוא נדרש לכך, מבלי שיהסס כלל להחליף את דעתו כעבור יומיים, בטענה כי „בפוליטיקה הכל מותר.”

ספיר מארגן מחדש

אי־אפשר לחלק היום את מיפלגת העבודה לחטיבות הידועות — מפא"י אחדות העבודה ורפ"י. בתוך כל אחת מחטיבות אלו רב השונה מן המאחד. אך אפשר לחלק את העבודה, ובעיקר את מפא"י, אשר קמה בשבועות האחרונים והיתה שוב לגורם גלוי ומוצהר, לשלושה גושים אשר גם אותם קשה להגדיר באופן מוחלט.

מאת יוסי ינאי

בראש הגוש הפעיל ביותר עומד פינחס ספיר. מאז חזר שר־האוצר לשעבר מנסיעתו האחרונה לחו"ל, החליט להפגין שוב את כוחו במיסגרת מיפלגתו, לארגן את מפא"י מחדש, והוא אכן עושה זאת בהצלחה מרובה.

נוסף להחלטתו לארגן את מפא"י מחדש מארגן ספיר, בחושו הפוליטי הבריא, מיפלגה גדולה הרבה יותר: מיפלגת היונים.

לצד ספיר עובדת בפועל, ללא כל הסתר, צמרת משרד־האוצר כולה. במיזנון הכנסת ניתן להבחין פעמים רבות בספיר ליד שולחן אחד, כשלידו כל צמרת מישרדו לשעבר, ובשר־האוצר הנוכחי, יהושע רבינוביץ, הקורא עיתון כשהוא יושב בגפו ליד שולחן אחר.

נוסף לצמרת מישרד־האוצר ריכז סביבו ספיר ארבעה חברי־כנסת העושים ככל שהוא מצווה עליהם: עדי יפה, העומד אף בראש קרן־ספיר; אברהם זילברברג, דמות הלקוחה ישר מתמונות מפא"י במלוא זוהרה; יוסי שריד, בן־טיפוחיו של ספיר מזה עשר שנים וצבי גרשוני.

בהיותו מנהיג היונים, נתונים לתשפעת ספיר כל אותם חוגים חדשים שהוקמו לאחרונה במערך, כמו חוג ה־15, החוג הראשון של היונים המוצהרות, שאותו הקים, באופן רישמי, יוסי שריד. דיעותיהם הפוליטיות המוגדרות של לובה אליאב ויצחק בן־אהרון, שאותם אי־אפשר לשייך לשום חוג, משייכות אותם ממילא למחנהו של ספיר.

אליאב עמד, בשבוע שעבר, לפרוש מ־מיפלגת העבודה, אם־כי לא התכוון להחזיר את המנדט שלו בכנסת. רק לחץ כבד של ספיר שיכנעו להקפיא בינתיים תוכנית זו.

חוגי היונים במערך

התודרח של חוג ה־15, במה־חופשית, היא יצירת־כפיו חבלעדית של ספיר אחרי שהוא החליט להרחיב את חוג ה־15. אברהם זילברברג זימן לפגישה, באמצעות פיתקאות מודפסות ובלתי־חתומות, את כל היונים במיפלגת העבודה. כאילו בחשאי נערכו כבר שתי פגישות של חוג זה, ועוררו סערה גדולה במיפלגה. אולם למרות דרישות ראש־הממשלה והסובבים אותו להפסיק את פעילות החוג, לא נעתר לו ספיר, והחוג מוסיף להיפגש ולהתרחב.

חוג אחר, אשר אינו שייך למיפלגת העבודה אך נמצא בשליטת מיפלגה זו הוא חוג הח"כים הספרדים. יוזם החוג הוא ח"כ חביב שמעוני, הידוע כיונה וכתומך נלהב של ספיר. הדמות הבכירה בחוג זה, באופן רישמי, היא שר־המישטרה שלמה הילל, אשר ניסה בשלב מסויים להפוך את החוג לעמדת־כוח פרטית שלו, אולם דיעותיו הפוליטיות של הילל רחוקות מאלה של ספיר, ושמעוני קיבל רמז לחסום את הילל.

חוגי הצעירים והחוג־לשילוב במפא"י סרים גם הם למישמעתו של ספיר. ספיר אף עומד להטיל את כל כובד מישקלו כדי להשפיע, אצל צעירי מפא"י, במילחמה המתרחשת שם בין הח"כים יוסי שריד ומיכה חריש, כשספיר יטה את הכף לטובת שריד כמובן.

בחודש מארס עומד להתפטר מרכז חוג הצעירים במפא"י, יחיאל לקט. כיום קיימים שלושה מועמדים לרשת את לקט: דני קורן, בנו של מי שהיה ח"כ, הרומני של מפא"י יצחק קורן, השוהה עתה בלונדון; יהאיל גוטמן, עוזרו של שר־המישפטים חיים צדוק, ונתן רענן, סגנו של לקט כיום.

לדעת שריד יש למנות לתפקיד זה את רענן, שכן ברור שהוא יהיה הממושמע ביותר והחסר־הדיעה־העצמית מכל השלושה. ספיר מתכוון להפוך את רענן יורשו של לקט.

קיים גם חוג ליבון. זהו החוג היוני ביותר במיפלגת העבודה, והוא התכנס כבר מספר פעמים, עד לפני כארבעה חודשים. החוג, שבו חברים אנשי מיפלגת העבודה שאינם חברי־כנסת, כמו עורך אות לשעבר דויד שחם, וצבי כסה, הוא לא התכנס מזה ארבעה חודשים והשאלה אם הוא עדיין מתפקד. במידה שכן, הוא יעמוד בוודאי לרשות ספיר במאבק נגד הניצים.

חוגי הניצים

לעומת ספיר ניצב גוש הניצים שבקרב חברי מיפלגת־העבודה. ניצים

אלה נעדרים מנהיג מוצהר. מאחרי הקל־עים הם ממתינים להתייצבותו של משה דיין מאחריהם, אולם דיין מיעט, בשנים האחרונות, להתייצב מאחרי גוש פוליטי או התארגנות מוגדרת כלשהם, והוא נחשב כשומר־האופציות הניצחי של מיפלגת העבודה.

מי שעומד בראש גוש זה באופן טכני בלבד הוא ח"כ מרדכי בן־פורת, הידוע כמי שמבטא את מחשבותיו של דיין, ומקורב אליו ביותר מקרב חברי הכנסת.

קשה להניח כי כאשר יניפו הניצים את השלט הנושא את שמם ויתארגנו כגוש מוגדר, יעמדו כל אנשי רפ"י מאחריהם. כבר היום ידועות דיעותיו של יצחק נבון, המתקרבות למחנה היונים יותר מאשר למחנהו של דיין, אם כי ייתכן שנאמנותו של נבון לרפ"י ורתיעתו ממפא"י יכריעו, ברגע הנכון, **את הכף לטובת דיין.**

לא ברור גם כיצד ינהג שמעון פרס. פרס, הנהנה מתפקידו כשר־הביטחון, ישקול פעמים רבות אם להתייצב מאחרי דיין כנגד ראש הממשלה והמיפלגה, אם כי ברור לו כי כל בגידה בדיין תסיר מעליו את הגב הפוליטי שלו, ותביא לכך שהוא יהיה נתון לחסדי מפא"י, ודווקא לשבט, כפי הנראה.

חוג אתגר, אשר יצא אחרי המילחמה בהתקפה על מישטר גולדה־דיין, שהרוח החיה בו הם ראש עיריית הרצליה יוסף גבו ומנכ"ל כור מאיר עמית, הפך את עורו בשבוצות האחרונים, והחליט להפנות את מלוא כוח־המחץ של קציני־המילואים החברים בו כנגד התארגנויותיו של ספיר. אל החוג הצטרף גם שר־ההסברה אהרון („אהרל'ה") יריב, אשר דיעותיו בנושאי מדיניות חוץ וביטחון אינן קבועות.

אין ספק כי אם לסווג חוג זה, הרי היום הוא מקורב לניצים, לאותו משה דיין שאותו הם תקפו לפני מיספר חודשים.

היצירה המוצהרת ביותר של גוש הניצים היא גוש ה־9, אותם תישעה חברי־כנסת ממיפלגת העבודה, בראשותם של משה שחל ועוזי פיינרמן, שדרשו לפני שבועות אחדים להקים ממשלת ליכוד לאומי. בחוג זה חברים, בין השאר ז'אק אמיר ושושנה ארבלי־אלמוזלינו מאחדות־העבודה, בן־ציון חלפון ממפא"י, ובן־פורת מרפ"י.

התופעה המעניינת היא התייצבותם של מרבית חברי־הכנסת של אחדות־העבודה, אשר מנהיגה יגאל אלון הוא הוגה תוכנית־אלון, בראש הניצים במיפלגת העבודה.

משה כרמל, מי שהיה שר־התחבורה; השר ישראל גלילי אבי מיסמך גלילי ומעלה האדומים, יחד עם אמיר וארבלי, מהווים רוב ניצי במיפלגתם.

הגוש הבלתי־מוגדר

ראש־עיריית חיפה, יוסף אלמוגי, מהווה גורם חשוב במערכות הפנימיות במיפלגת העבודה. אלמוגי, שחזר בשבוע שעבר מסיור שנור בגרמניה, עדיין לא הביע הצהרת אמונים מפורשת לכיוון זה או אחר, אם כי הכוח העומד מאחרי אלמוגי, חיפה, הוא גורם רב־חשיבות. יש להניח שאלמוגי, למרות קריצות שונות שלו לעבר ראש־הממשלה, יתייצב בצורה משכנעת פחות או יותר לצד הניצים ותומכי דיין.

בין שני גושים אלה נמצא הגוש הבלתי־מוגדר של ראש־הממשלה, יצחק רבין. רבין, שהוא נטע זר במפא"י, נשען בעיקר על עצם עובדת היותו ראש־ממשלה, יותר מאשר על כוח פוליטי זה או אחר. ברבין תומכים המזכיר החלש של המיפלגה, מאיר זרמי, ויושב־ראש סיעת המערך בכנסת, ח"כ משה וורטמן.

כשהחלו החוגים השונים במיפלגת העבודה להיווצר, הבין רבין כי כל התארגנות מהווה סכנה לשילטונו, ויצא בחריפות כנגד כל אחד מהחוגים. **בדרישתו** זו תמך בו אף ידידו של ספיר וראש ועדת־הכספים של הכנסת, ישראל קרגמן.

תמיכה איתנה פחות היתה זו של השרים משה ברעם ואהרון ידלין, אולם בעיקר זו של שר־האוצר יהושע רבינוביץ, מי שהיה מראשי הגוש.

אולם היום התמונה ברורה קצת פחות. זרמי מאיים להתפטר אם לא יתוקן מצבה הכספי הרעוע של המיפלגה, ולרבין ברור כי היחיד שבכוחו להושיע ולהזרים כסף הוא ספיר.

לרבין נודע על פגישות שהיו לספיר עם רבינוביץ, אשר בהן הצניע רבינוביץ

ספיר: מתארגן, בונה או הורס?

רבינוביץ: פוסח על שתי הסעיפים

דיין: מסרב להתייצב בראש הניצים

את התנגדותו להחייאת מפא"י ולהקמת גוש היונים.

בעוד שברעם וידלין ממש צעקו כנגד הקמת מפא"י מחדש נשתתקו קולותיהם ואילו אפילו רבין עצמו יודע כי אין לסמוך על קרגמן, כאשר ספיר עומד מנגד.

כך נותר רבין עם התומך היחיד שלו בקרב המיפלגה, משה ורטמן.

המצב כיום במיפלגת העבודה שהיא גוף ענק, הגוף הפוליטי המרכזי בארץ, הקורס תחת המילחמות הפנימיות בתוכו.

כל אחד מאנשי מיפלגת העבודה מקורב יותר לאחת המיפלגות האחרות בכנסת מאשר למתנגדיו בתוך מיפלגתו שלו, ומצב זה הוא רחוק מלהיות בריא לכל מיפלגה פוליטית כלשהי.

הבריתות החיצוניות מאיימות על מיפלגת העבודה. בין אם ברית של הניצים עם הליכוד, כאשר תעלנה השאלות המכריעות כשאלת עתיד הגדה המערבית, ובין אם הבריתות האפשרויות בין הסופר־יונים לבין מיפלגות שמאליות, כמו ברית אפשרית בין לובה אליאב לבין מוקד או ברית שנראית אבסורדית, אך אפשרית לגמרי, מתוך הכרת אופיו של יצחק בן־אהרון, בין בן־אהרון לפנתרים השחורים, לקראת הבחירות שתיערכנה בעוד שנתיים וחצי.

רבין החליט לוותר

אך כאן מתחוללת הפתעה פוליטית גדולה. נראה כי רבין החליט לוותר לספיר, ולתמוך בו בכינונה של מפא"י מחדש ובאירגון החוג היוני במה־חופשית.

הפגנת תמיכה ראשונה תתרחש כאשר יקריב רבין את ורטמן, ויתמוך בדרישת ספיר להחליפו בעדי יפה, מנאמני ספיר.

הנימוק של ספיר, אשר התקבל כפי הנראה על דעתו של ראש־הממשלה, היה כי ההתארגנות המחודשת של מפא"י, הקמת וחיזוק חוגי היונים למיניהם, תשמש בלם בפני החזרתו לשילטון של משה דיין.

למרות שספיר מהווה סכנה לא פחותה לשילטונו של רבין מאשר משה דיין, ידוע כי הטראומה המרכזית בחייו של ראש־הממשלה היא דווקא דיין, ונראה כי נימוק זה הוא ששיכנע אותו להפסיק את המילחמה בספיר, ולהרשות את ההתארגנויות השונות ואת חיזוק כוחו של ספיר.

יש בקרב אנשי המערך הנותנים אשראי רב לתכססנותו הפוליטית של ראש־הממשלה, והטוענים כי הוא הסכים מלכתחילה עם דרכו של ספיר, בעיקר כדי לחסל אחת־ולתמיד את הסכנה ששמה דיין.

יגאל אלון נמצא, כמובן, מהעבר היוני של המערך, אולם הוא אינו משתייך לקבוצות המאורגנות. יחסיו הרעועים עם ראש־הממשלה מחד, ותיקוותיו של אלון להפוך יום אחד ראש־הממשלה, תיקווה העומדת בסתירה עם כל הליכה משותפת עם ספיר, מוציאים לפי־שעה את אלון מתמונת ההתארגנות.

מצבה של מפ"ם הוא מיוחד במינו. מפ"ם עומדת כקטליזטור מאחרי כל התארגנות או תופעה יונית במיפלגת העבודה. תזכיר אותו חיבר ח"כ מפ"ם דב זכין בעניין מעלה־האדומים, יגרום עוד צרות צרורות לשלמות המערך ומיפלגת העבודה. אולם מנהיגי מפ"ם החליטו, כטקטיקה פוליטית, שלא להצטרף לאף אחד מהחוגים היוניים אשר קמו במיפלגת העבודה, ואשר רצו לצרף אליהם את מפ"ם.

כך מצליחה מפ"ם לשמור על אופציה פתוחה לכל קונסטלציה פוליטית אשר תיווצר בעתיד, ולשמור לעצמה דלתות פתוחות לנסיגה אפילו מהרעיונות המקודשים של מפ"ם — כדי שהיא לא תצטרך לפרוש אי פעם מהממשלה.

למרות שספיר הוא, כיום מן הדמויות הפחות פופולאריות בקרב הציבור הישראלי, הוא מצליח לארגן את מפא"י ואת מיפלגת העבודה לקראת העימות הגדול בין היונים לבין משה דיין — עימות אשר יביא להכרעה פנים־פוליטית שלה יהיו השלכות מכריעות על גורל העם והמדינה.

המתנגדים לספיר בקרב מיפלגתו־שלו יודעים, כי למרות שכוחו היום אינו גדול ביותר, הרי כוח־ההרס שלו עצום, כמעט כפי שהיה כאשר היה המלך המוכתר של המיפלגה. המודעות על כוח־הרס זה של ספיר אינה מאפשרת להם לנצל את התמורות שהתחוללו בשנה האחרונה לרעתו של ספיר, ומחזירה את המיפלגה לימיה הישנים והטובים.

תמרורים

זכתה • במקום הראשון בתחרויות נישפי־חנוכה בבית הלוחם של אירגון נכי צה"ל, **אידה ברנע**, קרובת־משפחתו של נשיא מדינת־ישראל הראשון חיים וייצמן, מהנדסת בניין ומיכרות בדימוס שאיבדה רגל במילחמת השיחרור לאחר ששחתה 30 ק"מ. בת 74.

נולדה • לכתב הספורט בידיעות אחרונות, **איתן עמית, ולאשתו רונית,** שהיא בתו של סגן מנהל חברת הסרטים האמריקאית הגדולה אבקו אמבאסי, חיים אשל, בת. אשל, שהגיע לארץ לרגל המאורע, חתם כאן על חוזה הפצה עם חברת סרטי נח של מנחם גולן להפצת סרטי אבקו אמבאסי בארץ ובמקביל להפצת סרטי נח ברחבי העולם.

נבחר • פעם נוספת, לתקופה של שנתיים, לתפקיד נשיא בורסת היהלומים הישראלית, **משה שניצר** (54), יצואן היהלומים הגדול בישראל, יליד צ'רנוביץ רומניה, עלה לארץ ב־1934, למד באוניברסיטה העיברית היסטוריה ופילוסופיה, משמש גם כנשיא־הכבוד של הפדרציה הבינלאומית של בורסות היהלומים בעולם.

פרש • לגימלאות, שופט בית־המשפט המחוזי בתל־אביב **מיכאל הרפזי,** שכיהן בשירות המדינה 26 שנים רצופות, תחילה כפרקליט מחוז תל־אביב, מונה ב־1951 לשופט מחוזי, שימש קודם־לכן גם כעיתונאי ועורך־דין של ההסתדרות.

פרש • אחרי 39 שנות שירות במישטרת המנדט ובמישטרת ישראל, פקד **נימר זידאן** (59), שמילא באחרונה את תפקיד מפקד מישטרת שפרעם, אב ל־10 ילדים, מוסלמי, מתגורר בכפר שעב שליד עכו, התגייס למישטרה ב־1936, השתתף בפעולות נגד כנופיות־פורעים ערביות לפני קום המדינה ובשנות ה־50, היה בין הלוחמים במסתננים ובמבריחים מלבנון.

מונה • לתפקיד מישנה לנשיא הטכניון למינהל ופינגסים, במקומו של יוסף עמי, אל"מ (מיל.) **מנחם זהבי** ששירת בצה"ל בשנים 1956—1972, היה מדריך בבית־ספר לפיקוד ומטה ובשלוש שנות שירותו האחרונות היה ראש־מחלקה באגף־האפסנאות במטה הכללי, מונה אחרי פרישתו מצה"ל כמנהל חטיבת הטכסטיל והעור במישרד־המיסחר־והתעשייה.

התגרשו • בלונדון, השחקן הבריטי **דייוויד** („יצרים") **האמינגס** (33), ואשתו השחקנית האמריקאית שהתגוררה בשנים האחרונות בלונדון **גייל האניקט** (30). השניים נפרדו כבר לפני מיספר חודשים, אך רק השבוע הוכרו הגירושין רישמית.

האמינגס

נפטר • בקלמזו שבמישיגן, בגיל 60, מהתקף־לב, זמר הטנור היהודי־אמריקאי **ריצ'ארד טאקר,** שהיה אחד מזמרי האופרה הנודעים בעולם, הופיע במשך 30 שנה במטרופוליטן אופרה. יליד ניו־יורק, בנו של מהגר יהודי עני מרוסיה, נולד בשם ראובן טיקר, עבד בתחילת דרכו כשליח בחברת תיווך בוול סטריט וכדי להשיג הכנסה נוספת שר בחתונות וכחזן בבתי־כנסת. לא זכה להשכלה פורמלית, אך קיבל שני תוארי דוקטור־כבוד מאוניברסיטאות בארצות־הברית, אחרי שהתפרסם כזמר אופרה. הופיע בכל רחבי העולם, מלבד גרמניה וברית־המועצות. כאשר הוזמן להופיע בברית־המועצות, דרש להוסיף בחוזה שיינתן לו להופיע שם גם בבתי־כנסת. הסובייטים סירבו והעיסקה בוטלה.

נהרגו • בתאונת־דרכים ליד בית־החולים אסף הרופא, כאשר טנדר סטה ממסלולו ופגע במכונית הפולקסוואגן בה נסעו, **מאיר בן־שלום** (דווידוביץ) בן ה־81, ממייסדי העיר הרצליה, היה המזכיר הראשון של ועד המושבה לפני 50 שנה, ייסד בה את הבנק הראשון בנק הלוואה וחיסכון לחקלאי, ובתו **שולמית אורי** (52), מורה במיקצועה, עסקה בשנים האחרונות בייעוץ חינוכי, אם שכולה שבנה אילן אורי נפל במילחמת יום־הכיפורים.

במסווה של מילחמה ב„עיוותים"
נולד עכשיו עיוות מסוכן יותר

הבתולה והמיפלצת

ברוך השם, יש מילה חדשה.
כמה זמן אפשר לדבר על „מחדל"? המחדל המיסכן הזה כבר נשא את כל עוונות הדור, את כל הטימטום של כל המנהיגים ובוחריהם. הוא מעורר פיהוק.

ה„מחדל" מת. קאפוט. דרושה מילה חדשה.

מילה חדשה שאפשר לדבר עליה בלי סוף, לכתוב עליה מאמרים מלומדים, להתווכח עליה בארשת של חשיבות אינסופית מול מצלמות הטלוויזיה, להעמיס עליה את כל העוונות, שנשארו במקומם כמימים־ימימה.

האל, ברוב חסדו, העניק לנו את המילה הזאת.

„ע י ו ו ת י ם."

„עיוותים" בלשון רבים. תמיד בלשון רבים.

ובכן, יש עיוותים.

זה נורא. הם הורסים את הארץ. הם אוכלים כל חלקה טובה. הם נושאים בקירבם את זרע החורבן.

אבל עוד לא אבדה תיקוותנו. י ש ב ר י ר ה!

עורו, אחים! קומי, ישראל! אל הקרב, כאיש אחד, שכם אל שכם, בוטחים בצידקת עניינגו!

יהי אל אלוהי מס־ההכנסה בעזרנו!

מוות לעיוותים!

■ ■ ■

האגדה לילדים מבוגרים (או למבוגרים ילדותיים) היא, בקיצור, כזאת:

אי־שם, בארץ רחוקה־רחוקת, ששמה מס־התכנסת, בעובי יער התקנות, במקום שקרן־השמש לא תגיע אליו לעולם, שוכנת מערה עמוקה ואפלה.

בתוך המערה נמקה בתולה צחה ותמה, כלילת יופי, וממררת בבכי־תמרורים.

בפתח המערה רובצת מיפלצת רבת־ראשים, מבעיתה־למראה. כי ייתתך אחד מראשיה, מאה ראשים יצמחו במקומו. כי תיעקר אחת משיניה, מאה שיניים יבואו במקומה, חדות וארוכות יותר.

מיפלצת נוראה זו, „עיוותים" שמה.

אי האביר בלא חת ובלא דופי, שיעלה על סוסו ויקרא תגר על המיפלצת? אי הגבר רב־העוז שיתקע את חרבו בלב החייה האכזרית? אי האיש שישחרר את הבתולה מכילאה ויאמץ אותה אל ליבו?

זוהי האגדה. ורק ציניקן קר־לבב, שאין זיק של שירה בליבו, ישאל בקול רם את השאלה הפרוזאית: מניין לנו שכל זה נכון?

מניין לנו שבמערה חבוייה בתולה יפה — ולא מכשפה מירשעת, גרועה מן המיפלצת?

■ ■ ■

בוודאי, יש עיוותים. הם קיימים גם מחוץ ל־אגדה.

דמי אחזקת רכב שלא היה ולא נברא. סיפרות מיקצועית בשביל אנשים שאינם קוראים אף בלשים. פרמיות עבור מאמץ הקיים רק בדימיון. חשמל־חינם ל־מחשמלים. הפלגות־חינם לנשות ימאים. טיסות־חינם ל־בעלי דיילות. יהלומים־חינם לפועלי־יהלומים (אם לא תופסים אותם). שנת שבתון בשכר לפרופסורים הנוסעים לחו"ל והמקבלים שם שכר כפול באוניברסיטה זרה. שכר שעות־נוספות לאנשים שאינם עובדים.

מחלות דימיוניות. חופשות דימיוניות. הוצאות דימיוניות. אש"ל דימיוני.

מי ימלל עיוותי ישראל, אותם מי ימנה?

השאלה היא: איך נולדו כל העיוותים הרעים האלה? מה הוליד אותם? איך הם צמחו, שנה אחרי שנה, מיקצוע אחרי מיקצוע, מקום־עבודה אחרי מקום־עבודה?

■ ■ ■

פעם, לפני הרבה־הרבה שנים, היה אדם עובד ב־יושר, גובה את שכרו, מפריש מעט למדינה למען תחייה ותשבע, ומביא את דמי־עמלו הביתה, שמח בחלקו.

מי שהשתכר רק כדי מחייתו ומחיית מישפחתו, לא שילם מס־הכנסה כלל. מי שהרוויח יותר, שילם.

המס לא נגע במינימום הדרוש לקיום הוגן.

אבל לאט־לאט, בסבלנות ובעקשנות של צב, זחל יוקר־המחייה במעלה ההר. מה שהספיק אתמול למחייה, הספיק עתה בקושי לדמי־כיס. אבל שיעורי־המס נשארו על כנם. העובד נדרש לשלם מס־הכנסה גם עבור המינימום שהיה דרוש למחייתו.

ביום בהיר אחד גילה העובד שמשכורת רגילה עבור עבודה רגילה שוב אין בה כדי לפרנס את מישפחתו. הוא נשא את עיניו אל תוספת־שכר.

ואז נתברר לו שאין טעם לקבל תוספת. הר־הברוטו יוליד עכבר של נטו. מרבית התוספת תזרום ישר לקופת המס.

אם יתאמץ וישתכר יותר — כנ"ל. אם יעשה ימים כלילות — כנ"ל. הברוטו נמס בשמש המס. וככל שיעלה בסולם השכר — כן כדאי לו פחות לעבוד ולהשתכר.

מכל עבר צר עליו קיר המס.

ומכיוון שהטבע נטע בלב האדם דחף ביולוגי בלייגוצח לפרנס את מישפחתו — היה קיים החשש שמא האיש הטוב הזה יטיח את ראשו אל הקיר וישבור את הקיר.

זה כבר קרה בהיסטוריה. המהפכה הצרפתית פרצה בגלל הטלת מס על מלח, והמהפכה האמריקאית בגלל מס על תה.

אדוני המס של ישראל היו חכמים. הם פתחו פתחים קטנים בתוך הקירות, כדי שאפשר יהיה לנשום קצת.

■ ■ ■

אדוני המס אמרו לעובד: „אין דבר, מותר לך לרמות אותנו. קצת."

„מותר לך לקבל כמה פרוטות מתחת לשולחן. אנחנו לא נסתכל."

קצת שעות נוספות? בסדר. קצת אש"ל מזוייף? או־קיי. קצת דמי־אחזקה לרכב שאינו קיים? קריצת־עין מלאת־הבנה. קצת חלטורה נסתרת? בבקשה.

„אנחנו יודעים," אמרו אדוני המס, „שכל זה אינו אלא רמאות. אל תחשוב שאנחנו מטומטמים. אבל איננו צרי־אופק. אנחנו מבינים אותך, חביבי. רק תזכור שעשינו לך טובה. בעצם לא מגיע לך לקבל כל־כך הרבה."

וכך עברו אדוני־המס בין כל העובדים, ולכל מיקצוע נתנו היתר מיוחד לרמות קצת. בכל מיקצוע — רמאות קטנה משלו. מי בשבת ומי ביום־חול. מי בספרות ומי בעיתונות. מי בחשמל ומי במים. מי ברכב ומי ברגל.

כל מיקצוע חשב שהוא מקבל משהו מיוחד לגמרי, והיה אסיר תודה לאדוני־המס. וכל מי שרצה לפתוח את הפה נגד השיטה, נכנס לו עיוות קטן לפה וסתם אותו.

הכל הפכו שבויים בידי השילטון, המחלק את העיוותים. שחרי השילטון נתן, והשילטון יכול לקחת.

בעלי מחשבות שחורות סבורים שכל זה תוכנן מ־ראש, בגאוניות שטנית. אדוני־המס רצו שכל אזרח ב־ישראל ירגיש שהוא אשם. רמאים אינם מחוללים מה־פכות. כאשר הכל מרמים את השילטון, הכל הופכים שותפים לשיטת השילטון. והרי אין ברית חזקה יותר מזו של שותפים לדבר־עבירה. אם כן, מהו המילכוד?

המילכוד הוא זה: העובד הישראלי, המשופע בעיוותים, מקבל בסך־הכל פ ח ו ת, והרבה פחות שכר־נטו, מאשר עמיתו בארצות־התרבות, תמורת אותה עבודה עצמה. כל העיוותים גם יחד אינם אלא מעטה מתוק לגלולה המרה.

המס המוטל על האיש העובד הוא עצום.

זה נראה טבעי. למדינה יש צורכי־ביטחון, היא קולטת עלייה, היא צריכה לפרנס מישטר ביורוקרטי יקר.

ובכל זאת זה מוזר מאוד. כי הסטטיסטיקה מראה כי בישראל סך כל המיסים הישירים מהווה חלק ק ט ן יותר מן התוצר הלאומי מאשר ברוב הארצות המפותחות.

כלומר: יש לנו המיסים הגבוהים ביותר בעולם, ואילו שיעור המיסים בהכנסה הלאומית הוא מן הנמוכים ביותר.

איך זה יכול להיות? מהו פיתרון התעלומה?

הפיתרון הוא פשוט להפליא: בעוד שהעובד השכיר משלם פי כמה וכמה יותר מהמגיע ממנו, משלמים חלקים אחרים בציבור חלק זעיר מהכנסתם, או בכלל לא.

ברוך נאדל, העולם הזה ואחרים גילו לאחרונה טפח מן המציאות. הכנסות של מיליארדים עוברות בין אצבעות המס, כמו מרק בין שיני המזלג. סקטורים שלמים שוחררו בחוק מתשלום מיסים („עידוד השקעות"), אחרים באמצעות קנוניות מתחת לשולחן. מעמד שלם שוחרר, למעשה, מן החובה לשאת בנטל המדינה. וזה מחייב את האחרים לשלם הרבה יותר.

הננס השכיר, הנושא את החצי הקידמי של הקורה, כורע תחתיה, ואילו הענק העצמאי, שהיה צריך לשאת את המחצית האחורית, חמק מן הנטל, מאחורי גבו.

■ ■ ■

איך נוצר מצב זה?

יש הסבר מכני. שכר העובד חשוף לניכוי. אפשר לקחת ממנו עוד ועוד. אין זה מחייב שום מאמץ. אדוני־המס צריכים פשוט להחליט, והניכוי נכנס לתוקפו אוטומטית. רבע, חצי, שני־שליש. אין גבול לפני 100%.

יתר על כן, הפועלים כפופים למרות ההסתדרות, והם ממושמעים וצייתנים.

הכנסות העצמאיים וחברות הענקיות הרבה יותר. קשה יותר לשים עליהן יד. בדרך של נוחיות, על פי הכלל של „ההתנגדות החלשה ביותר," הופעלה מסחטת־המס נגד השכירים.

אולם להסבר המכני מצטרף גם הסבר חברתי. אדוני־המס שייכים לחברה מסויימת, זו של אדוני־המימשל, אדוני־המיפלגות, אדוני המשק הממלכתי והפרטי.

בהכרה ושלא־בהכרה, הם פועלים על פי האינטרסים של חברת־האדונים.

קארל מארכס אמר שהשילטון הוא בידי מי שמחזיק באמצעי־הייצור. זה היה מזמן. כיום, אמצעי־הייצור הם בידי מי שמחזיק במכונת־המס. המס יכול להפוך עשיר לעני, ועני לעשיר. כאשר המס מוטל על שיכבה אחת, ולא על שיכבה אחרת, משתנות פני החברה כולה.

זהו הדבר שקרה בישראל.

■ ■ ■

עכשיו באים הדון־קישוטים רודפי־הצדק, ומסתערים על טחנות־הרוח של ה„עיוותים". נדמה להם שאלה הם ענקים מרושעים. אילו עיוותים? אותם המוסיפים כמה לירות לכיסיהם של השכירים.

אך איש מן האבירים האלה אינו תוקף את הענק האמיתי, החי והנושם, העיוות של שיחרור העשירים מתשלום מס.

אומרים ש א ח ר י ביטול העיוותים, תבוא הרפורמה. מדבריו של אדון האוצר (שהוכחשו למחרת היום) נובע שקודם כל יחסלו את „העיוותים", ואחר־כך יתפנו לחשוב על רפורמה. כלומר: קודם כל יגדילו עוד יותר את המס על השכירים, ואחר־כך יבוא תיקון. אם בכלל.

הצדק מחייב את ההיפך: לחלק קודם כל מחדש את הנטל, לחייב את העשירים לשלם מס־אמת, להקטין את העול המוטל על השכירים, ורק אז לסלק את „העיוותים."

השבוע פורסמה תוכנית של „רפורמה," מעשי ידי הכלכלנים מטעם צמרת ההסתדרות. וראה זה פלא: תחת להקל את העול על השכירים ולחייב את העשירים לשלם על פי יכולתם, באה התוכנית ל ק ר ב את שיעורי המס של העשירים (40% מכסימום) לזה של העניים (25% מינימום, אחרי ביטול „העיוותים", תוך הגדלת ההכנסה החייבת־במס). חוץ מזה מוצע להטיל מס „מרתיע" על מיצרכים עממיים חיוניים, כמו חשמל וסיגריות.

אופנת „המחדל" נסתיימה בלא כלום, במחדל טוטאלי. חוששני שאופנת „העיוותים" תוליד עיוות גרוע מכל העיוותים הקיימים.

עיניים אדומות

מחסום בדרך: מפגין לפני האוטובוס

העיתונאית המצרית מקליטה את בגין

המאפיין **ביותר** את פתיחת ועידת חרות, שנערכה באולם תעשייתי חשוף־קירות בחברון, היה מחיאות־הכפיים. כולם מחאו כפיים לכולם. אפילו ראש־הממשלה **יצחק רבין**, שלא הופיע ל־וועידה אלא שלח מיברק, זכה למחיאות־כפיים, למרות שקודם־לכן תקף מנהיגה של חרות **מנחם בגין**, את ממשלתו.

כל מי שעלה על הבימה, כל מי ששמו הוזכר באחד הנאומים, כולל **יוסף טרומפלדור**, זכה בתשואות. לשיא הגיעו התשואות כאשר בגין עלה על ה־במה, ובכל פעם שהוזכר שמו על־ידי אחד הנואמים. אז פרץ קהל בן 1200 האנשים במחיאות־כפיים קצובות. לעיתים נדמה היה כי בגין עומד לרדת מהבמה ולעלות עליה שוב, כדי לתת הדרן.

אפילו **שמואל תמיר**, האהוד על אנשי חרות עוד פחות מראש־הממשלה, זכה ב־מחיאות־כפיים מסויימות, וכאשר הוזכרו שמותיהם של **משה דיין** ו**אריק שרון**, שהיו אף הם באולם, רעדו אמות הסיפים.

הוועידה נפתחה באיחור של שעה. היו לכך מיספר סיבות. הסדרנים של חרות לא הגיעו למקום. הגורילות של האישים החשובים החליטו לבדוק כל אדם על גופו. ואוטובוס אחד עם אורחים עוכב על־ידי אנשי הקיבוצים, ששטחו עצמם על הכביש ביציאה מירושלים.

משך שעת ההמתנה היו לקהל צירי־הוועידה והאורחים גיבורים אחרים מאשר בגין, אריק ודיין. **סנא חסן**, העיתונאית המצרייה, הסתובבה באולם, כשהיא מובלת ככלה על־ידי שני חתנים: חברי־הכנסת מהמרכז החופשי **אהוד אולמרט** ו**אליעזר שוסטק**. אנשי חברון חילקו בין העיתונאים הרבים כתב־מחאה נגד התערבותם של חברי מועצת־העיר חברון הערביים בעצם התכנסותה של ועידת חרות. **עובד בן־עמי**, מי שהיה ראש־עיריית נתניה, משך תשומת־לב כשהופיע עם חתנו, העיתונאי **אלי לנדאו**.

הלוי הגיע גם הוא. לא היה זה חבר־הכנסת הפורש של חרות, **בנימין הלוי**, אלא מנהלה הפורש של חברת סומרפיין הכושלת, **מאיר הלוי**.

תשומת־לב מייוחדת משכה אף צעירה נאה, בעלת גוף חטוב, אשר היתה לבושה באלגנטיות רבה בחולצה ירוקה וחצאית משובצת. היתה זו **יונה קלימוביצקי**, מזכירתו של בגין, אשר מונתה להיות המלווה של האורחים החשובים.

קודם־לכן משכו את תשומת־הלב קבוצות החיילים ליד המחסומים שהובילו ל־קריית־ארבע, שם התחממו החיילים ליד מדורות מאולתרות שהעלו.

האות כי הוועידה עומדת סוף־סוף ל־היפתח ניתן כשהגיעה אשת נשיא המדינה, **נינה קציר**. קציר, האשה היחידה באולם שהיתה לבושה במכנסיים פשוטים, גרובה גרבי ניילון מופשלים, הובלה אחר־כבוד אל השורה הראשונה. מייד אחריה הופיע שר־הביטחון לשעבר, משה דיין, לבוש חליפה הדורה, אפודה ירוקה ועניבה תו־אמת. לידו התיישבו **פינחס ספיר** ו־רעייתו, הוא בפרצוף משועמם כבר מ־

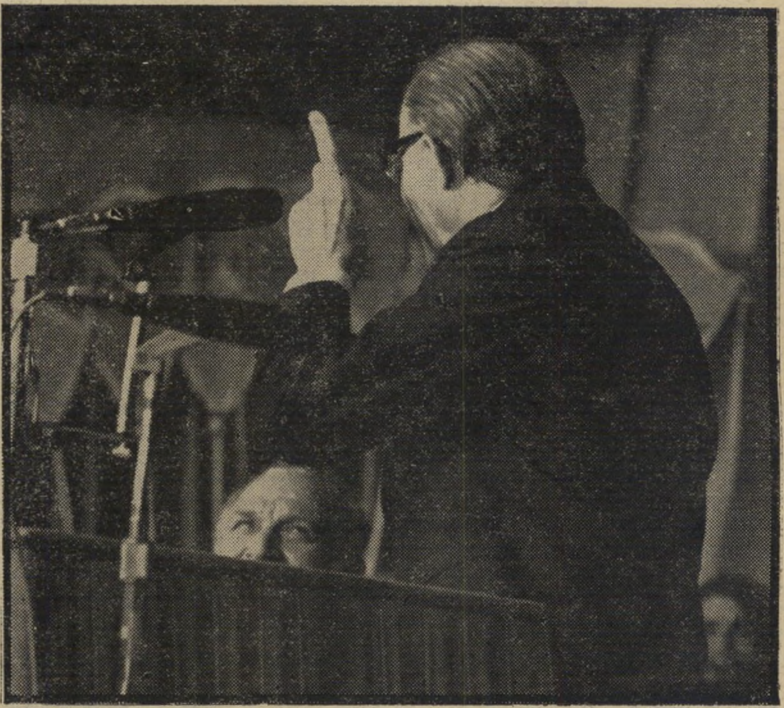

הנשיא תולה עיניים מעריצות בבגין

שבת ציפורים גם יחד: יונה ספיר ואשתו, ניצים שרון ורפאל

במדינה

העם

יריקה בחברון, סטירה במעלה־אדומים

וכימים ההם אין מלך בישראל, ואיש הישר בעיניו יעשה

האם יש שילטון בישראל?

האם קיימת ממשלה, המסוגלת לקבוע קו, להחליט החלטות ולהבטיח שהן תקויימנה?

השבוע נתברר כי התשובה היא שלילית.

לא גשם. כדי להעמיד את הדבר במיבחן, החליט מנחם בגין לערוך את ישיבת־הפתיחה של ועידת־חרות בחברון. היתה זו התגרות גלוייה בממשלת ישראל, יחד עם התגרות בעולם הערבי ובעם הפלסטיני. היא נועדה לקבוע עובדה של סיפוח חברון — וגם לקבוע שהממשלה אינה קובעת.

בימי דויד בן־גוריון, היתה התגרות כזאת נתקלת בחומה אטומה. בימי יצחק רבין, העמידה הממשלה פנים כאילו היריקה היא גשם־ברכה.

רבין עצמו לא בא לוועידה. אבל שרי ממשלתו התחרו ביניהם בהבלטת נוכחותם. כוחות־הביטחון גוייסו במיבצע־ענק יקר כדי להגן על הוועידה, להפחיד את האוכלוסייה הערבית, למנוע גילויי־התנגדות מצידה ולדכא הפגנות של יהודים.

נשיא המדינה, שאינו רשאי לצאת את „גבולות המדינה" אלא „על דעת הממשלה," השתתף במעמד באופן הפגנתי *, ותלה מבטי־הערצה במנחם בגין. בכך העניק להפגנה, בעיני העולם כולו, גושפנקה ממלכתית־רישמית.

ממשלת רבין, העושה מאמץ נואש להציג בפני העולם תדמית מתונה, שתקה.

הממשלה התקפלה. לא פחות בולטת היתה התמוטטות הממשלה בפרשת מעלה־האדומים.

ההחלטה להקים קריית־חרושת בנקודה זו, בדרך ליריחו, היתה אקט של כניעה. היא היוותה חלק מן המחיר ששילם רבין לדתיים תמורת הצטרפותם לממשלתו, ופרס־פיוס שנתנו ראשי המפד"ל, שנפשם יצאה לכיסאות בממשלה, לצעירי־מיפלגתם הקיצוניים.

איש לא רצה בקרייה זו: לא עיריית־ירושלים, לא האוצר ולא מישרד־המסחר־והתעשייה.

אם קיווה רבין להשאיר את הבטחתו במקרר, טעה. מאחרי גבה של ממשלתו נעשתה קנוניה של פקידים בכירים, שוחרי־סיפוח. היא חצתה את גבולות הממשלה, הסוכנות, מינהל־המקרקעין והקרן־הקיימת. היא באה לקבוע בשטח עובדה מוגמרת. גוייסו כספים בחשאי, והעבודה בוצעה במרץ קדחתני.

כשנתגלה הדבר לעיני הממשלה, היא התקפלה. בלי ויכוח, ניתנה בדיעבד גושפנקה למעשה הקושרים. הממשלה, שאין לה גרוש על הנשמה, החליטה להוציא מיליונים להקמת הקרייה המייותרת. מיליונים אלה נלקחו מילדי בית־הספר ומנתמכי־הסעד.

מעטים האזרחים בישראל המוכנים למות למען מעלה־אדומים, ומעטים המוכנים לשלם עבורה. אבל איש לא שאל את האזרחים.

מיפלגות

שובך־יונים עשוי קלפים

מחנה־הסיפוח הפגין את כוחו — מחנה־השלום את חוסר אוניו

בין אורחי־הכבוד של ועידת־חרות בחברון (ראה לעיל ומיסגרת) ישב פינחס

(המשך בעמוד 18)

* כאשר עורר אורי אבנרי את השאלה החוקית והזכיר את הסעיף בחוק יסוד: נשיא המדינה האוסר על הנשיא לצאת את „גבולות המדינה," הכין היועץ המישפטי חוות־דעת הנוגדת את לשון החוק, והטוענת כי כוונת החוק היא, בעצם, ל„תחום השילטון" של המדינה.

רגע הניצחון: מנחם בגין מסעיר את קהל מעריציו

אשת הנשיא מסתכלת באשת ספיר

ההתחלה והיא מתעניינת, צוחקת, מברכת אנשים רבים.

עוזרו של ראש עיריית תל־אביב **שלמה** („צ'יצ'") **להט** מיהר לעבר המארגנים, לבדוק אם הוכן מקום עבור הבוס שלו על במת המכובדים. כשהבטיחו לו כי יהיה בסדר, וכי צ'יצ' יכול כבר להפסיק להמתין בחוץ ולהיכנס לאולם, ביקש טובה נוספת: להושיב על הבמה גם את ראש עיריית ראשון־לציון, עו"ד **חנניה גיבשטיין** שפרש מהליכוד.

„המפקד אברהם," כפי שכינה מספד בית"ר ירושלים **אליעזר** („לייזר") **ריבלין** בשמו המחתרתי את **חיים לנדאו**, יושב־ראש תנועת החרות, פתח סוף־סוף את הוועידה. אליל־הטלוויזיה **דן כנר** קרא פרק מהתנ"ך, הנאספים כולם שרו בהתרגשות רבה את הימנון בית"ר, ולנדאו ביקש מהקהל לקום על רגליו לזכור נופלי מילחמות ישראל.

באותו רגע פרצו כמה צעירים מהקיבוצים, שהצליחו להסתנן לקריית־ארבע למרות השמירה, בקריאות „חברון פלסטינית!" אין ספק שאילו היה ח"כ **מאיר**

(המשך בעמוד 22)

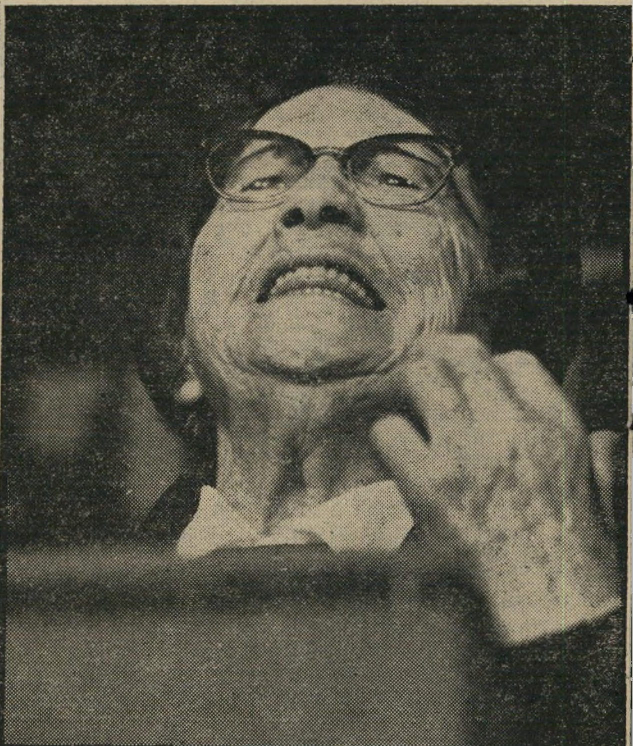

ינאית מתרגשת, דיין מפלרטט

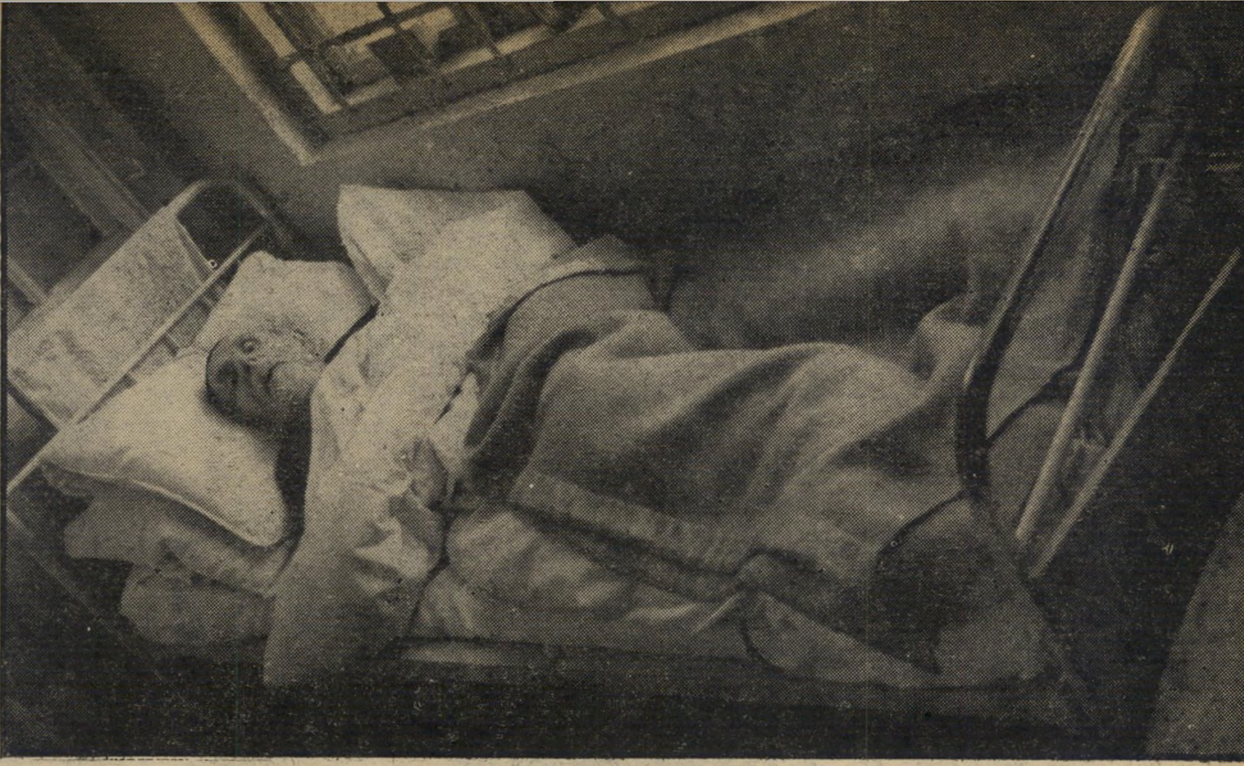

האומללים

— אלפי זקנים מופקרים בישראל לחמסנות ולרדיפת־הבצע של בעלי בתי־אבות פרטיים. הללו מנצלים את העובדה כי בארץ אין די בתי־אבות ציבוריים וכי הלחץ להתקבל אל המעטים הקיימים, הוא עצום. בתי־האבות הפרטיים אינם מקיימים רמת שירותים מינימאלית, מחזיקים את הזקנים בתנאים תת־אנושיים.

משך דורות רבים עלו יהודים לארץ־הקודש כדי למות בה. רבים מהם הצטופפו בבתי־אבות. הציפייה המנוונת למוות השפיעה על מהותם ועל תוכנם של אותם מוסדות.

עד היום טרם השתחררו בתי־אבות רבים בארץ מדפוסי חשיבה מיושנים, אשר לפיהם תפקידו היחיד של הישיש הוא לחיות ללא כל תוכן ועניין, לחמתין בסבלנות ליום מותו הגואל.

גידול אוכלוסיית הזקנים בארץ לא היה אורגאני. בשנות החמישים הראשונות, עם גבור גלי העלייה, גדלה אוכלוסיית הזקנים במהירות. נוצר לחץ עצום של ישישים שלא יכלו למצוא פיתרון קיום בבתיהם.

המדינה לא נערכה לטיפול מוסדי בזקן. כמעט שלא הוקצו משאבים כספיים לטיפול בנושא זה. את המצב ניצלו סוחרים זריזים, ששכרו בניינים ריקים והקימו בהם בתי־אבות שדמו למחנות־ריכוז.

כך קמו, לצידם של בתי־האבות הדתיים של בני היישוב הישן, בתי־אבות של סוחרים חסרי־מצפון, אשר הציעו את שירותיהם לישישים בני המעמד הבינוני. הללו לא יכלו לממן את שהותם בבתי־אבות מפוארים ועם זאת, מאחר שלא היו מיקרים סוציאליים, לא יכלו להיקלט במוסדות שהקים מיש־רד־הסעד.

מבקר „העולם הזה" חקר את הנעשה באחת מרישתות בתי־האבות הפרטיים, זו השייכת לאלכסנדר גלר ולעמוס רו־מנו. הוא גילה דברים מסמרי־שיער.

רחוב **פנחס** רוטנברג ברמת־גן הוא רחוב־מגורים שקט. הבניין מיספר 17 בו, המשמש כבית־אבות פרטי, אינו נראה שונה משאר הבניינים סביב. אך עם רדת הלילה מתרחשים בו דברים מוזרים.

„בלילות מתחילות הצעקות," מספרת שכנה המתגוררת בבניין סמוך (שמות של הי־מצוטטים שמורים במערכת). „הזקנים נזקקים לעזרת המטפלת לעשיית הצרכים, והם צועקים ומתחננים שעות על גבי שעות שתבוא, אבל עד הבוקר איש לא טורח להיכנס לחדריהם. המטפלת עצמה עסוקה אותו זמן באירוח ידידים שמתגנבים לחדרה בחשאי.

„לא פעם מעדיפות בחורות נוספות, המתגוררות בחדרים שכורים בעיר, ואשר משמרת־העבודה שלהן נקבעה לשעות־היום, להישאר ללון במוסד. גם אליהן באים בחורים. עד עלות השחר בוקעים משם קולות צחוק של צעירים שתויים או מסוממים.

„לא פעם ראיתי במו־עיני, קבוצת בחורים יושבת ליד הבניין, וכל כמה דקות חומק אחד מהם פנימה ואילו אחר יוצא.

„כמה פעמים אפילו הזעקתי את המישטרה, אבל שום דבר לא עזר."

אחיות־רחמניות כחיות־אדם

סיפוריהן של שתי שכנות אחרות, המתגוררות בצידו האחר של בית־האבות, בדירות גבוהות, היה זהה. אחת מהן הוסיפה: „מדירתי אפשר לראות היטב את הנעשה במוסד הזקנים הסמוך. הצעירות שעובדות שם הן ממש שטניות. בכל פעם אני מזדעזעת מחדש מהמישחקים החולניים שהן ממציאות.

„כשאחד הזקנים צמא ורוצה מים, למשל, אז הבחורה מנפנפת לנגד עיניו של הזקן בכוס מים, וכשהוא רוצה לקחת את הכוס, היא בורחת לאחור. הזקן מתחנן ,מים, מים,' ומנסה לרדוף אחרי הבחורה עד שהוא מתמוטט ונופל. המישחק הזה חוזר על עצמו גם בשעת הארוחות."

סיפרה השכנה האחרת: „פה, מולי, מתרחשים דברים מזעזעים ממש. הצעירות, שצריכות להיות מטפלות או אחיות רחמניות, הן פשוט חיות־אדם. הן מכות את הזקנים, מתעללות בהם. נורא. הזקנים יושבים ימים שלמים על מקומם כאילו היו

בשעה שפרשת מבקר „העולם הזה" אורגיות ליליות של צעירות מתעללות

עציצים, לא בני־אדם. למה אף אחד לא מתערב? הרי זה יותר גרוע ממה שקרה בניוירק, עם בתי־הזקנים של הרב ברגמן!"

שעה קלה לאחר ארוחת־הבוקר במוסד חזרה אחת הזקנות, המתגוררת בו, מחנות־מכולת סמוכה, כשבידיה סל־מיצרכים. „יש זקנים שכמעט לא צריכים לאכול," אמרה, „אבל לי האוכל לא מספיק. אני נשארת רעבה. אז אני קונה."

לשאלה, כיצד מטפלים בהם בשעות־הלילה, השיבה: „אנחנו אומנם אנשים זקנים, אבל עדיין יש לנו כבוד. מה שנעשה פה זה לא בסדר. כל הלילה אף אחד לא ניגש. כל הזמן יש צעקות וצחוק מבחורים צעירים שבאים למטפלות. התלוננו הרבה פעמים בפני ההנהלה."

שלוש בחורות שעבדו בבית־אבות זה, אך עזבוהו לאחר זמן קצר, אותרו במוסדות אחרים.

„חשבנו שכאן אפשר יהיה לעבוד בנאמנות ולהתפרנס בכבוד," הן סיפרו, „אבל מהר מאוד גילינו שזה לא כך. לא יכולנו לעבוד עם כל הפריחות שעובדות שם. הן לא גמרו אפילו עממי, ברחו מהבתים שלהן במושבים ליד באר־שבע או מי יודע איפה, ושכרו חדרים בתל־אביב כדי לעשות חיים.

„ההובי שלהן זה להתעלל בזקנים, ולאף אחד לא איכפת. בעלי הבית כמעט אף־פעם לא נמצאים במקום. בלילות באים לשם כל החבר'ה שלהן, פושעים צעירים, ועושים חגיגות. לא פעם הם גנבו כמויות של כדורי־הרגעה בשם ואליום, שאסור למכור אותם במכירה חופשית בבתי־המירקחת, ואחר־כך היו יוצאים מסטולים.

„אף פעם אי־אפשר היה לדעת אם הן יבואו לעבודה או ימצאו מישהו שיקח אותן לאילת. לכן, לא פעם קרה שנאלצנו לעבוד שלוש או ארבע מישמרות רצופות, כי לא היה מי שיחליף אותנו.

„אסור היה לנו להתארגן בהסתדרות. היתה לנו משכורת־רעב, וגם אותה אף פעם לא קיבלנו בזמן. תמיד, רק כמה מאות לירות על החשבון. כאשר אחת מאיתנו היתה חולה ובאה עם פתק מרופא, שחייב אותה לשכב במיטה שבועיים, הבוס איים שהוא לא ישלם עבור ימי המחלה. מובן שגם נאמר לנו מראש שאין במקום־העבודה הזה חופשה שנתית."

„שלא יפתחו את הפה!"

בית־האבות גלרס, השוכן ברחוב פנחס רוטנברג 17 ברמת־גן, שייך לאלכסנדר (אלכס) גלר ולעמוס רומנו.

יומיים תמימים המתנתי עם הצלם ליד פתח בית־האבות האמור, כדי לבדוק אם בעלי המקום, שהם גם בעלי בתי־אבות נוספים, מגיעים למוסד כדי לפקח מקרוב על הנעשה בו. גלר הגיע פעמיים, בשני הימים, לחצי־שעה בכל פעם בשעות הצהריים ואילו שותפו, רומנו, לא נראה במקום אפילו פעם אחת.

מעשית, מפקחת על הנעשה בבית בחורה צעירה בשם גאולה שרעבי. את התיאוריה שלה על טיב הטיפול שיש להעניק לזקנים למדתי לדעת כאשר סיימתי את החקירות סביב המוסד. אז הצגתי את עצמי, וביקשתי לשוחח עם בעלי־המקום.

„אסור לכם להיכנס ואסור לצלם!" הודיעה גאולה שרעבי בהתרגשות.

היא צילצלה כדי להזעיק את הבוס, ובינתיים ניאותה להצטרף אלינו לשיחה, ליד שער־הכניסה. שאלנו אותה, מדוע הזקנים יושבים בחדריהם, עצובים ומשועממים. היא פרצה בצחוק פרוע. „שישחקו איתם, הא? שיגידו תודה שהם בכלל חיים, ושלא יפתחו יותר מדי את הפה!"

מכונית פורד מפוארת, מדגם חדיש, נעצרה בסמוך, ומתוכה יצא אלכסנדר גלר, אחד משני בעלי המוסד. הוא לא הסכים לשוחח איתנו. „הסתלקו מכאן מייד!" סינן בזעם. הצלם ניסה לצלמו, אך הוא

ברגמן מסעירה את אמריקה חושף את המתרחש ברשת בתי־אבות בישראל: המטפלות, זקנים מתים מחוסר־טיפול, בזקנים, התעלמות מצווי־סגירה ממשלתיים

למות לאט ומכוער

„שקו בתחת!" אלכסנדר גלר, מנהל רשת של בתי־אבות, מפנה את גבו לעבר צלם **העולם הזה** ומפשיל את מעילו בתנועה רבת־משמעות. לידו אחת העובדות, הצוהלת למראה ההצגה המחוכמת של מעבידה.

המטפלת הראשית

גאולה שרעבי אחראית על צוות המטפלות בבית־האבות **גלרם** שברמת־גן, בו מתרחשים מעשי־זוועה ואורגיות של המטפלות.

כדי לקבל רישיון־הפעלה. מסתבר שבית־האבות גלרם פועל ללא רישיון. יתר־על־כן, הוצא נגדו צו־סגירה על־ידי משרד־הסעד. ב־1 בינואר 1975 נכנס צו־הסגירה לתוקפו, אך גלר־את־רומנו מצפצפים על החוק. הם מעדיפים לשלם כמה אלפי לירות קנס, ולהמשיך להפעיל את המקום, שממנו הם גורפים כסף רב.

אלכסנדר גלר הוא בעליו של מוסד נוסף, בית־חולים לחולים כרוניים זקנים. למוסד שני שמות — בית ענת, ונחת־גן — ברחוב שמעון 8 ברמת־גן. כאשר המתנו לבוא המישטרה, ליד מוסד גלרם בדקנו, מבחוץ, את מכוניתו של גלר, וגילינו בתוכה מיכתבים וחשבונות־טלפון שנועדו לאותו מוסד עצמו, אך נשלחו לפי כתובות שונות. נראה שבעניין זה נוהג גלר לפי העיקרון של „לבלבל את האוייב," משום שגם בתיקי מישרד־הסעד נוצר בילבול מסויים. שם, למשל, מופיעה הגברת ד"ר איזבל קיביקו כבעלת־המקום, בעוד שלמעשה נמכר המוסד לגלר כבר לפני שנים אחדות.

במוסד זה מבלה גלר את מרבית שעות היום. לכאן הוא מגיע מדירת־החלומות שלו ברחוב רימון 25 בבני־ברק. כאן הוא מקבל לשיחה את שותפו החדש, מתקין־תריסים לשעבר, שעימו פתח לאחרונה בית־אבות נוסף, ליד השלישות הראשית ברמת־גן. מכאן הגיע, בזריזות רבה, לגלרם, כאשר הוזעק על־ידי עובדותיו.

באותו לילה, כעשר שעות לאחר הפגישה עם אלכסנדר גלר והניסיון לראיין אותו, צילצל הטלפון במערכת, ומישהו דרש, בעילום־שם, להפסיק את החקירה בנושא בתי־האבות.

בעיקבות איום זה חזרנו למחרת ועברנו בכל אותם מקומות שבהם אספנו מידע על בית־האבות גלרם. לא הופתענו, כאשר נסתבר שעוד ביום הקודם ביקר גלר במרבית בתי־האבות הפרטיים ברמת־גן, ניסה לברר אם אנשי העולם הזה היו

הסתובב ונמלט אל תוך בית־האבות.

אחת העובדות יצאה, והודיעה לנו שאם נמשיך לחנות ליד שער־הכניסה, תזעיק את המישטרה. ואומנם, כעבור כמחצית השעה הגיעה למקום ניידת. עתה אזר אלכסנדר גלר עוז, ויצא את הבניין לניידת. צלם־המערכת הצליח לצלמו בקלות.

במועצת פועלי רמת־גן מכירים היטב את הצמד גלר־רומנו. „יש להם באיזור רמת־גן כמה בתי־אבות פרטיים," סיפרו לי שם. „כל המקומות האלה אינם מאורגנים. אנשינו אינם מעזים להיכנס לשם. הם מבינים רק שפה אחת — שפת המישפטים. עזרנו למיספר בחורות, שעבדו שם, ולא קיבלו כסף, להגיש תביעות בבית־הדין לעבודה. העניינים איתם מסובכים."

בשנת 1965 חוקקה הכנסת חוק פיקוח על מעונות, שלפיו חייבים בתי־אבות לעמוד במיספר תנאים פיסיים ורפואיים

שם ועם מי דיברו. הוא ניסה לשכנע את העובדים שלא יגלו דבר על המתרחש בגלרם. בבתי השכנים לא ביקר, כיוון שהוא מסוכסך איתם.

לייתר ביטחון אספנו שורה ארוכה נוספת של עדויות, החופפות את הקודמות, על המתחולל בין כותלי בית־האבות גלרם.

מי מכיר, מי יודע?

שותפו של אלכסנדר גלר בגלרם, עמוס רומנו, עולה על שותפו בפעולותיו העיסקיות.

רומנו שותף עם אחיו בבית־אבות בשם מעון רומנו, ברחוב אלכסנדרוני 30 ברמת־גן. זהו מוסד מפואר, בעל רישיון, שאין נגדו כל תלונות. בית־אבות זה משמש לעמוס רומנו מעין כרטיס־ביקור.

הוא גם שותף בבית־אבות בשם נווה־דב, ברחוב חברון 22 ברמת־גן, הפועל ללא רישיון ובתנאים ירודים. הוא היה הבעלים של בית־אבות בדרך אילת 43 ברמת־גן, שבו שררו תנאי־זוועה שדמו לאלה השוררים בגלרם.

רומנו מכר אותו לפני מיספר חודשים לבעלים חדשים. הבעלים החדשים סגרו את המוסד ושיפצוהו, לפני שהעזו לקבל זקנים שהתגוררו שם קודם בתנאי־זוועה מחרידים. עמוס רומנו הוא גם הבעלים של מוסד לחולים זקנים כרוניים בשם נאות־יעקב, בדרך פתח־תיקווה, לא הרחק מבית־החולים ביילינסון.

גם רומנו, כשותפו למוסד גלרם, אוהב, כנראה, „לבלבל את האוייב." בתיקי מישרד־הסעד הוא רשום כמי שמתגורר ברחוב אריה בן־אליעזר 74 ברמת־גן. למעשה, אין כלל בית כזה באותו רחוב. במדריך־הטלפונים מופיעה כתובתו באותו רחוב, במיספר 67. שכנים אחדים אישרו כי אכן, רומנו התגורר כאן בעבר, אך עקר מהמקום. הם הצביעו על דירת־הפאר שבה התגורר, אך למרבה־הפלא הכחיש השכן שפתח לנו את הדלת, כי מישפחת רומנו התגוררה שם אי־פעם. השכן נשאר איתן בדעתו, גם כאשר ציינו באוזניו כי על תיבת־המיכתבים מופיע השם רומנו מתחת למדבקה חדשה שעליה שם אחר.

בסופו של דבר התברר, כי עמוס רומנו מתגורר בווילת־ענק מפוארת בפרדס־כץ, ברחוב דב גרונר מיספר 55.

ניסיתי לראיין אותו בביתו ובמוסדות שבבעלותו, אך לא עלה בידי לאתרו. נראה שגלר הזהירו, משום שלמשך ימים אחדים נעלם רומנו כלא־היה. פעמים אחדות המתנתי שעות ארוכות ליד ביתו, בלילה, אך ללא הועיל. רק מאוחר יותר נודע לי כי למשך אותם ימים הוא יצא את העיר.

אחרי שערכתי חקירה מקפת על המתרחש במוסד לחולים זקנים כרוניים נאות־יעקב, השוכן בצידי דרך פתח־תיקווה, הבנתי מדוע נמנע רומנו להיפגש עימי.

הגעתי למוסד נאות־יעקב בשעות אחר־הצהריים המאוחרות והמתנתי ליד הפתח. מקץ כרבע שעה יצאה את המקום אשה מבוגרת, כשהיא מתייפחת בקול. הצגתי עצמי ושאלתי אותה, מדוע היא בוכה.

„הם רוצחים את אבא שלי," בכתה האשה. „כשהכנסתי אותו הנה הוא היה כמו פרח. אבל עכשיו, מיום ליום אני רואה איך הוא דועך.

„אני אלמנה, ואבי התגורר איתי. לפני זמן קצר הוא יצא מבית־החולים, אחרי שקיבל שטף־דם במוח ונעשה משותק בחצי־גופו. כיוון שאני עובדת בחוץ, לא יכולתי להשאירו בביתי, ללא השגחה. אין לי כסף בשביל מוסד מפואר שעולה לפחות 3,000 לירות לחודש. כאן משלמים רק 1,500 לירות. חשבתי שיזכה לתנאים אנושיים מינימאליים, עד שיתאושש. אני ואחותי עושות מאמצים כדי לשלם את הכסף, אבל לפי מה שאני רואה הוא לא ייצא מכאן חי.

„מרעיבים אותם. זה נורא. כשאני מביאה לו כל יום אוכל מהבית, החולים האחרים מתנפלים עלי וחוטפים את המזון. הם אנשים רעבים. חוסכים עליהם אפילו באוכל. בלילה, אף אחד לא ניגש אליהם,

(המשך בעמוד 26)

עובד יחידי

פועל ערבי זה ממלא לבדו תפקידי אחות, מטפל וסניטר, במוסד לחולים כרוניים **נאות־יעקב**, בבעלותו של עמוס רומנו, שבו כשלושים חולים כרוניים.

אתה והלירה

ה„בנק אוף אינגלנד" תבע

ערבויות מ„בל"ל" בלונדון

ה„בנק אוף אינגלנד" תבע לאחרונה, כי „בנק לאומי" בישראל יתן מיכתב־ערבות ל„בנק לאומי" בלונדון, שהוא בנק עצמאי השייך לקבוצת „בנק לאומי". התביעה באה לאחר בדיקות של ה„בנק אוף אינגלנד" ב„בנק לאומי" לונדון. כפי שנודע, המציא „בנק לאומי" בישראל את מיכתב־הערבות המבוקש.

מנכ"ל יפת
„ערבות מוסרית"

חוגי „בנק לאומי" בישראל מסרו, כי בעיקבות התמוטטות „בנק ארץ־ישראל — בריטניה" החליט ה„בנק אוף אינגלנד" לבדוק את מצב כל הבנקים הזרים הפועלים בלונדון, ובעיקר של מה ש־קרוי „קונסורציום בנק" (בנק, שבעליו הם קבוצת בנקים זרים).

תביעה לערבויות של בנק־האם לבנק השייך לו הפועל בלונדון, הופנתה לכל הבנקים הזרים בלונדון, בעיקר לבנקים אמריקאיים. חוגי „בנק לאומי" מסרו, כי הם המציאו אותה ערבות שנתנו ה־בנקים האמריקאיים ל„בנק אוף אינגלנד". הבנקים האמריקאיים נתנו למעשה ערבות לכל ההתחייבויות של ה־בנקים שלהם בלונדון ובכך, למעשה, הפכו אותם לבעלי מעמד של סניף.

חוגי „בנק לאומי" אמרו, כי לערבות תוקף מוסרי יותר מאשר מעשי. „בנק לאומי" בלונדון הוא הבנק הישראלי היחידי העצמאי. ל„בנק הפועלים" סניף בלונדון, וכך גם ל„בנק דיסקונט".

„בנק לאומי" הפסיד בשנים האחרונות מיליוני דולרים בעיסקות לא־מוצלחות בחו"ל. לאחרונה נמסר על הפסד של 8 מיליון פרנקים צרפתיים ב„בנק לאומי" בפריס. קודם־לכן נמסר על הפסד גדול ב„בנק לאומי" בשווייץ, וזאת לאחר הפסד ענקי שנגרם בשעתו, בהסתבכות „בנק לאומי" בארה"ב ב־שערוריית השמנים הגדולה עם „אמריקן אקספרס".

עוד מכה לשכירים

הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה פירסמה בימים אלה כי בחודשים ינואר־ספטמבר 1974 עלו המחירים בממוצע ב־37%, ואילו השכר לשכיר עלה ב־32%. מכאן שהשכר הריאלי של השכיר י ר ד ב־1974 ב־5% לפחות.

מכיוון שהמחירים עלו והשכר ירד, הרי שהרווחים גדלו באותה תקופה לפחות בשיעור השווה לירידה בשכר הריאלי, היינו ב־5% לפחות.

הבורסה במה כדאי להשקיע?

מחלקת־המחקר של „בנק ישראל" פירסמה בימים אלה (סקר מיספר 42) ניתוח מעניין של **חיים לוי** ו**מרשל סרנת**, על כדאיות ההשקעה בבורסות הישראלית והאמריקאית. הניתוח הת־בסס על בדיקת השוקים בשנים 1969-1958, תקופה שכללה שני פיחותי מטבע.

מסתבר כי מי שהשקיע בבורסה ה־ישראלית בתקופה זאת, הרוויח כך: אם השקיע במניות בנקים, ביטוח וכ־ספים — 19.6% לשנה; אם השקיע במ־ניות תעשייה ומיסחר — 12.5% לשנה; בחברות־השקעה — 11.6% לשנה; ב־מקרקעין ופיתוח — 8.3% לשנה; באיג־רות־חוב צמודות לדולר — 7.3% לשנה.

לעומת זאת, ישראלי שהשקיע בשנים אלו במניות בבורסה האמריקאית, הרוויח כך: במניות תעשייה — 16.4% לשנה; במניות רכבות — 14.1% לשנה. במניות שירותים ציבוריים — 15.3% לשנה.

המחקר מביא גם הצעה להרכב תיק השקעות אופטימלי של ניירות־ערך אמ־ריקאיים וישראליים, בהנחה כי הריבית על הכספים המושקעים היא 12% לשנה. בריבית זו כדאי לפזר את ההשקעה כך: 69.7% במניות־תעשייה אמריקאיות, 19.5% במניות־כספים ישראליות, והיתר במניות־תעשייה ישראליות.

ברור כי בשנים שבהן נעשה המחקר לא היו העליות הגדולות במדד ולכן, לפי מחקר זה, לא כדאית ההשקעה באיג־רות־חוב ישראליות צמודות־מדד, המ־בטאות את שמירת ההשקעה.

בוטל מיכרז לכבש קפוא

מישרד־המיסחר־והתעשייה ביטל מיכ־רז לייבוא 200 טון כבש קפוא מאר־גנטינה, לאחר שזוכי המיכרז הודיעו כי לא יוכלו לעמוד בדרישות המיכרז. בימים אלה מוצא מיכרז חדש, והכוונה לייבא את הכבש לקראת אפריל.

הזוכים במיכרז הגישו הצעה של 1250 דולר לטון, אולם לאחר בדיקה התברר כי לאחר שזכו במיכרז העלו תביעות נוספות שייקרו את הצעתן, והפ־כי אותה יקרה יותר מהצעות אחרות.

הזוכים במיכרז הפקידו 150 אלף לירות ערבות לביצוע העיסקה, ועתה לא ברור אם יקבלו את הכסף חזרה.

הגרמנים יכנסו

אסיפה כללית

הקבוצה הגרמנית מאוכזבת ביותר מתוצאות מועצת־המנהלים של „החברה לישראל" בפריס, שהחליטה להסמיך את המנכ"ל, **ישראל גלעד**, לבחון הצעות להצטרפות לאיגוד נושים, למען הצלת הבנק של **טיבור רוזנבאום**. החל־טות מועצת־המנהלים נתקבלו בתמיכת הברון **אדמונד דה־רוטשילד** וממ־שלת ישראל, שנציגיה מנסים לטרפד את הצלת הבנק של רוזנבאום.

החלטת מועצת־המנהלים מכניסה ל־מבוי סתום את המאמצים להצלת הבנק של רוזנבאום, לאחר שכל יתר הגורמים מסכימים לתת יד להסדר. ההסדר ימומן בחלקו על־ידי הבנק של מדינת הסן בגרמניה (שהוא בעל שליש המניות ב־בנק של רוזנבאום), שיתן אשראי נוסף של 55 מיליון דולר, ועל־ידי גורמים יש־ראליים שיקנו את חלקו של רוזנבאום בבנק (שני שלישים) בסכום של 11 מיל־יון דולר, שיושקעו אף הם בבנק. ה־הסדר יאפשר גם את הצלת ניכסי ה־חברות הוואדוציות, שכן הבנק של הסן יתן אשראי כנגד ניכסי החברות הללו.

הגורם המעכב את ההסדר הוא סי־רובה של „החברה לישראל", הנושה בבנק של רוזנבאום ובחברות הוואדוציות

משקיע ריגר
ניצחון לבארון

ב־8.5 מיליון דולר, להצטרף להסדר.

„קבוצת ריגר" הגרמנית, המשקיעה העיקרית ב„חברה לישראל", תתבע כינוס אסיפה כללית של בעלי־מניות של ה־חברה, בחודש אפריל. באסיפה תיבחר מועצת־מנהלים חדשה, בהתאם ליחסי הכוחות האמיתיים של המשקיעים ב־„חברה לישראל", ואז יקטן כוחם של תומכי הברון במחצית, במקביל יגבר כוחם של תומכי ההסדר.

רמאי הסוכר

ראשי מישרד־המיסחר־והתעשייה ה־עלו בשעתו את מחיר הסוכר מ־2 לירות ל־6 לירות הקילו בטענה כי מחיריו ב־שוקי העולם הם למעשה 9 לירות הקילו, וכי למעשה הממשלה מסבסדת את מחיר הסוכר בישראל.

עתה מתברר כי העלייה במחיר הסוכר היתה לימים ספורים בלבד. בשבוע שבו הועלו מחירי הסוכר בישראל הגיעו מחיריו בלונדון בכמה עיסקות ל־650 לירות שטרלינג, אולם מייד ירדו ל־400 שטרלינג, ומאז יורדים המחירים כל העת והם נעים בהתמדה סביב 143 שטר־לינג לטון סוכר זול, ועד 400 לירות שטרלינג לטון סוכר משובח ביותר.

מכאן כי למעשה עולה הסוכר לממ־שלת ישראל, עם כל הוצאות הזיקוק וההובלה והאיחסון, לא יותר מ־4 לירות הקילו. הממשלה מרוויחה כשתי לירות מכל קילו סוכר שהיא מוכרת. סוכר, כידוע, צורכים חסרי־האמצעים. שר־המיסחר־והתעשייה **חיים בר־לב** משתמש בסוכרזית.

במדינה

(המשך מעמוד 14)

ספיר, מלך ה„יונים" של המערך. הסולי־דריות של מיפלגות המימסד, ושותפות־האינטרסים בין עסקני המערך והליכוד, היו חשובות לו יותר מן ההתנגדות לאקט הפוליטי של הפגנת־הסיפוח.

בין חברי הממשלה שהצביעו „ללא הת־נגדות" בעד הקצבת המיליונים למעלה־אדומים, היו השרים ה„יוניים" מל"ע ומ־מפ"ם. הם לא העזו להיאבק על דעתם השלילית.

שתי עובדות אלה הוכיחו השבוע את פשיטת־הרגל הגמורה של ה„יונים" שבקרב מחנה הממשלה. יש התארגנויות (ראה עמודים 11—10) במיפלגת־העבודה, יש הצהרות יוניות של השותפים־הזוטרים — אך כל אלה נועדו בעיקר לקידום אישי, ומשמשים כעילה להתאגדות אינטרסנטית של עסקנים. במיבחן אמיתי על דיעות, מתקפל מחנה זה כשובך עשוי קלפים.

הפגנה מול הפגנה. מחנה־השלום שמחוץ למימסד העסקנים לא הוכיח דבקות רבה יותר למשימה.

צעירי קיבוץ כרם־שלום השמאלני, אנ־שי מוקד, כמה חברי־קיבוצים של השו־מר־הצעיר ושי"ח ערכו לפחות הפגנה סימ־לית שזכתה להדים בכלי־התיקשורת — אך גם זו נערכה באופן פרטיזני, מבלי ללכד כוחות ציבוריים ניכרים. יוזמיה, אנשי מו־קד, העדיפו את הפירסום המיפלגתי הביל־עדי על פעולה ציבורית יעילה.

בסופו של דבר, פירסמה כל קבוצה של מחנה־השלום גילוי־דעת או הצהרה משלה. ההצהרות היוו הפגנה של חוסר־אונים משווע, מול הפגנת־הכוח הרוננת של מחנה־הסיפוח.

בפרשת מעלה־אדומים לא נערכה אפי־לו הפגנה כזאת. כמה יחידים וקבוצות מחו מילולית. כמה „יונים" במערך השתמשו בהזדמנות כדי לנגח את הממשלה. התו־צאה היתה אפס.

אגדה מול אבנים. הפעולה היחידה שקיבצה מחנה גדול יותר היתה דווקא פרי יוזמה פרטיזנית של איש אחד — המשו־רר יבי.

באולם בית־סוקולוב בתל־אביב נערכה עצרת משותפת של כמה מתנועות־השלום, בהשתתפות ועדי הסטודנטים הערביים ב־חיפה ובירושלים. העילה היתה להגיב על המאורעות בקמפוסים, אך האסיפה קיבלה משמעות רחבה יותר. מאות המשתתפים, שבאו בליל־גשם זועף, ומילאו את האו־לם מפה לפה, רצו להפגין את דרישתם לאיחוד מחנה־השלום.

נציגי התנועות הפוליטיות — מאיר פעיל, לטיף דורי, עוזי בורשטיין ואורי אבנרי — הדגישו את הצורך המדיני ב־הבנה יהודית־ערבית בתוך המדינה, כ־תנאי להבנה בין ישראל ושכנותיה. אולם שיא־הערב היו דווקא במישור האנושי: דבריהם הפשוטים של הסטודנטית הער־בייה הצעירה תגריד אבו־רחמה והצייר דן קדר.

קדר המזוקן סיפר על התנגשות בין קבוצת־נוער מבן־שמן ובין נוער ערבי עויין ברמלה, לפני מילחמת־העצמאות. ההיתקלות יכלה להביא לשפיכת־דמים, ה־אבנים והמקלות כבר היו מוכנים לקרב, כאשר עלה בידו לרתק את תשומת־לב הערבים בדיקלום אגדת־ילדים בשפה הער־בית, שאותה למד בבית־הספר. הפגישה הסימלית נסתיימה בהתיידדות לבבית.

קרא הסופר־המחנך אברהם פסקא: „מדוע אין לומדים בבית־הספר היהודי את השפה הערבית? מדוע איננו לומדים את דברי ימי העם הערבי? איך נחיה במרחב זה, מבלי להבין את רחשי־הלב של תו־שביו?"

מדיניות

הפצצה של הפרופסור

סאדאת הציע לרבין להקים נציגות פלסטינית כדי לקדם פני אש"ף

הפצצה של השבוע היתה חבוייה ב־ידיעה קטנה של שלמה נקדימון בידיעות אחרונות, ולא זכתה אפילו לכותרת משלה. דובר בה על תזכיר של פרופסור אמרי־קאי אלמוני, שהופץ בתנועה הקיבוצית. „הפרופסור סיפר," נאמר בידיעה, „כי לפני

(המשך בעמוד 22)

שר האוצר יהושע רבינוביץ איים ואיים ואיים - ונכנע

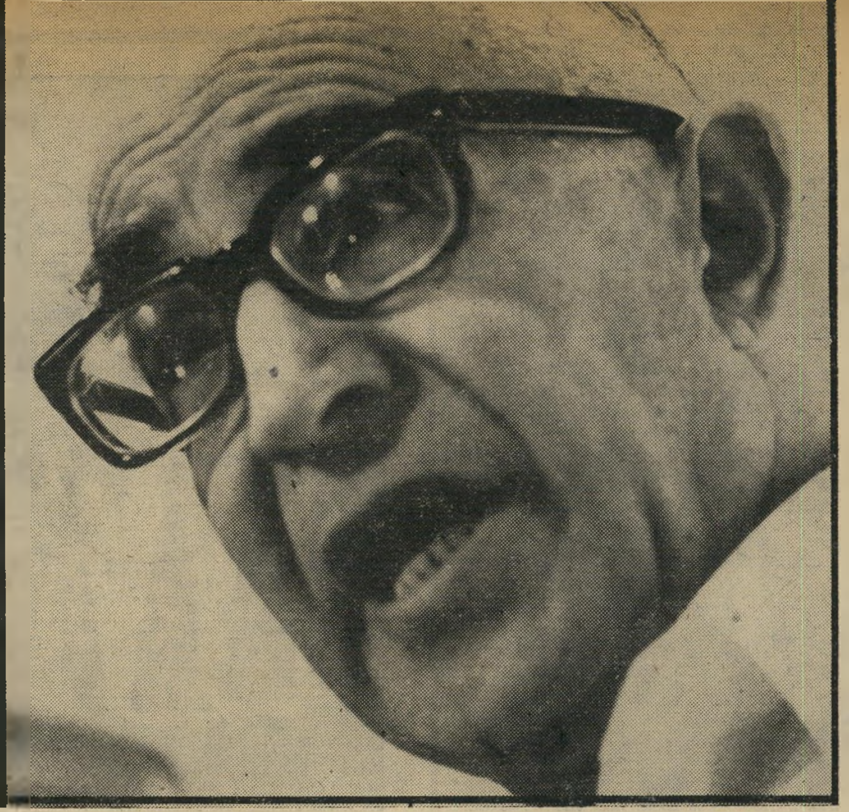

תוכנית כלכלית ז"ל

רבינוביץ: הורסים את המדינה!

אתם הורסים את המדינה!" „זה לא יכול ללכת ככה!" „זה סרפה של כל המדיניות הכלכלית... זוהי פשיטת־רגל!" צעק שר־האוצר יהושע רבינוביץ'.

רבינוביץ' אינו ידוע כאיש רתחן ומתפרץ. לכן, הפתיעו הדברים שהטיח בפני חבריו לממשלה, גם את מכריו הקרובים ביותר. אולם יהושע רבינוביץ' לא הסתפק בביטויים חריפים. במהלך אחת הישיבות שערכה קבוצת שרים במרוצת השבועות האחרונים, לדיון בבעיות תקציב המדינה, הדהים שר־האוצר את ראש־הממשלה ואת שר־הביטחון, כאשר הציב בפניהם תביעה אולטימטיבית: „אם לא תתקבל דעתי — איאלץ להתפטר!"

במשך כשלושה שבועות מתנהל מאחורי־הקלעים אחד המאבקים המרים והחריפים ביותר שידעה ממשלתו של יצחק רבין: המאבק על תקציב הביטחון. הוא לא נשאר מוגבל לתחומה של הממשלה בלבד. ממוקד המחלוקת העיקרי, בין רבינוביץ' לפרס, הוא פשט החוצה במעגלים ההולכים ומתרחבים. בסוף השבוע שעבר התפוצץ המאבק והובא בפעם הראשונה לידיעת הציבור בכתבה טלוויזיונית ארוכה של הכתב הצבאי של הטלוויזיה נחמן שי. אולם גם פיצוצה של הפרשה, בצורה שנועדה בעקיפין לעורר את דעת־הציבור כנגד הניפוח של תקציב־הביטחון, חשף רק מעט ממה שהתרחש מאחורי הקלעים בנושא זה.

הוויכוח התעורר אחרי שמישרד־האוצר הגיש לממשלה את הצעת־תקציב המדינה לשנת הכספים הבאה. היה זה תקציב גרעוני, שגם הצעות האוצר לכיסויו נראו לרבים כמוגזמות ומופרכות. במיסגרת התקציב שהסתכם בסכום של 55 מיליארד ל"י הוקצבו כ־20 מיליארד ל"י לתקציב הביטחון. כל שרי הממשלה, כמעט בלי יוצא מהכלל, קבלו ומחו על הקיצוצים שנעשו בהצעת התקציב לגבי תקציבי מישרדיהם. אבל מי שלא היה מוכן להשלים אם הקיצוצים בהצעת התקציב של מישרדו היה שר־הביטחון שמעון פרס.

פרס טען כי האוצר קיצץ 20% בתקציב מישרדו, הורידו מ־25 מיליארד ל"י, הדרושות לדעת מומחי מישרד־הביטחון לסיפוק צרכי הביטחון היסודיים של המדינה, ל־20 מיליארד. אנשי מישרד־הביטחון הבהירו, במילים שאינן משתמעות לשתי פנים, כי קיצוץ בסדר גודל כזה מסכן את ביטחון המדינה. מול איום כזה אין מי שיכול לעמוד במדינת־ישראל. אף אחד אינו מוכן ליטול על עצמו את הסיכון שיאשימוהו בבוא היום באחריות לקטסטרופה ביטחונית בגלל חסכנות בכסף.

בשיחות אישיות שניהל פרס עם רבין ועם שרים אחרים בממשלה, הוא ניסה להעמידם על חומרת המצב ולגייס את תמיכתם להגדלת תקציבו. אלא שמול תביעותיו של פרס ניצב כחומה איתנה שר־האוצר יהושע רבינוביץ'.

„תהיה קטסטרופה!"

במידה מסויימת היתה זו הפתעה. שכן רבינוביץ', שגדל תמיד בצילו של פנחס ספיר, לא נודע דווקא באומץ ליבו לצאת לקרבות מסוג זה. אלא שהפעם שאב רבינוביץ' אומץ מהתייצבותה של כל צמרת מישרד־האוצר מאחוריו. אלה טענו בגלוי מפורשות: תקציב מישרד־הביטחון מנופח, בזבזני, כולל הוצאות ראוותניות וחסרות הצדקה. איש לא חלק על אותו חלק מתקציב הביטחון המיועד לרכש בחו"ל. המדובר היה במחצית תקציב הביטחון המיועדת להוצאות בארץ בלירות ישראליות.

אנשי מישרד־הביטחון טענו שמומחי האוצר אינם מבינים דבר בביטחון ובצרכי צה"ל ומערכת הביטחון. כיוון שאין כל מכשיר ממלכתי או ציבורי נייטראלי לבדיקת תקציב הביטחון, אין אפשרות לערער על תביעות מישרד־הביטחון.

אבל רבינוביץ' היה בדיעה שאין מנוס מקיצוץ 5 מיליארד מתקציב הביטחון. שכן תוספת סכום זה לתקציב עלולה להרוס את כל המגמות שהיו מונחות ביסודה של התוכנית הכלכלית החדשה: היא תבטל את כל ההשפעות החיוביות שנועדו לפיחות, להעלאת המיסים ולייקור מוצרי הצריכה. היא תגביר מחדש את הלחצים האינפלציוניים, תזרים מחדש סכומי כסף גדולים לציבור, דבר שיגרום לגידול מהיר עוד יותר של הגרעון במאזן התשלומים ולדילדול יתרות מטבע החוץ.

„זאת תהיה קטסטרופה!" הזהירו מומחי מישרד־האוצר. על רקע זה איים יהושע רבינוביץ' בהתפטרות. הוא עשה זאת מיספר פעמים, ולגירסת יודעי־דבר הוא אף הטיח פעם בפני רבין מפורשות: „אם כך — אני מתפטר!"

מחוץ לממשלה כינס רבינוביץ' כמה מידידיו הקרובים. בפגישה שנערכה בביתו של ארנון גפני, הממונה על התקציבים באוצר, התמרמר רבינוביץ' על מר גורלו. הוא התבטא בחריפות על חוסר התודעה של שרי הממשלה לגבי מצבה הפיננסי העגום של המדינה, ואת אי ראיית העתיד שלהם לגבי מה שמצפה בחודשים הקרובים בתחום זה. הוא נתן מקום להבין כי הוא מצטער על שקיבל על עצמו את התפקיד כפוי־הטובה של שר־האוצר והבהיר כי אין בכוונתו להמשיך בתפקיד זה קדנציה נוספת — „אם בכלל אגמור את הקדנציה הנוכחית."

במיוחד התמרמר רבינוביץ' על שאין איש נחלץ לעזרתו, מקרב אנשי מיפלגתו. כל ניסיונותיו לגייס אישים מרכזיים ובכירים במיפלגה ובמשק שיבואו לעבוד עימו, נכשלו.

בפגישות אחרות שערך רבינוביץ' הוא הבהיר את עמדתו: קבלת תביעות מישרד־הביטחון והגדלת תקציב המדינה פירושן סופה של התוכנית הכלכלית החדשה. יהיה צורך להטיל בחודשים הקרובים מיסים נוספים על הציבור, להפעיל את מס־ערך מוסף. הציבור לא יוכל לעמוד בזה, טען. לא רק שלא יתוקנו העיוותים במשק. זה יהיה הלם נוסף שיחסל את כל המאמצים להגברת פיריון העבודה ולהגברת הייצוא.

פרס: העיקר הביטחון

את ראשי מיפלגת העבודה הזהיר רבי-

[redacted]

נוביץ' באזהרה היחידה העשוייה להשפיע עליהם: כישלונה של המדיניות הכלכלית ידחוף לבחירות חדשות. בחירות על רקע כלכלי ולא מדיני הן אסון למיפלגת העבודה. התוצאות ברורות מראש.

„אותי יאשימו בכישלון המדיניות הכלכלית!" קבל רבינוביץ'.

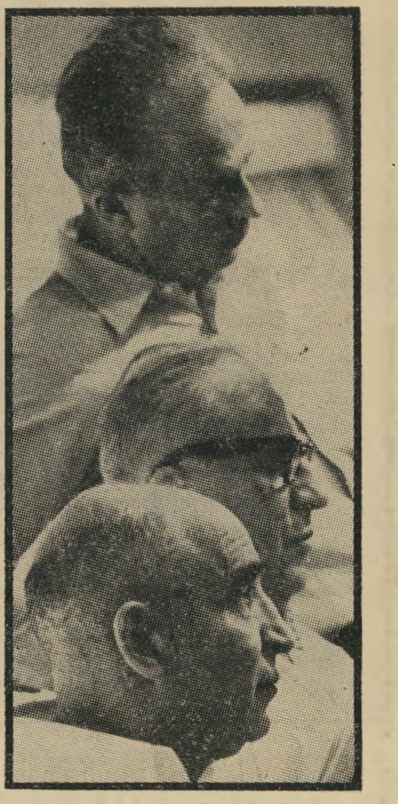

רבין, משל רבינוביץ

ביטחון או חיים!

לאיומיו האולטימטיביים של רבינוביץ' היתה משמעות מיוחדת בעיני רבין. זה אינו סתם שר המאיים בהתפטרות. רבינוביץ' הוא למעשה השר היחיד בממשלתו של רבין שמישרדו מתפקד כראוי. טוב או רע, הוא עושה משהו: הוא מתכנן תוכניות, מקבל החלטות, פועל לשינוי המצב בניגוד לשממון הטוטאלי בכל המישרדים האחרים. מלבד זה אין כיום לרבין תחליף לרבינוביץ'. אין כל דמות בעלת־מישקל שניתן לראותה כממלאת מקומו של רבינוביץ' בממשלתו של רבין.

משום כך נראה היה שאיומיו של רבינוביץ', שחזרו ונשנו במרוצת שלושה שבועות, עשויים להניב פרי. גם כשהציע רבין הצעת פשרה, לפיה יקבל מישרד־הביטחון חזרה 2,5 מיליארד ל"י, מחצית הסכום שקוצצה בתקציבו, התנגד לכך רבינוביץ' והמשיך לאיים.

הוא איים ואיים ואיים, עד שבסוף השבוע האחרון הוא נכנע. הוא הסכים להצעת הפשרה של ראש־הממשלה, בניגוד לדעת כל צמרת מישרד־האוצר שתבעה ממנו להילחם עד הסוף.

היה זה סופה של המדיניות הכלכלית החדשה. לגבי כל אחד מאזרחי מדינת־ישראל התבטאה הכניעה בתוספת מס של אלף לירות נוספות לשנה, אותם ייאלץ האוצר לגבות בדרכים שעדיין אינן ברורות לו. כל התיקוות והציפיות לגבי סיכויי ההתאוששות הכלכלית והרפורמה במיסים, ירדו לטימיון.

אמר השבוע אחד העובדים הבכירים במישרד־האוצר: „אם להאמין למישרד־הביטחון — ניצלנו משואה ביטחונית. עכשיו אנחנו הולכים לקראת שואה כלכלית."

או במילים אחרות: לעזאזל החיים — העיקר הביטחון!

3 נערות טובות רוצות לשנות את תדמיתן - ומציגות מלתחתן הפרטית

מכירים אותן בתור מלכות־הפסטי־בלים. כימעט שאין פסטיבל שבו אינן משתתפות. מכירים אותן גם בתור זמרות של שירי־ילדים. כמעט שאין תוכנית טל־וויזיה לילדים שבה אינן נוטלות חלק.

מזהים אותן כזמרות לכל המישפחה, כ־ילדות טובות הלבושות היטב ומקפידות על הופעה נאה.

ירדנה ארזי, יפהפייה שחורת עיניים ושיער, לאה לופטין, בלונדית מקסימה וקטנת־קומה, ורותי הולצמן קצוצת־שיער, תמירה וחיננית, שלישיית שוקולד־מנטה־מסטיק. אך הן אינן מרוצות מהדימוי שיצ־רו לעצמן בשנתיים האחרונות. הן רוצות להשתנות.

השלוש, המופיעות בליווי תיזמורת מוק־לטת, חולמות בסתר על הופעה במתכונת של „שאו,” עם תזמורת מלווה, פעלולים, בגדים סכסיים ומבריקים והמון טמפרמנט ותנועה. האידיאל שלהן הוא האחיות פוינ־טר, המשגעות את אמריקה ואת אירופה, ולהקת הסופרימס הזכורה לטוב.

עבודה עצמית

שלוש הזמרות בחולצות שניקנו בריו־דה־ז'נירו. את חצאיות הג'ינס תפרו בעצמן, כשהוסיפו למכנסי ג'ינס ישנים שלהן פיסות־בד ציבעוניות שהפכו את החצאיות מעניינות במיוחד.

החלוצקי'ה

בבגדי־הופעה סולידיים, מו־פיעות השלוש, כמו הסרפנים בהן הופיעו בפסטיבל הזמר המזרחי. למטה רותי בחלי־פה ירוקה אלגנטית, ולאה בשימלת־החופה שלה, כשירדנה בשימלה שקנתה ברחוב.

הלבוש של השילוש

ובכובע שסרגה בעצמה; לאה במעיל מעור־כבשי

ויסקי,

בחייהן הפרטיים, השלוש הן נערות חבי־ביתו, בוגרות להקת הנח"ל שנפגשו לרא־שונה בטירונות, חלקו יחד אותו אוהל וישנו, לדבריהן, מיטה ליד מיטה. הן נפ־גשו מחדש בהצגה־לילדים בשם שוקולד־מנטה־מסטיק, שממנה נלקח שם הלהקה.

השלוש הן חברות בלב־ובנפש. רותי הרווקה, ולאה הנמצאת כעת בהליכי גי־רושין מבעלה, חולקות יחד דירה בשיכון בבלי בתל־אביב.

בדירה שלושה ארונות עמוסים לעייפה, בסלון שני מיתלי־כובעים דקורטיביים ועלי־

סוכריות על מקל

רותי, ירדנה ולאה בצעיפי־צמר שסרגו בעצמן. השלוש עסוקות חלק רב מהיום בתיכנון המל־תחה שלהן, ובהוספת אביזרים. רותי, שהיא חכישרונית שבחן בכל הנוגע למלאכת־כפיים, מלמדת אותן איך לעשות יש מאיין. לשלוש אביזרים מרחיבי־עין המשנים את בגדיהן.

דנה במעיל־צמר ובכובע לבד, ורותי במעיל מעור־זמש מעוטר בפרוות־כבשים שניקנה
דום שניקנה בפריס בתל־אביב, ובכובע אלגנטי מברזיל. כל השלוש נועלות
ס שניקנה בניו־יורק מגפיים שהוזמנו על־ידן במיוחד בעת שהותן בפריס.

רנדי, וודקה

צילומים עידן אגמון

עשרות כובעים מכל הסוגים, ובחדרי־תשינה
נות־איפור עמוסי אביזרים.
ידנה ארזי נשואה לשחקן עמוס טל־שיר, והם
בדירה בנאות־אפקה, אך את מרבית זמנה היא
עם הבנות.
ן בוחרות בגדים להופעה ביחד, והן בוחרות אבי־
איפור ביחד. הן עובדות על שירים חדשים
. כשרותי היא אחראית־מתנדבת. ואת תפקידה
יא עושה בהתנדבות.

המלתחה הפרטית שלהן מורכבת מבגדים נועזים ומבגדים ספורטיביים. הנועזים נש־ארים בארון, למרות שהן יכולות להרשות לעצמן את שיגעונות האופנה. הן אינן מעזות עדיין להדהים, אם כי הן מוכנות להודות שהיו מתות ללבוש את הבגדים המשוגעים שלהן.

עם מעט עזרה מאמרגנן, פשנל, וממנהלן נועם סמל, הן מקוות לצאת בתוכנית חדשה שתהווה חידוש בשוק הבידור המקומי.

בינתיים הן עובדות על תקליטן הרא־שון, ומקוות רק לתצליח.

החלומות הגבוהים

ירדנה, רותי, ולאה בחצאיות באורך שנל ובמגפיים תואמים. השלוש, הנראות תמיד בסדר, היו רוצות להפתיע בהופעתן, אך עדיין לא מצאו את העוז להתחיל להדהים.

עטיפות חדשות

לשוקולד, למנטה ולמסטיק רוצות ירדנה, רותי ולאה. בינתיים הן מסתפקות במכנסי ג'ינס ובחולצות שקנו בעת שהותן בחוץ לארץ. לאה בחולצה שקנתה בניו־יורק, ירדנה בחולצה מלונדון ורותי בחולצה ברזילאית. הג'ינס — בינלאומיים.

במדינה

(המשך מעמוד 15)
ועידת רבאט הציעו המצרים לישראל, באמצעות הפרופסור, להקים בגדה ובעזה אירגון יציב כלשהו, כדי שאש"ף לא יהיה האלטרנטיבה היחידה. הפרופסור טען כי רעיון זה נידחה בישראל על הסף, על־ידי דרגים מדיניים גבוהים ביותר."

הפרופסור הוא נדב ספרן, אמריקאי מ־מוצא ישראלי, איש אוניברסיטת הארווארד רבת־היוקרה, המקובל בישראל ובארצות־ערב גם יחד. הוא מומחה לענייני המר־חב, כתב ספרים חשובים והיה, בין השאר, גם המורה של העיתונאית המצרית־אמרי־קאית סנא חסן, המבקרת עתה בארץ. אין שמץ של ספק באמיתות דבריו.

מחסום ברבאט. המהלך המצרי מובן על רקע המאורעות שקדמו לוועידת־רבאט.

כפי שגילה בשעתו העולם הזה מפי מקורות שבתוך הוועידה („רספוטין ב־רבאט," העולם הזה 1941), התכוננו ממ־שלות־ערב להדוף את התקפת אש"ף. מצ־ריים, ירדן וגם סוריה הבינו כי קבלת תביעותיו של אש"ף עלולה לסכל את המ־שך המהלכים המזורזים להחזרת השטחים.

התנגדות זו התמוטטה ברבאט בגלל סיבה אחת פשוטה: לא היתה לממשלות־ערב כל עילה לטעון כי אש"ף אינו „הנציג הבילעדי של העם הפלסטיני." לא היתה אלטרנטיבה. מאותה סיבה גם לא יכלו נציגי האומות באו"ם להתנגד להזמנת יאסר עראפאת, כדובר העם הפלסטיני, ל־עצרת האו"ם.

מדברי הפרופסור ברור כי מצריים הצי־עה לישראל דרך למניעת מצב זה: מתן האפשרות להקמת מנהיגות מוסמכת בשט־חים המוחזקים, שהיתה מהווה נציגות שנייה — ובכירה — של הפלסטינים.

המשך לגולדה. מדוע התנגדו לכך „הדרגים המדיניים הגבוהים בישראל"? כלומר: השלישייה רבין—אלון—פרס?

הדבר נובע מהתנגדותו הטוטאלית של רבין לעצם הרעיון של מדינה פלסטינית, גם תוך שלום והסדר עם ישראל. זהו המ־שך הקו של לוי אשכול וגולדה מאיר, שהתנגדו בשעתו לכל תביעה כזאת, ובי־טוי לאי־היכולת של הממשלה החדשה לח־שוב מחדש, באופן עצמאי.

התוצאה היתה, כמובן, הפוכה: המחדל ההיסטורי של ממשלת־ישראל גרם להו־צאת ירדן מן המישחק ולהעלאת אש"ף לדרגת סמכות בינלאומית.

השבוע הכירה המדינה הלא־ערבית ה־גדולה הראשונה באש"ף כבממשלה־בפו־על: שגריר הודו בביירות חתם על הס־כם עם יאסר עראפאת, שעל פיו ייהנו מעתה נציגי אש"ף בהודו ממעמד דיפ־לומטי, כאילו היו נציגי ממשלה חוקית ומדינה קיימת.

מישטרה

מכון היופי של המישטרה

השוטרים בעטו בו וכיבו עליו סיגריות — אך גם לאחר שהוצא צו — לא זכה לטיפול רפואי

„שני הבלשים של המישטרה באו מא־חור. אחד מהם נתן לי מכה במצח עם הווקי־טוקי שהיה בידו. נפלתי, איבדתי את ההכרה. התעוררתי בשעה שתיים או שלוש בלילה. היו לי כאבים חזקים. בי־קשתי משהו נגד הכאבים ולא קיבלתי. הפנים, הראש, השפתיים כאבו לי. על ה־בגדים שלי היו סימני דם. שברו לי שן. הפצעים שהיו על הידיים שלי. כאבו לי. עשו לי אותם עם סיגריות. כך אני חושב.

„לא ראיתי, רק הרגשתי, כשלא הייתי בהכרה מלאה, ששורפים לי את האצב־עות בסיגריות. כשהתעוררתי, הבנתי ש־אני נמצא במעצר במישטרה הצפונית. הייתי זרוק על איזה ברזלים. אז נזכרתי איך שעצרו אותי. זה היה ביום רביעי בערב, השעה היתה שבע. הייתי מול ה־בית שלי. במרחק ארבעה מטר מהבית, בשכונת שבזי..."

אנשי המדור התעלפו. כך סיפר השבוע חיים בצלאל (21) לכתב העולם הזה, דקות ספורות לאחר שיצא ממרתף־המעצ־רים של המישטרה בבית־המישפט בתל־אביב.

עיניים אדומות

(המשך מעמוד 15)
פעיל מצטרף להפגנות שלהם, הוא לא היה בוחר דווקא ברגע זה כדי להפגין נוכחות.

לנדאו קרא כמה מיברקי־ברכה. „מיב־רק־ברכה מאת שר־המיסחר־והתעשייה מנ־חם בגין," התבלבל לנדאו, והקהל פרץ בצחוק. „אתם מתכנסים במיבנה תעשייתי שהוקם על־ידי מישרד־המיסחר־והתעשייה, קרא לנדאו את בירכתו של **חיים בר־לב**, והקהל צחק בלעג. „לצערי אני נמצא בחו"ל, ולא יכול להיות איתכם," קרא לנדאו את מיברקו של שר־התיירות **משה קול**, ושוב צחק הקהל בקול רם.

נשיא המדינה היה ראשון המברכים. בנאום שבלוני ומשעמם הוא הצליח, כ־דרכו, להכניס מישפט מרגיז, בדרשו

גירוש ה„פלסטינים" מחוועידה *
הפגנת־נוכחות

מחרות לשמור ולטפח את הדמוקרטיה. הקהל היה עסוק בלמחוא כפיים, ולא שם לב לכך, אולם בגין שמע זאת, ותקף אחר־כך את הנשיא, אם־כי בחיוך, על הערתו.

■ ■ ■

שורת נאומים ארוכה היוותה את ההמשך. מעט החגיגיות ששררה ב־תחילת הוועידה, וההתרגשות שליוותה את כניסת האישים, הפכו בהדרגה לעייפות. אנשים החלו זזים בכיסאותיהם באי־נוחיות, העיניים הפכו אדומות ודומעות מעייפות, שיעמום השתרר ועשן מילא את האולם.

רחל ינאית בן־צבי, אשת הנשיא השני ומנשות ארץ־ישראל השלימה, הצ־ליחה בקושי להניח את המיקרופון מידה, למרות שכל הנואמים התבקשו שלא ל־האריך בדיבריהם למעלה מחמש דקות.

התיקווה להצלת הוועידה משיעמום היי־תה נאומו של **שמואל תמיר**, המנהיג המעורער של המרכז החופשי, שבירך בשם חטיבתו. אולם תמיר ביכר לשאת נאום מתון. כשקולו נישא בהתרגשות מעושה, בישר למיפלגת חרות כי חוזה מיפלגתם, **זאב ז'בוטינסקי**, ציווה על צאן מרעיתו לצחוק, וכי עליהם לצחוק.

את הנאום המעורר ביותר נשא ח"כ **יגאל הורביץ** מהרשימה הממלכתית. היה זה נאום אופוזיציוני מובהק. הורביץ היה היחידי, מלבד בגין עצמו, שתקף בוועידת מיפלגת האופוזיציה בחריפות את הממשלה, כאשר שר־הביטחון **שמעון פרס**, שישב על הבמה, פרץ בצחוק.

כעבור שלוש שעות של נאומים מעייפים פתח בגין בנאומו. כדרכו הציג בגין נאום בנוי היטב, על־פי מיטב המסורת הבגינית, כשהוא משתמש בכל תכסיס כדי להרשים את הקהל. כשקרא פסוק מהמיקרא, חבש כיפה. כשהבחין בסנא חסן, קרא לה לקום והיפנה את דבריו אל שליטי מצרים, אליה.

דיין התחנן בפני אחד העיתונאים לברר עבורו „כמה זמן זה עוד יימשך." ספיר ביקש את הנאום הכתוב של בגין, כדי לראות כמה ארוך הוא, אולם כשסיים בגין את נאומו הארוך, ביקש שוב הקהל הדרן, במחיאות־כף קצובות.

שיירת מכוניות ארוכה יצאה חזרה ל־תל־אביב. החיילים ששמרו על הצירים כיבו את המדורות וחזרו לבסיסיהם.

* חבר קיבוץ דביר וחברת קיבוץ מצר.

ספורט־טוטו
טוטו
השבוע עלה
מינימום הפרס הראשון ל־800.000 ל"י
(כולל העברה)
מינימום כלל הפרסים 1.300.000 ל"י
(כולל העברה)
יום חמישי — המועד האחרון למסירת הטפסים
עשה לך מנהג קבוע־ מלא טוטו בכל שבוע!
המועצה להסדר ההימורים בספורט

למכירה
פולקסווגן
דה־לוקס
1300
יד ראשונה
מודל 1971
טסט לשנה
רדיו
מצב מצויין
לפנות
730536

בחוברת הרביעית של הירחון
עמדה
תוכל לקרוא, בין השאר:
סיכום ביניים של לובה אליאב
דברים הצריכים להיאמר מאת יהושע אריאלי
גדולתו וחולשתו של סולז'ניצין מאת רוי מדודייב
תוכנית גנוזה של ברל כצנלסון
ועשרים רשימות, מאמרים וקריקטורות מאת אורחים ומשתתפים קבועים.
למכירה בקיוסקים הגדולים
דמי מנוי למחצית־השנה: 22.— ל"י
ולשנה שלמה 40.— ל"י
שלח המחאתך לפי: „עמדה" ת.ד. 4088, ת"א

מיבצע מיוחד לחיילים
כל חייל שיחתום בחודש ינואר מנוי על
„העולם הזה"
יקבל הנחה של 40 אחוז
השבועון יישלח רק לדואר צבאי

o.b.

הטמפון הקטן שכבש את העולם

(1,400,000,000 טמפוני o.b. נמכרו בשנה שעברה ב־106 ארצות)

היי חופשיה עם או־בה

טמפון o.b. הטמפון הקטן, הנוח והבטוח ביותר בעולם נותן לך הרגשת משוחררת וחופשית. תוכלי ללבוש מכנסיים קצרים והדוקים או ביקיני. תוכלי לרקוד, לטייל, לטבול באמבט ולרחוץ בים בבטחון מלא.

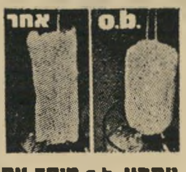

כושר ספיגה הטוב בעולם מבטיח אטימה מוחלטת

לטמפון o.b, העשוי צמר גפן כבוש כושר ספיגה שאין לאף טמפון. לעומת טמפונים אחרים המתארכים עם הספיגה, טמפון o.b. מתרחב עם הספיגה ולכן, ככל שהוא סופג יותר כן הוא סוגר טוב יותר את פתח הנרתיק ומונע כל תזוזה או דליפה. (טבלי טמפון בכוס מים ותיווכחי בכושר הספיגה המצויין שלו).

טמפון o.b. חוסך יום במחזור ומונע ריח רע

טמפון o.b. סופג את הדם מיד עם צאתו מן הרחם לכן, הוא חוסך לך יום במחזור החודשי כיוון שבאופן טבעי, עושה הדם את דרכו החוצה במשך 24 שעות. האטימה המוחלטת של הטמפון o.b. מונעת היווצרות ריח רע הנגרם כתוצאה ממגע הסד עם האויר.

טמפון o.b. נוח ביותר לשמוש

טמפון o.b. קטן משפתון ולכן קל ונוח לשאתו בארנק. טמפון o.b. נכנס לתוך גופך בקלות תוך שניות בעזרת אצבע — הנשארת נקיה! ללא כל אביזרי עזר שיש צורך להפטר מהם לאחר השמוש.

טמפון o.b. מתאים למבנה האנטומי הפנימי

טמפון o.b. תוכנן ופותח ע״י צוות גיניקולוגים מומחים, כך שיכנס עמוק לתוך הנרתיק לאיזור בו אין עצבים רגישים הגורמים לכאב, או אי נוחות.

הכנסה נכונת הכנסה לא נכונת לא מספיק עמוק

חדש

o.b. מיני־לבתולות ולנערות צעירות

החידוש הבלעדי האחרון של o.b. הוא טמפון מיני המיועד לבתולות ולנערות צעירות. עם o.b. מיני אין כל חשש לפגיעה בקרום הבתולים, כיוון שהוא כה קטן ונכנס בדיוק לפתח בקרום דרכו עובר הדם.
(במקרה של כאב קל בשמוש הראשון, יש לדחות השמוש ב־3—4 חודשים).

o.b. ב־3 דרגות ספיגה

נורמל — למרבית הנשים.
מיני — לנערות, לבתולות ולנשים עם דימום מועט — בעיקר בימים האחרונים של המחזור אצל נשים המשתמשות בגלולה למניעת הריון.
אקסטרה — לנשים עם דימום רב בעיקר ביומיים הראשונים של המחזור.

פירסום מלניק

מתלונן חיים בצלאל עם סימני ההתעללות
ידי חשודים — מאפרה אנושית

„לפני שהביאו אותי ביום שישי בפני שופט, בא רופא מישטרתי לכלא, הסתכל עלי והלך.”

חשד סביר. ביום השישי האחרון ביקשה המישטרה להאריך ב־15 יום את מעצרו של חיים בצלאל, אשר נעצר בליל ה־8 בינואר כשברשותו 66.750 גרם חשיש ו־350 ל״י.

סיפר הרס״ר שלמה נדיב: חוליית המדור המרכזי היתה בתצפית על סוחרי־סמים בשכונת שבזי. החשוד ניראה בא במגע עם אנשים שבאו בשבע מכוניות. אחת המכוניות נעצרה על־ידי חולייה ונתפסו בה סמים. והשניים שבמכונית סיפרו שקנו את הסם מהחשוד. ברגע שחולייה נוספת ירדה לעצרו, הוא ניסה להימלט, נפל על שפת המידרכה ונפצע.”

השופט התורן, אריה אבן־ארי, האריך את מעצרו של החשוד בארבעה ימים בלבד, וציין בפרוטוקול: „כן הנני מורה כי החשוד ייבדק על־ידי רופא מישטרתי, אשר יקבע אם החשוד זקוק לטיפול רפואי או לאישפוז בבית־החולים.”

ימונה קצין־חוקר. ביום ראשון בבוקר, יומיים לאחר שביקשה לעצרו ל־15 יום, נאלצה מישטרת מחוז תל־אביב לשחרר את חיים בצלאל הפצוע. סניגורו גילה לשופט, כי למרות צו בית־המישפט שהחשוד ייבדק על־ידי רופא, לא עשתה זאת המישטרה.

אחרי שכתב העולם הזה פנה אל סגן־ניצב משה בר־חיים, הממונה על תלונות הציבור במישטרת מחוז תל־אביב, וביקשו תגובה בעניין ההתעללות האכזרית בחיים בצלאל, הודיע הקצין הבכיר, כי מונה קצין־חוקר לבדוק את הפרשה.

חינוך

מילחמת מלאכי־השרת

השרת מסרב לעבור מתפקידו, המנהל תומך בו

האזהרה נאמרה בנימה ידידותית. מעברו האחר של קו־הטלפון אמר הקול: „אדון אלוני, למה לך להסתכן? סמוך עליהם, הם עלולים לשרוף לך את הבית או לגמור איתך!”

כך אמר מכרו של אברהם אלוני, מנהל ביה״ס היסודי־ממלכתי תל־נורדוי למנהל, באחד מימי השבוע שעבר.

כאשר סיים צבי רוזנטל, שרת ראשי בבית־הספר תל־נורדוי את עבודתו ויצא לפנסיה, בשנה שעברה, לא תיאר לו אלוני כי כך ישתלשלו הדברים. תחת רוזנטל המליץ המנהל לקבל כשרת ראשי את חיים גברא (52), העובד בבית־ספר זה מזה 17 שנה. „האיש מכיר כל פינה ופינה בבית־הספר, ואין כמוהו נאמן למוסד,” אמר אז המנהל אלוני.

את האישור לקבלת המישרה החדשה צריך היה גברא לקבל מוועד־השרתים שליד עיריית תל־אביב—יפו. לכן הלך אל שלום טביב, ראש ועד־השרתים, וביקש את האישור הדרוש.

אך למרבה תדהמתו, סירב העסקן להעניק לו את מבוקשו. לא, קבע טביב, אתה תעזוב את בית־הספר תל־נורדוי ותעבור לבית־ספר גורדון. במקום גברא, התכוון טביב להעביר לתל־נורדוי שרת אחר, מבית־הספר יונה הנביא ביפו.

מילחמה בטחנות־רוח. גברא הנדהם הזכיר מייד לטביב שדווקא לו לא כדאי להתחיל בדברים כאלה, כיוון שידוע כי הוא אינו זקוק למישרה הציבורית הרמה שלו, כל עוד הוא מחזיק בדירתו, הרשומה על שמה של אשתו, מיסעדה־קפה. גברא לא ידע כי בדבריו אלה הוא חותם במו־ידיו על גזר־הדין אכזרי שלו.

כאשר הגיע השרת החדש מיפו לבית־הספר תל־נורדוי, והתברר לו המצב במקום, סירב לעבור לשם.

שרתים חדשים באו והלכו, וגברא במקומו נשאר. איש לא הסכים להחליפו באופן קבוע. ראש ועד־השרתים טביב גייס לעזרתו כמה תותחים כבדים מצמרת העירייה. ברוך אביבי, מנהל אגף־החינוך, הזהיר את המנהל אלוני שיסלק את גברא. מנהל מחלקת־המנגנון של העירייה שלח לו מיכתב, ב־21 בנובמבר 1974, ובו הודיע לו כי הושעה מעבודתו, וכי עד שייפתח המישפט המישמעתי נגדו, לא יקבל יותר ממחצית משכורתו. מנהל־המנגנון האשים את חיים גברא בכך שלא מסר את מפתחות המחסנים ואחרים לשרת מגורדון (המסרב לעבור לתל־נורדוי). המפתחות נמצאים אצל המנהל אלוני, שאינו מוכן למסור אותם לאדם זר. אלא לגברא, הנאמן עליו.

סימן של הצלחה

מעתה מינימום פרס ראשון - 250.000 ל"י

ומצטבר - עד 500.000 ל"י

עידן-יועצים לפרסום 301/

תוכנית ההגרלה החדשה של הלוטו מאפשרת לך לזכות בפרס ראשון של 250,000 ל"י, העשוי להצטבר עד 500,000 ל"י.
דמי השתתפות לטבלה — 75 אג'.
מינימום — שתי טבלאות (טור).

טור 1 1.50 ל"י

01 02 03 04 05 06 07
08 09 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28
29 30 31 32 33 34 35
36 37 38 39

תלוש השתתפות להגרלת "לוטו"
שתיערך בהתאם לתכנית הגרלת "לוטו" שפורסמה בילקוט הפרסומים מס' מיום כ"ח בכסלו תשל"ה. 12.12.1974 עמ' 667

זכיות:
שלושה ניחושים נכונים בטבלה אחת כבר מזכים אותך בפרס כספי.
כל ניחוש נוסף, מעלה את ערך זכיתך.

01 02 03 04 05 06 07
08 09 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28
29 30 31 32 33 34 35
36 37 38 39

סוגי טפסים:
* רגילים
* שיטתיים
* רב-שבועיים

01 02 03 04 05 06 07
08 09 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28
29 30 31 32 33 34 35
36 37 38 39

ראה גם תנאי ההשתת־פות ב"לוטו" בדף השו־בר, ו"הוראות למשתתף" בדף ההוראות.

סמן 6 מספרים בכל טבלה כך ☒ ולא כך ✗ אסור לסמן בצבע אחום.
אסור לקפל או לקמט. תלוש שסומנו בו פחות מ־3 מספרים או שהסימון נעשה באדום או שהוא חורג מהמשבצת — ייפסל.

תנאי יסודי להשתתפות ב"לוטו" הוא כי ההשתתפות בו מהווה הסכם־של־כבוד בלבד, והיא לא תיצור יחסים משפטיים, לא תקום ממנה שום חבות הניתנת לאכיפה בתביעה משפטית ולא תשמש נשוא להליך משפטי כל־שהוא.

ג.ר. 41 ב.ד.

מפעל הפיס

לוטו

סימון של הצלחה

דטה מיכון בע"מ - מחלקת ההדרכה

נותרו עדיין מספר מקומות

לתכנון ותכנות מחשבים

פתיחת הקורס בתחילת פברואר '75

הלימודים ברמה מקצועית גבוהה.

משך הקורס 12—10 חודשים, פעמיים בשבוע בשעות הערב. במהלך הקורס ישולבו הלימודים בעבודה מעשית על המחשב החדיש של „דטה מיכון" — בורוז B 1726

למסיימים בהצלחה תוענקנה תעודות מאושרות.

חיילים משוחררים (מי ששרתו מעל 75 יום) זכאים לפטור מלא משכר הלימוד.

תלמידים אשר יפסיקו לימודיהם יהיו פטורים מיתרת התשלום.
מספר המקומות שנותרו — מצומצם.

פרטים, יעוץ והרשמה במשך כל היום במחלקת ההדרכה —
267162, 30531

להכיר אנשים חדשים
להכיר חברה חדשה...

לצאת ממעגל ההכרויות המצומצם — „לשבור" את השיגרה — ולהכיר את חבלתי מוכר... לכל זאת (ועוד) לרשותך

המחשב האלקטרוני

I.B.M. / 370

יעיל — סודי ומהימן!
שלחו את התלוש (בצרוף מעטפה מבויילת) אל:
„אדם וחוה (ישראל)" ת.ד. 4742 תל־אביב —
ותקבלו שאלון והסברים נוספים

חינם וללא התחייבות!

לכ' **אדם וחוה** (ישראל)
ת.ד. 4742 תל־אביב

שמי ....

כתובתי ....

איך ביקשו ילדים
אוטוגראף ממחבר התנ"ך

■ בעודו מצפה למסקנות ועדת־אגרנט, זכה האלוף **שמואל** („גורודיש") **גונן** ב־כבוד בלתי־רגיל: השבועון ה־צרפתי ל׳אכספרס פירסם פסוק משלו על שערו, במקום ה־מייועד לאימרות היסטוריות של מדינאים וסופרים. הפסוק נאמר על־ידי גורודיש במיסדר

הדק את החגורה, אז אני עוזר לה בכך שאני מהדק את ה־חגורות של הקליינטים שלי."

■ שר־הבריאות **ויקטור שם־טוב** הוזמן לטקס־הסיום של קורס לאחיות מעשיות ב־בית־החולים לחולי־נפש שער־מנשה, שליד חדרה. באותה הז־דמנות סייר השר בבית־החו־

סאנא חסן

העיתונאית המצריה המבקרת עתה בשנית בארץ, והנכנסת בשבוע הבא לאולפן כדי ללמוד עברית, גרה בינתיים בקומה עליונה של בית. כשבאו ידידים ושאלו בקומה א׳, אם בקומה ג׳ גרה מצריה, ענה הדייר: „מה פתאום! גרה שם איזו חיפית אמריקאית."

החגיגי של חטיבה 7, אחרי מילחמת יום־הכיפורים: „אל המוות הישרנו מבט — והוא השפיל את עיניו!"

■ באירוע חברתי שבו נפגשו אלוף (מיל.) **אריק שרון** והפרופסור **אמנון רו־בינשטיין**, נסבה שיחתם על פרופסור **ישראל שחק** מ־האוניברסיטה העברית בירוש־לים. במהלך השיחה הזכיר שרון לגנאי את מאמר־ההתקפה ה־אנטי־דמוקרטי שכתב רובינ־שטיין על פרופסור שחק. רו־בינשטיין לא ויתר, וברמזו ל־שמועה שנפוצה, כאילו חסידיו של שרון הם שהניחו את ה־פצצה ליד דירתה של העיתונ־אית **סילבי קשת**, אמר ל־שרון: „באמת, לך היה מתאים לנקום בי על המאמר שכתבתי נגד שחק!"

■ כאשר נכנס ח"כ **זלמן שובל** (ליכוד) לפני כשבוע למיספרתו הקבועה, ברחוב שיינקין בתל־אביב, קיבל את הטיפול הרגיל בשערו. בתמורה דרש ממנו הספר שלו, **ליאון**, סך 20 לירות עבור תיספורת שעלתה קודם 12 לירות בלבד. שובל הביט בו בתמיהה, ו־שאל: „מה זה כל־כך יקר פתאום?" לספר היתה תשובה מוכנה: „הממשלה החליטה ל־

לים, ועמד על התנאים במקום. מנהל בית־החולים סיפר לשר על עבודת־הצוות הנפלאה ב־בית־החולים, ועל היחסים הנר־קמים בין החולים לבין הצוות הרפואי. לאחר־מכן, בנאום־הברכה שלו בעת טקס־הסיום, אמר השר: „המקום הזה נשמע ונראה לי כל־כך יפה, שממש מתחשק לי להישאר בו."

■ מזכ"ל ההסתדרות לש־עבר, ח"כ **יצחק בן־אהרון**, הצטרף השבוע אל המתנדבים בעם. בעוד בכנסת נמשך ה־וויכוח בין חברי־הכנסת באיזו צורה תאורגן ההתנדבות שלהם כדי לשמש מופת אישי לעם, יצא בן־אהרון למשך שבוע ל־שמירת־לילה בחניתה.

■ הרב האשכנזי הראשי, הרב **שלמה גורן**, משמש ל־אחרונה נושא להלצות. אחד הסיפורים אודותיו טוען כי ב־פתח ביתו נוהגים לעמוד יל־דים, כשסיפרי תנ"ך בידיהם, והם ממתינים לצאתו מהבית כדי לבקש את חתימת המחבר.

■ אשתו החדשה של יו"ר הסוכנות היהודית ושר־האוצר לשעבר **פנחס ספיר**, **רבקה אלנתן**, נראתה באחד מימי השבוע שעבר יושבת על מדר־גות ביתה של הקוסמטיקאית הירושלמית הידועה **פרלה אוחיון**, כשפרח אדום בידה.

אנשים

כשנשאלה אשת היו"ר מה מע־שיה על המדרגות, השיבה: „בתור אשתו של איש חשוב כפנחס ספיר עלי להיראות טוב ולהקפיד על הופעתי. לכן אני מחכה פה לפרלה."

■ אחת מתוכניות הטל־וויזיה המאלפות ביותר בעת האחרונה היתה תוכניתו של **יגאל לוסין** אחרון המכ־בים, בה ניסה צוות של מד־ענים וחוקרים להוכיח את מקום־קבורתו של המלך ה־חשמונאי האחרון, **מתית־יהו אנטיגונוס**, כשהם נעז־רים במימצאים ארכיאולוגיים שנמצאו בגבעת המיבתר ב־ירושלים. בין השאר הם נעז־רו בסרקופאג עתיק שנמצא שם. אלא שמשתתפי התוכנית לא התייחסו לתעלומה אחרת שנגעה לאותו סרקופאג. בשע־תו, אחרי מילחמת ששת־הימים, נגנב הסרקופאג ממקום הימצאו, ורק אחרי שהתעוררה סערה עקב היעלמו הוא הוחזר למקומו. התעלומה היתה היכן נמצא הסרקופאג באותם ימים? אין צורך להיות מדען או חוקר כדי לנחש זאת — הוא הובא, כמובן, לביתו של **משה דיין**.

■ למרות המצב הכלכלי במדינת ישראל מתרבים עדיין האנשים המרשים לעצמם להח־

אבו־חוסיין, מזכיר ועד ה־סטודנטים הערביים באוניבר־סיטה התל־אביבית: „כאשר ביקשנו הכרה מצד אגודת ה־סטודנטים הכללית, אמר לנו אבני: לא נכיר בכם לא דה־יורה, לא דה־פאקטו ולא דה־בטיח."

■ אורחי מסיבת־הקוקטייל המפוארת שנערכה לרגל פתי־חת מלון הילטון בבירה שמו לעובדה כי מבין כל מלונאי העיר נכח במסיבת־הקוקטייל רק המלונאי **חיים שיף**. אולם במהרה גילו את סיבת הופעתו של המלונאי שיף במסיבה. הוא הסתובב סר־וזעף בין האור־חים, וניסה לשכנע את אנשי מישרד־התיירות, סוכני־הנסי־עות והעיתונאים מביניהם, כי מלון דיפלומט, שהוא בעליו, טוב יותר ממלון הילטון.

■ בבית ההוצאה של או־ניברסיטת תל־אביב הידוע יו־תר כ„מיפעל השכפול," עמד מבקר־התיאטרון והמרצה ב־חוג לתיאטרון, **אליקים ירון**, וצחק לעצמו בקול רם. הסיבה: הוא מצא במדור „מתודיקה", שבו מצויים ספרים למורים על מיבנה השיעור, „מציאה" נוספת. בין שלושת הספרים שעל המדף התנוסס גם מחזהו של המחזאי הרומני החי ב־

דומיניק סנדה

השחקנית הצרפתיה, ששיחקה ב„חקונפורמיסט" וב„גן של פינצי קונטיני," היא גיבורת סירטו החדש של הבמאי ג׳ון פרנקהיימר, „אהבה בלתי־אפשרית." היא מגלמת תפקיד של צעירה נשואה, אם לילדה בת שבע, הבוגדת בבעלה עם אלן בייטס, המגלם תפקיד של סופר נשוי ואב לשלושה. במהלך הרומן בין חשניים היא נכנסת להריון. המצלמה חולפת על פני גופה העירום, מדגישה את ביטנה ההולכת ותופחת. קטעי ההריון צולמו, כאשר דומיניק סנדה היתה בהריון אמיתי, מיחסיה עם ידידה הבמאי כריסטיאן מארקאן, ללא נשואין, ולא הזדקקה לשום אמצעי־איפור.

זיק כלבים. סיפר השבוע **עמי־קם שפירא**, דובר עיריית תל־אביב, כי השנה הוגשו ל־עירייה, עד־עתה, 216 בקשות לרישיונות חדשים לכלבים, ל־עומת 164 בקשות שהוגשו ב־שנה הקודמת.

■ מושג מישפטי חדש טבע יו"ר אגודת הסטודנטים בתל־אביב, איש הליכוד **יצחק אבני**. סיפר השבוע **חוסיין**

צרפת, **איז׳ן יונסקו**, הש־עור, שבו רוצח פרופסור את תלמידתו במהלך שיעור.

■ קריין הטלוויזיה והרדיו **דניאל פאר**, בילה את יום הולדתו ה־32 כשהוא משמש כשמרטף לשני ילדיו, בעוד אשתו **עליזה**, שהיא מורה במיקצועה, מבלה באסיפת־מורים, בבית־הספר שבו היא מלמדת.

עם מותו של בני מהרשק האגדתי, מות

במילחמת העצמאות, בעת ששירת בחטי־בת הפלמ״ח הראל, שנלחמה באיזור ירו־שלים. הסופר יורם קניוק, ברשימה ש־פירסם בדבר השבוע לחגיגות ה־25 של המדינה ושנשאה שם ספר שכתב — החב־רים של בני — היטיב לתאר את ייחודו.

„כאשר אני חושב על תש״ח אני יודע שהיה בני,״ כתב יורם. „היו רבים אחרים. היה רבין, אבל הוא היה אי שם למעלה, הוגה, מתכנן, מפקד. היה יוספל׳ה טבנקין, המפקד המהולל ; רעננה, המתכנן ה־גאוני ; דדו עם העוז והתעוזה והחיוך המקסים ; עמוס חורב ורפול הנועזים כ־מפקדים. היו רבים אחרים. אבל לילדים כמוני, שהלכו מקרב אל קרב ולא ידעו מה קורה להם, היה אח ואב אחד : בני. „בולדווין הצלבני היה מלך ירושלים

סמל הפלמ״ח

בני מהרשק, כפי שנראה בשנותיו האחרונות, כשהוא ממשיך לענוד על חזהו את סמל הפלמ״ח. בני עצמו המשיך להיות עד יומו האחרון סמל חי של הפלמ״ח, למרות שלא נימנה עם מפקדיו.

זה לא יכול היה לקרות בשום מדינה אחרת בעולם. ראשי המדינה, ה־נשיא, ראש־הממשלה, בכירי השרים, רא־שי המפלגות, מפקדי צה״ל בעבר ובהווה, אנשי המפתח בכלכלה ובפקידות הבכי־רה, נטשו למשך כמה שעות השבוע את כל תפקידיהם כדי להשתתף בהלוויתו של אדם שלא נשא כל תואר וכל תפקיד וש־איש מהם לא יכול היה למעשה להגיד מה הוא היה בדיוק.

נשיא המדינה, השר ישראל גלילי, גולדה מאיר והרמטכ״ל לשעבר דוד אל־עזר, נשאו נאומי הספד ליד ארונו. ב־הספדים נאמרו מילים גבוהות והעיתונים פירסמו עליו נקרולוגים בעמודים הרא־שונים. ואנשים אמרו שצריך לספר עליו לדורות הבאים כדי שידעו וילמדו, אבל אף אחד מהם לא יכול היה להגדיר בדיוק מה לספר ומה ללמד.

והם ועוד אלפי אנשים דישדשו השבוע בבוץ, בדרך שהתפתלה בין הרפתות ול־אורך הפרדס של קיבוץ גבעת־השלושה שליד פתח־תיקווה, הלכו אחרי ארונו של בני מהרשק וידעו כאשר הורד ארונו אל הבור כי יחד עמו נקבר גם חלק מחייהם.

הוא לא היה מפקד, ולא היה מנהיג, ולא הוגה־דיעות, ובה בעת הוא היה כל אלה גם יחד. אמרו עליו שהוא מספיד מקצועי ונואם משלהב, ודווקא באלה הוא לא הבריק במיוחד. וגם מי שינסה להגדיר את בני באמצעות הביאוגרפיה שלו, ספק עם יצליח בכך. כי הביאוגרפיה האמיתית של בני מהרשק היא אוסף של קוריוזים.

הוא היה בסלנג הפלמ״חאי איש „עושה רוח״ — צעקן, רתחן, מוכרח לדעת כל דבר, מוכרח להתערב, להדחף תמיד, להתווכח, לתת עצות ולנדנד. אדם מסוג כזה יכול להיות בלתי רצוי ובלתי נסבל. אבל כשהוא עושה זאת בתמימות, בחב־רות, ברוח טובה ובהומור, מתוך להט פנימי והתלהבות כמעט משיחית — הוא הופך מעושה־רוח למפיח רוח. זה מה שהיה בני מהרשק. הוא הפך לאגדה עוד בחייו. החבר של כולם, הטופח לגדולי המדינה על שכמם, הדוחק את עצמו לסוד רמטכ״לים, שאין דלת הסגורה בפניו ואין איש יכול לעמוד מול לבביותו.

גולדה ובני בוכים

בני מהרשק (משמאל, בחולצה לבנה) ניצב ליד גולדה מאיר ליד ארונו של מנהיג אחדות־העבודה, יצחק טבנקין ז״ל. בני מהרשק התבלט בכל ההלוויות של ראשי תנועת העבודה, היה נושא בהן הספדים ומתנדב לנשיאת הארונות.

מטורף יפה

את הכינוי „בני פוליטרוק״ הדביקו לו בפלמ״ח בשנות הארבעים המוק־דמות. כבר כשהתגייס לפלמ״ח היה מבו־גר יחסית, בן 35, לעומת המפקדים שהיו בשנות העשרים המוקדמות שלהם. ייעדו לו תפקיד של קצין־תרבות, הממונה על חלוקת תקליטים, עיתונים וארגון הר־צאות ומסיבות. אבל הוא הפך את תפקידו למשהו שונה לחלוטין : לאיש הממריץ, מדרבן ומלהיב ולפעמים גם מצחיק.

בעיירה הפולנית בה נולד למשפחת רב־נים נחשב כפרחח (השם מהרש״ק הוא ראשי תיבות של „מגזע הגאון רבי שמו־אל קיידנובר״ שחי במאה ה־17 וחיבר פי־רושים לתלמוד). במילחמת העולם הרא־שונה ברחו הוריו לאוקראינה, ושם בעת אחד הפוגרומים, נרצח אביו לעיניו. מחזה זה רדף אותו כל ימיו והוא היה חוזר ומשחזר אותו כל ימיו. כשהצטרף להכ־שרה ועלה לארץ ב־1929 היה הדבר ל־פליאה בעיני בני עיירתו שעלו לפניו.

אולם האגדה האמיתית סביבו נרקמה

נושא הארון

בני מהרשק בראש נושאי ארונו של ח״כ משה סנה ז״ל, מי שהיה בשעתו ראש־המטה של ההגנה. למרות שדרכיהם הפוליטיות נפרדו, היה בני מהרשק בין ראשי מספידיו של סנה.

האשה

עם נרקיס בידה ודמעות בעיניה ניצבת רחל מהרשק, אשתו של בני, מול קברו הפתוח. היא־עצמה חלתה במחלה קשה לפני 5 שנים.

למות לאט

(המשך מעמוד 17)

אפילו אם הם מתפוצצים מכאבים. יש כאלה שנופלים מהמיטות ונשארים לשכב על הארץ כל הלילה. את אבי רוחצים פה רק פעם בשלושה שבועות, וגם זה בפרו־טקציה. את האחרים, שאין מי שיגדנד בשבילם, לא רוחצים אלא אחת לחודש וחצי.

„איך אפשר שבמוסד לחולים כרוניים זקנים, כ־30 במיספר, שרובם משותקים, שאינם יכולים לעשות שום דבר לבד, יעבוד בכל המוסד, במישמרת שלמה, רק אדם אחד ?

„מעולם לא הרגשתי את עצמי כל־כך עלובה ומבולבלת כמו עכשיו. אין לי מושג מה לעשות. אבא שלי מתאונן שלא פעם, כשביקש דברים אלמנטריים, היכו אותו. איך תיתכן הפקרות כזו ?״

בשעתיים שלאחר־מכן שוחחתי עם אר־בעה אנשים שבאו למוסד לביקור, ויצאו. תגובותיהם היו זהות. אמר אחד :

„מוטב כבר להגיע ישר לבית־הקברות מאשר לעבור קודם דרך פה.״

„חיים פה חולים זקנים סקלרוטיים שאי־נם יודעים מה שהם עושים, לצד חולים משותקים. הסקלרוטיים, בלי כוונה, כמו־בן, מתעללים במשותקים. הם הופכים להם את המיטות, גונבים להם את האוכל ה־פרטי שהם מקבלים מקרובי־מישפחה. סכנה להשאיר אותם יחד. ואין עם מי לדבר.

„במישמרת של אחר־הצהריים, משעה שלוש עד 11 בלילה, עובד בכל המוסד רק פועל אחד, בן־המיעוטים. הוא צריך להאכיל ולטפל ולהגיש תרופות לכל־כך הרבה זקנים. למרות שהוא יותר סבלני מהעובדות היהודיות שמחליפות אותו, הוא פשוט לא מסוגל פיזית, לטפל בכל החו־לים. כך הם נשארים ימים שלמים לשכב בתוך הצואה שלהם, וכשלא רוחצים או־תם שבועות שלמים, המקום הופך ממש לבית־זוועות קפקאי.״

בשעה שבע בערב פתח בפני הפועל את הדלת. ביקשתי לשוחח עם הבעלים, עמוס רומנו, אך הוא לא היה. הפועל התנדנד על רגליו מרוב עייפות.

הצטרפתי לאחת המבקרות שנכנסו ל־מוסד. המטפלת שפתחה לפנינו את הדלת היתה לבושה בחלוק לבן מזוהם, ונראתה עייפה מאוד. כשעליתי במדרגות אל חד־רי־המגורים, נדהמתי מהסירחון החריף ב־חלל האולם. רק מטפלת אחת, זו שפת־חה את הדלת, נראתה בכל שטח המו־סד. הריח החריף ליווה אותי בכל החדרים שבהם ביקרתי. בכמה חדרים שכבו אין־אונים זקנים משותקים, במיטות ללא מצעים. השמיכות שבהם כוסו היו רטובות.

המישטרה צריכה להתערב

דבורה גנני, דוברת מישרד־הברי־אות, אישרה כי למוסד נאות־יעקב אכן אין רישיון, והוא מופעל בתנאים ירודים. לדבריה, ער מישרד־הבריאות לעניין זה, והוא עתיד לפעול בקרוב לחי־סול הנגע.

הילדה כהן היא מנהלת השירות־לזקן במישרד־הסעד. כהן עלתה ארצה מגר־מניה לפני שנים רבות והיא נמנית עם אותו גרעין מצומצם של פקידים בכי־רים ייקיים, שתפסו עמדות בכירות עוד בימי המחלקה־הסוציאלית בוועד־הלאומי.

„ידענו שבהרבה בתי־אבות פרטיים ה־מצב חמור, אם כי לא ידענו עד כמה חמור המצב, כפי שאתה מתאר אותו,״ הודתה הילדה כהן. „כדי להביא לשינוי קיצוני של המצב, חייבת להיות במדינה יותר מודעות לנושא חשוב זה. אנו נמ־צאים תמיד במיטת־סדום של תקציבים. לכן, נושא הטיפול בזקן נדחק לתחתית סולם־העדיפויות.

„אני בהחלט בעד זה שהעיתונות תת־חיל לטפל בנושא. אולי, בעזרתה, יהיה לנו יותר קל להציג את עמדתנו. דו־מני שגם המישטרה חייבת לפעול, שהרי נעשים במיספר מוסדות כאלה מעשים פליליים חמורים ממש.

„אם המישטרה תתערב, יהיה בוודאי גם יותר קל למפקחות שלנו להיכנס לכל אותם מוסדות ולבי־דוק את המצב באופן יסודי.

„אנו חושבים את עצמנו לאומה מת־קדמת. אבל זה לא בדיוק מתיישב עם המתרחש בשטח הטיפול בזקן. זקן הוא כמו ילד קטן. כשהוא חולה וישיש, הוא לא מסוגל לדאוג לעצמו. כמו תינוק. לא ייתכן להפקיר את הזקנים.״

פורק הפלמ"ח סופית

הפוליטרוק

הראשון, גוטפריד מבויון היה מנהיג מסע הצלב הראשון, אבל פטר הנזיר היה ה־רוח האמיתית של מסע זה. הוא שהדליק את הלבבות, הוא שטירף. לכל מסע צלב נחוץ מטורף. לכל מילחמה, לכל קרב שבו אינאונים הוא השליט הגדול, ואין עורף ואין אוגדות ואין מטוסים, צריך איזו רוח לבושה בשר ודם, שתצעק עד כלות הכוחות ותלהיב גם אם הלהבה היא מין בת־צחוק.

„וכי לא צחקו לבני? כשקיבל כדור בפה, בקטמון, ולא יכול לצעוק כמה ימים, היתה מין מנוחה כללית, מין שקט. אבל היה איזה צחוק. או כשהציע — כך סופר בין החיילים הפשוטים — לעלות על בית־מחסיר עם מרגמות טו־אינטש דבוקות לבטן, והרי אילו היו עושים כך היו ה־מרגמות מחסלות את הקרביים. אבל בין הקרבות, בתוכם, הוא צעק והלהיב. הוא היה לא רעב ולא עייף. היה מטריף ומרגיז ושואל מדוע לא עולים על רמאללה ומדוע לא עולים על שכם, או על אלוהים, איני יודע. אבל כל הזמן פעמה בו מין רוח־עיוועים וזה חדר אל כולם. כולם אמרו שיש כאן מטורף יפה. יש כאן רוח שלבשה חרב. יש כאן משהו חדש ומדהים.

„...היתה מילחמה כדי שבני מהרשק יוכל לנצח. כך אני מבין את מילחמת ירו־שלים... הוא צעק וירה ותירבת ונאם, ו־שאג והלך כמו פטר הנזיר של מסעי־הצלב וכאשר נרדמנו בהליכה באמצע ה־קרב היה הוא מעורר אותנו. הוא לא היה עייף. הוא לא ישן חמישה חודשים אפילו רגע אחד. יגידו שזה בלתי אפשרי. ש־יגידו. אני אחראי למה שאני אומר. איש לא ראה אותו ישן. איש לא שמע אותו נוחר. הוא יצא לשחרר עולם מכבלים ואנחנו צחקנו, אבל הלכנו אחריו באהבה ובצחוק."

גולדה בוכה

גולדה מאיר מליטה את פניה בידה, כשהיא ממררת בבכי מול ארונו של בני מהרשק, שהוצב בכניסה לבית הוועד־הפועל של ההסתדרות בת"א. „הוא היה אגדה," אמרה, „ואגדה אין מספידים."

צניחה ✶ בגיל 50

לצה"ל הוא התגייס בדרגת סרן. ב־1953 כשהיה מפקד פלוגה מסייעת בגדוד חרמ"ש והוא בן 46, רצו לשחררו משירות. תבע להמשיך לשרת. השאירו אותו. בן 50 עבר קורס צניחה.

גם כשהשתחרר מצה"ל בדרגת רב־סרן המשיך לשרת שירות מילואים פעיל כ־מ"פ מחלקת מרגמות. ב־1967 עבר קורס קציני שיריון ובמילחמת יום־הכיפורים השתתף במילחמה כמפקד פלוגת מילואים ברמת הגולן. הוא סבל מליקויי שמיעה וראייה, אבל התלהבותו לא שככה.

לפני שמונה חודשים חלה בסרטן הריאות. חודשים שכב על מיטת חוליו, כשהוא מנסה לעודד את המאות שעלו אליו לרגל. נותח, החלים, חזר לפעילות, עד שלפני שלושה שבועות אושפז שוב ולא קם עוד.

ליד קברו לחשו רבים: „עכשיו פורק הפלמ"ח. סופית."

בתוך הארון

ותיקי קיבוץ גבעת־השלושה נושאים את ארונו של בני מהרשק, המכוסה בדגל אדום ובדגל הלאום, מתוך בית־העם של הקיבוץ, שם הוספד במעמד אלפים, אל בית־העלמין הקטן של המשק. כל הצמרת הפוליטית, הביטחונית והכלכלית של המדינה חלקה את הכבוד האחרון לאיש, שלא היה לו כל תואר רישמי או תפקיד מוגדר. בגיל 68 עדיין היה רס"ן (מיל.) בני מהרשק משרת שירות מילואים פעיל ביחידה קרבית בצה"ל, ממנו סירב להשתחרר.

ספורט

כדורסל

אחי שיכורי התהילה

„נמאס לי, נמאס לי תמיד להיות האיש שצריך להציל את מכבי תל־אביב." כך רטן כדורסלן הקבוצה טל ברודי, ביושבו על ספסל בחדר־ההלבשה, מייד לאחר סיום המישחק בין קבוצתו לבין אלופת הולנד, טרנסול, ביום החמישי האחרון.

בדבריו אלה ביטא ברודי לא רק את אכזבתו מההפסד הביתי של הקבוצה ל־הולנדים (91:90) אלא, ובעיקר, את מרירותו מכך שבגיל 32 הוא עדיין נאלץ לשאת על שיכמו את נטל הקבוצה, כאשר שחקניה הצעירים של מכבי תל־אביב אינם מצליחים להגיע לרמתו ולרמת שאר ה־כדורסלנים האמריקאיים בקבוצה, למרות התנאים הטובים שלהם הם זוכים. הראייה לכך, מיספר הנקודות שקלעו השחקנים האמריקאיים לעומת הצעירים הישראליים.

כדורסלנים טירונים. אלה שיצאו להגנת הצעירים מפני הביקורת של ברודי טענו, אומנם, כי בכדורסל, כמו בכדורגל, לא אלה שקולעים את מירב הנקודות הם בהכרח גם השחקנים הטובים ביותר.

אולם, איש לא יכול היה לתת תשובה ב־אשר לפער הכמותי בין קליעות השחקנים האמריקאיים שבקבוצה לבין השחקנים ה־ישראליים. נוסף לכך, אין לשכוח כי בכדורסל משחקים רק חמישה שחקנים, החייבים להשקיע מאמץ רב יותר מאשר שחקני כדורגל, למשל, וזאת בשל הדי־נמיות של המישחק, המחייב את כל ה־שחקנים להימצא בתנועה שוטפת כל העת.

בניגוד לכלל זה הסתובבו השחקנים הצעירים ברקוביץ, ארואסטי ואבישר כ־סהרוריים על המיגרש. למרות שהצליחו להגיע להרכב הראשון של אלופת ישר־אל, הנחשבת כאחת הטובות באירופה, הם שיחקו כטירונים.

למישחקם הגרוע של הצעירים יש מיספר סיבות. מאז החלה קבוצת מכבי תל־אביב להצליח במישחקי גביע אירופה, רכשה מוניטין רב בקרב ציבור אוהדי הספורט בארץ בכלל ואוהדי הכדורסל בפרט. עובדה זו הקנתה לקבוצה חוג מעריצים רחב ביותר.

אלה האחרונים מביטים על שחקני מכבי תל־אביב כעל אלילים של ממש, והדבר מסחרר בעיקר את הצעירים, ש־אינם יכולים לצאת לרחוב מבלי שזרם של בני נוער ואף מבוגרים ירדוף אחר חתי־מותיהם. הם מוזמנים כימעט לכל אירוע חברתי זוהר של בני העשרים־פלוס בעיר, ונערות רודפות אחריהם בהמוניהן.

מישחקי־קלפים עד שחר. התהילה הזו מוציאה את השחקנים לא אחת מ־אורח־החיים הספורטיבי שהם חייבים ל־התמיד בו. כל זמן ששמרו עליו, הצליחו להיות לעזר רב לשחקנים האמריקאיים של הקבוצה, אך כאשר סטו ממנו, ירדה רמת מישחקם פלאים.

בעיקר אמורים הדברים לגבי השבוע שעבר, ערב המישחק, כאשר השחקנים ה־צעירים שחזרו מהולנד יחד עם הקבוצה, בניצחון של 9 נקודות הפרש על טרנסול בביתה, היו בטוחים כי במיגרש שביד־אליהו יצליחו למגר את ההולנדים על נקלה. הם הירשו לעצמם לפרוק את עול המשמעת הספורטיבית. הדברים הגיעו ל־שיא כאשר ביום הרביעי בלילה, ערב ה־מישחק הירשו לעצמם שלושה שחקנים, שניים ישראליים ואחד אמריקאי, לשחק קלפים עד אור הבוקר. אין פלא, איפוא, שבמישחק הם היו עצבניים והציגו יכולת גרועה.

האמריקאיים של מכבי, לעומתם, ה־מקבלים סכומים נכבדים עבור הופעותיהם בשורות הקבוצה, יודעים כי כמיקצוענים לכל דבר הם נדרשים להקפיד על יכולת טובה לפני כל מישחק, גם אם הוא נחשב כקל. והם אלה שהצילו את מכבי תל־אביב ביום חמישי מהפסד זעיר בן נקודה אחת להולנדים, דבר ש־איפשר לקבוצה לזכות בשתי נקודותיה ה־ראשונות במישחק הראשון בשלב רבע־הגמר בגביע אירופה, בגלל ניצחונם ב־שיעור 9 נקודות בהולנד.

קריאות־הבוז בהן זיכה קהל אוהדי ה־קבוצה את מכבי בתום המישחק, שיקפו את האכזבה. אלא שהן היו מחוסרות הצ־דקה. אסור לשפוט קבוצה גדולה כמו מכבי על סמך מישחק אחד בלבד. בסופו של דבר מה שקובע הוא המאזן הכללי שיהיה לה בסיום טורניר שמינית הגמר על גביע אירופה לאלופות.

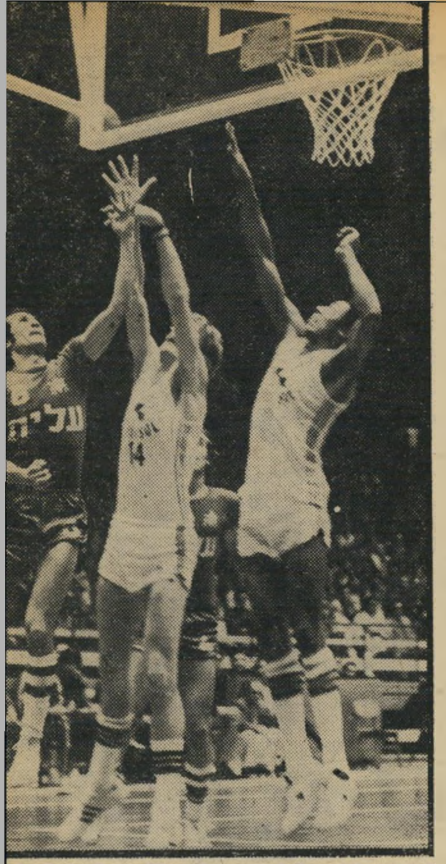

טל ברודי (שמאל) *

„נמאס לי להציל"

כדורגל

עולים על שווייצר

לאחרונה החלו מגבירים בהתאחדות ל־כדורגל את המסע נגד מאמן הנבחרת ה־לאומית דוד שווייצר. וזאת, למרות ש־אנשי־מיקצוע רבים בענף הכדורגל, ובראש־שם מאמן־הכושר לשעבר של הנבחרת, עמוס בר־חמא, יצאו למיתקפת־נגד, למען המאמן.

העסקנים הלוחמים בשווייצר אינם בו־חלים בשום אמצעי כדי לתקוף אותו. הם נאחזים בעיקר בעובדה כי שווייצר, בהיותו מאמן לאומי, שימש כיועץ ל־קבוצת התחתית בליגה הלאומית. הם מצאו טעם לפגם בכפילות זאת ואומנם, שווייצר חדל לייעץ.

רמז של ייעוץ. אחרי מישחקי ה־ליגה הלאומית בשבת האחרונה, שבהם זכתה קבוצת הפועל תל־אביב בניצחון שני רצוף, והפעם על הפועל חדרה, בתו־צאה 0:1, טענו המקטרגים על שווייצר בהתאחדות כי הוא ממשיך לייעץ להפועל תל־אביב בחשאי. היה גם מי שדאג, כבר במוצאי־השבת להתקשר אל מיספר עיתו־נאי־ספורט, כדי לספר להם כי במחצית המשחק נגד חדרה העביר שווייצר על־גבי פתק למאמן הקבוצה התל־אביבית, בני קונפורטי, הוראות שבעזרתן ניצחה ה־קבוצה.

במחצית היתה עדיין התוצאה 0:0, לאחר ששחקני הפועל חדרה הירבו להתקיף את שער הפועל תל־אביב. בתא־הכבוד של איצטדיון בלומפילד שבו נערך המישחק ישב המאמן דוד שווייצר, בין אוהדי הפועל תל־אביב, והם ביקשו לשמוע ממנו חוות־דעת על המישחק. שווייצר אמר, בין השאר, כמומחה לכדורגל, כי אם הפועל תל־אביב רוצה לנצח במישחק זה, עליה להצמיד שומר אישי לשחקן מרכז השדה הנימרץ של הפועל חדרה, אברהם סלו.

העצה שינתה את התמונה. את דבריו אלה של שווייצר שמע אחד מ־אוהדי הקבוצה התל־אביבית והוא העביר, באמצעות הסדרן הראשי של הקבוצה, פתק אל המאמן קונפורטי ומזכיר האגודה אדוארד סגל, ובפתק בקשה לשמור על אברהם סלו.

הבקשה נענתה בחיוב, וניתנה הוראה לשחקני הקבוצה במחצית להגביר את ה־שמירה על סלו. ואכן, שחקן זה איבד את השליטה במיגרש. כתוצאה מכך עברה ה־יוזמה לרגלי התל־אביבים, אשר הפכו ב־מחצית זו תוקפים, ובאחד ההתקפות כבש שחקנם הצעיר משה מגדשי את שער הניצחון.

---

* קולע לסל טרנסול.

מה לשוטר בבית־הקברות? זוהי השאלה העומדת

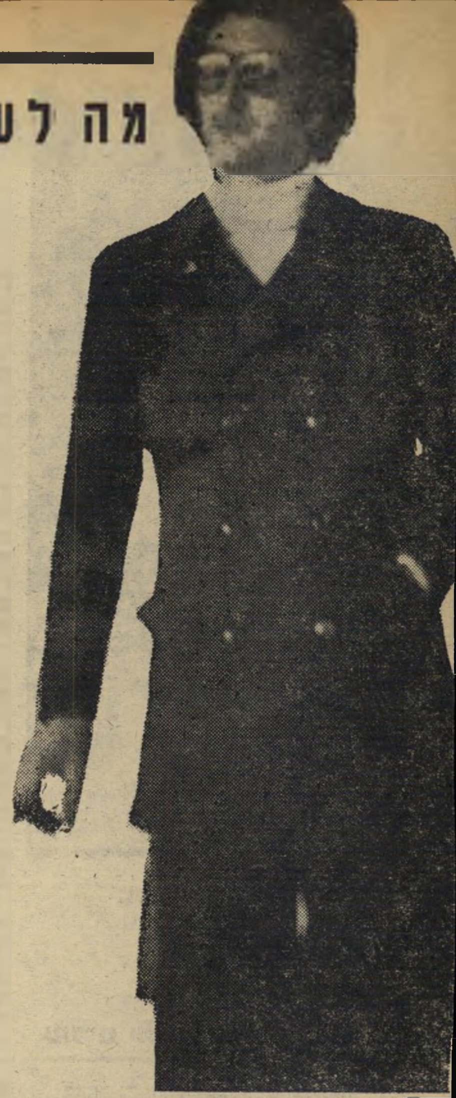

שוטר־נאשם ספורטה

השעה היתה אחת אחר חצות. ניידת מישטרת חולון המשיכה בסיורת הלי־לי. מפקד הסיור היה רב־שוטר דניאל ספורטה. נהג הניידת היה השוטר איתן חרמון.

בדרכם עצרו מונית „ססיישל" שהגיעה מכיוון תל־אביב, מצאו בתוכה את הצעי־רה עליזה אליאס, בת ה־22, תושבת חו־לון, העובדת כספרית, ונסעו היישר לבית־העלמין של חולון. ליד הכניסה לבית־העלמין ביקש רב־שוטר ספורטה מחברו לסיור, נהג הניידת, לרדת ולהתרחק מן

תי, שחנה ליד בית־העלמין. ספורטה נאלץ להחזיר אותה לביתה, מרחק 300 מטרים בלבד מבית־העלמין.

למחרת היום פנתה עליזה למישטרה, סיפרה את כל קורותיה מליל־אמש, ותי־ארה את חלקם של השוטרים ספורטה וחר־מון בפרשה.

בתחנת־המישטרה של חולון נאלצה עלי־זה לחזור על דיברי תלונתה בנוכחותו של רב־שוטר ספורטה. זה ניסה עדיין להשתיקה, בעזרת לחצים. הוא ביקש מ־חבריו בתחנת־המישטרה לאפשר לו לח־קור אותה.

חקירה ★ אישית לוחצת

הנה קטע מן החקירה, שערך רב־שוטר ספורטה לעליזה אליאס למחרת המיקרה:

● האם היית ב„אתונה" (הכוונה ל־מיסעדת „אתונה") ?

● **הייתי באתונה!**

● מה שתית ?

● **שתיתי כוסית ויסקי אחת בלבד!**

● אחרי „אתונה," לאן הלכת ?

● **הלכתי ביחד עם חברי לקפה שבתוך בית־מלון ברחוב דיזנגוף. את השם אי־נני יודעת.**

● מה שתית ?

● **שתיתי כוסית ויסקי בלבד!**

● אתמול, לאחר שרצינו להוריד אותך, לא ביקשת שתישארי קצת בניידת עד שתתפכחי ?

● **רציתי להישאר עד שאירגע מהפחד. ולא הייתי שיכורה.**

● לא אמרת שאת רוצה להישאר איתי כל הלילה ?

● **אתה אמרת לי שאתה רוצה לקחת אותי לאבו־כביר, ומאחר שאינני מכירה אף אחד, אמרתי לך שאני מעדיפה להי־שאר איתך.**

● מה לבשת אתמול, ביום המיקרה ?

● **לבשתי שימלה מיני קצרה, גרבי־מיכנס, תחתונים.**

● האם אני נגעתי לך בכוח באיזה מקום ?

● **כן, נגעת לי ברגליים ובאיזור אברי־המין, וזה היה בכוח.**

● כשנסענו לרחוב החלוץ, מי לקח את היד שלי ושם אותה בין הרגליים שלך, בזמן שאני ישבתי קדימה ?

● **זה לא נכון שאני לקחתי את ידך**

רטה לבית־המישפט המחוזי שיבעה (!) חו־דשים אחרי מועד המיקרה.

הדיון בתיק זה, בו נאשם ספורטה לבדו, נמשך בבית־המישפט למעלה משנה.

השופט המחוזי שמואל קווארט נאלץ לתוציא צווי־הבאה כדי שהעדים יופיעו בפניו. רק בסוף חודש דצמבר 1974 העיד הנאשם ספורטה, המיוצג בבית־המישפט על־ידי עורך־הדין אורי וגמן. את התביעה מייצג עו"ד יעקב קמר, סגן־פרקליט מחוז תל־אביב.

כתב־האישום מאשים אותו במעשה מגו־נה, באיומים ובשימוש־לרעה בסמכותו.

דניאל ספורטה, יליד תורכיה, בן 28, נשוי ואב לשני ילדים, סיפר בעדותו, ב־24 בדצמבר 1974:

אני, הנאשם בתיק זה, שמעתי עדותה של עליזה. אני יודע במה מאשימים או־תה. לא נגעתי בעליזה אף פעם בניגוד לרצונה.

בערב תנדון הייתי בסיור בניידת, אח־ראי על הניידת. בסמוך לשעה אחת אחר חצות היינו בסיור ברחוב המעפילים בחו־לון. הבחנתי במונית נוסעת באותו רחוב. ביקשתי מנהג הניידת לעקוף את המונית ולעצור אותה. הוא עשה כן. ניגשתי למו־נית. במונית היה רק נהג, ובחורה שיש־בה במושב האחורי. אחר־כך התברר לי שזאת היא עליזה.

זיהיתי את הנהג וביקשתי גם ממנה להזדהות. כשביקשתיה להזדהות היא הו־ציאה היגוי מפיה, שלא הבנתי. הכנסתי ראשי למכונית, כדי לשמוע מה היא או־מרת. שוב פעם לא הבנתי מה היא או־מרת, אך הספקתי להריח ריח אלכוהול ממנה.

כאשר עליזה הבינה מה אני רוצה ממנה, היא הושיטה לי את תעודת־הזהות שלה. התברר שהיא גרה בחולון, בג'סי כהן. בי־קשתי ממנה שתשלם לנהג מה שמגיע לו עד אותו מקום, כי הבחנתי מהרגע הרא־שון שהיא שתוייה.

היא ישבה במושב האחורי, נשענת בצו־רה מוזרה, וזה עורר בי משהו. בתור אנשי־סיור נתקלנו לעיתים באנשים שי־כורים ולקחנו אותם הביתה. במצב כפי שאני ראיתי אותה, חשבתי שמוטב שאני אלווה אותה הביתה.

פתחתי את דלת המונית לאחר ששיל־מה את דמי־הנסיעה לנהג. הבאתי אותה לניידת, פתחתי לה את הדלת. עליזה הת־יישבה במושב האחורי. סגרתי את הדלת האחורית והתיישבתי ליד הנהג. ביקשתי מהנהג שייסע בכיוון ג'סי כהן.

הגענו לשכונת ג'סי כהן, אך היות ובית־

אז ביקשתי מהנהג שייסע שוב לבית־הקברות. כשהגענו לבית־הקברות אמרתי לעליזה שתצא. היא יצאה מהמכונית יחד איתי, כמו זוג. נדמה לי שיצאנו מהניידת מחובקים. ניגשנו לקיר שליד בית־הקברות. ביקשתי ממנה שתיצמד אלי והיא נצ־מדה אלי. היא לא גילתה שום התנג־דות לכך.

שאלתי אותה אם ייצא מזה משהו, היא השיבה „לא, זה לא ייצא לך," והתכוונה ליחסי־מין וגם אני התכוונתי לכך. כל הזמן צחקנו. אמרתי לה: „אם לא תתני לי, אקח אותך לתחנה." היא השיבה: „מכסימום מה יכולים לעשות לי בתחנה?" זאת היתה תשובה שנותנת בדרך־כלל אשה קלה. ראיתי זאת, ובו־במקום הרפיתי ממנה.

חזרנו לניידת, ושם התחילה עליזה פת־אום לבכות. התרשמתי שהבכי הוא תו־צאה משיכרותה, כי זה קורה כתוצאה מ־שיכרות. הנהג ביקש ממני להישאר בחוץ, והוא ינסה להרגיע אותה. הייתי בחוץ כ־10־5 דקות. ראיתי שהם יושבים שני־הם במושב האחורי. נכנסתי לניידת, הת־

קורבן אליאס
הגנה על האזרח —

מעשה מגונה

הרכב. הוא הסביר לו כי עליו לחקור את עליזה.

הנהג התרחק. ספורטה התחיל מלטף את רגליה של הצעירה ואת אברי־המין שלה. עליזה הדפה אותו מעליה וניסתה להש־תחרר. בתגובה, איים עליה ספורטה שאם היא „לא תיתן לו," הוא יעצור אותה, ויכניס אותה לבית־המעצר באבו־כביר או לתחנת־המישטרה.

עליזה נתקפה הלם. במכשיר־הקשר ש־בניידת נשמעה קריאה לאנשי־המישטרה, ספורטה וחרמון לגשת לרחוב החלוץ, כדי ללכוד שם שודדים. כשהצעירה עדיין ב־מכוניתם, יצאו ליעדם החדש. אחרי שהוב־רר להם כי היתה זו אזעקת־שווא, חזרו לבית־העלמין.

גם הפעם עברו בדרכם על־פני ביתה של עליזה, אך ספורטה סירב לשחרר את הצעירה. הוא ביקש מנהג הניידת להמ־שיך לנסוע עד לרחבת הכניסה לבית־העל־מין.

בהגיעם, הוריד את הצעירה מן הניידת, והצמיד אותה בגופו אל החומה. הוא בי־קש ממנה לחבקו, ולפי סיפורה לאחר־מכן החל מוריד את גרביה ומרים את שימלתה.

עליזה נאבקה בכל כוחותיה. איש־החוק, ספורטה, שב ואיים עליה במעצר. הצעי־רה פרצה בבכי. נהג הניידת חיבק את עליזה המבוהלת והחזירה לרכב המישטר־

ושמתי בין הרגליים שלי בזמן הנסיעה לכיוון האירוע. זה לא היה.

● האם את מוכנה לחיבדק במכונת־האמת ?

● **כן. מוכנה.**

● בזמן שלקחת לי את היד ושמת או־תה בין הרגליים, האם זה נכון שאת אמרת לי „אל תעשה לי חזק, תעשה לאט־לאט" ?

● **לא אמרתי לך את הדברים האלה. אני זוכרת רק שאמרתי באחת הפעמים, „תפסיק, זה כואב."**

● למה הערב את אמרת לי, „אני התלוננתי נגדך כי היית ילד רע" ?

● **לא אמרתי לך שהיית ילד רע, אלא כך אמרתי: „התלוננתי נגדך."**

עד כאן החקירה.

אחרי חקירתו של רב־שוטר ספורטה את המתלוננת נגדו, שאל אותה פקד ברודו אם הגרבונים נקרעו כתוצאה ממעשיו של ספורטה, והיא השיבה בשלילה.

עדותו ★ של הנאשם

המיקרה אירע בחודש נובמבר 1972. פרקליטות מחוז תל־אביב הגישה את כתב־האישום נגד רב־שוטר דניאל ספו־

הקברות של חולון היה גם באיזור סיורי, אמרתי לנהג שיעבור דרך שם. בדרך נסענו, עברנו ליד ביתה של עליזה. שאל־תי אותה אם היא מסכימה שניסע קודם לבית־הקברות ואחר־כך אביאה הביתה. היא הסכימה. הגענו לבית־הקברות.

ביקשתי מהנהג שיירד מהניידת, כי רצי־תי לשאול אותה ביחידות. המצב כפי שהיא נראתה לי עורר בי מחשבה שמא היא השתמשה בסמים. כאשר הנהג ירד, היא השיבה בשלילה לשאלתי, אם השתמ־שה בסמים. באותו פרק־זמן נתקבלה ידי־עה במכשיר־הניידת על שוד בשכונת ג'סי כהן מייד הנהג עלה למכונית ונסענו לשם.

הכל היה ★ בצחוק

ישבתי ליד הנהג, כשידי נשענת על המושב. כאשר נסענו למקום השוד עבר־נו שוב ליד ביתה של עליזה. בעת שנסענו לקחה עליזה את ידי ושמה אותה ליד אבר־מינה. הגענו למקום השוד. לקחנו את הנשק וירדנו לסריקות. עליזה נשארה בתוך הניידת.

נעדרנו כ־15־10 דקות מהניידת. התברר שהידיעה על השוד היתה ידיעת־שווא. חזרנו לניידת.

יישבתי ליד ההגה ונהגתי בה לביתה של עליזה.

ליד ביתה היא אמרה משהו כגון, שאף אחד לא יידע על זה ולא לספר. היא גם סיפרה כמה בדיחות וצחקנו בניידת וחל־כה לביתה.

למחרת בערב באתי שוב לתחנה למיש־מרת ג', ושם מצאתי את עליזה. היתה בתחנה הפגישה ביני לבין עליזה. הצגתי לה שם שאלות, וזה נרשם.

בעת המיפגש שאלתי את עליזה, אם לא אמרה לי שרוצה להישאר איתי כל הלילה. כאשר הייתי עם עליזה בבית־הקברות היא אמרה לי באחת ההזדמנו־יות שהיא רוצה להישאר איתי כל הליי־לה, ואני סירבתי ואמרתי לה שלא אוכל, כי אני באמצע העבודה. שאלתי את ה־שאלה על־סמך זה שהיתה שתוייה.

אחרי שהגענו אליה הביתה, היא ביק־שה להישאר בניידת עד שתתפכח, כך אמ־רה לי, אם כי אינני זוכר איפה היינו בדיוק כאשר אמרה לי זאת.

האירוע של השוד שאליו הוזעקנו היה ברחוב החלוץ או חלץ. המקום שאליו הגע־נו לאזעקת השוד הוא מקום־מגורים. זה מקום שקט של כעין וילות, ואין שם תנו־עה. זה מקום מאוכלס. המקום הזה מרו־חק מביתה של עליזה כחמש דקות הלי־כה ברגל. כשעברנו ליד ביתה, בנסענו

בפני השופט באחת הפרשות המרתקות ביותר שהגיעו אליו

במקום השוד. עליזה לא אמרה לנו כלל, ולא הגיבה שעברנו ליד ביתה. אנחנו עברנו ממש ליד פתח ביתה. גם בדרך חזרה לבית־הקברות לא ביקשה שנורידה בבית.

באותו לילה הייתי אחראי על הניידת, בתפקיד ובמדים. תפקידי היה סיורים באיזור. תפקידי הוא לסייר ולבקר. מטרת הסיורים היא למנוע התפרצויות וגניבות, וגם למנוע גניבות מתים מבית־הקברות.

פרקליט וגמן
— או על חשוסר?

לפני חמש שנים. אני הוא שתפסתי את האדם שגנב גוויות מבית־הקברות.

עד כאן העדות. אחריה עמד בחקירת שתי־וערב:

שתי־וערב בבית־המשפט

אמרת שעליזה עשתה עליך רושם של שתויה ומתנהגת בצורה מוזרה.

לבית־הקברות?

● **חשבתי שבעת הנסיעה לשם היא תתפכח משיכרונה. יכול להיות שהיו עוד סיבות שרציתי שתיסע איתי לבית־הקברות, אך אינני יודע מהן. ביקשתי מהשוטר חרמון לרדת מהניידת כשהגענו לבית־הקברות. רציתי לשאול אותה, ולא רציתי שתהיה במצב מביך בתשובותיה אם יהיה נוכח עוד מישהו.**

● איזה שאלות יכלו להביך אותה אם יהיה נוכח עוד מישהו?

● **שאלתיה אם היא מסוממת. חשבתי שתשובה לשאלה זו תביך אותה אם יהיה עוד מישהו נוכח. גם הנהג שביקשתי ממנו לצאת הוא שוטר. גם הוא היה בתפקיד במדים בניידת. היא אמרה לי שהבחור שלה איננו משתמש בסמים.**

● אם היא ענתה לך שהבחור שלה איננו משתמש בסמים, מדוע לא חזרת מייד כדי להחזירה לביתה או לא הבאת אותה למישטרה?

● **בזמן השיחה איתה קיבלנו הודעה על השוד, ומאחר שהיינו צריכים לעבור שם דרך ביתה, היה בדעתי להוריד אותה ליד ביתה. כפי שסיפרתי, תוך כדי נסיעה היא לקחה את ידי ומשכה אותה לאבר־מינה, ולכן המשכתי איתה.**

בפעם הראשונה, כשהיינו בבית־הקברות וכאשר הנהג חרמון נכנס לניידת, אני לא יצאתי מהניידת. אני יצאתי מהניידת רק בפעם השנייה יחד איתה, כשהגענו לבית־הקברות. אני שמעתי הודעה במכשיר בקשר לשוד. חרמון טעה אם הוא אמר שהוא שמע ההודעה והודיע לי עליה. אני עניתי לידיעה שנתקבלה במכשיר־הקשר. יכול להיות שחרמון שמע השיחה בהיותו בחוץ, ונכנס מייד לניידת.

כאשר חזרנו שוב לבית־הקברות, התעכבנו שם בסך־הכל כ־10 דקות. כבר אמרתי שביקשתי מהבחורה לרדת מהניידת, וירדנו ממנה כחבר וחברה. ליד החומה של בית־הקברות היתה איזו תלולית־עפר. ביקשתי ממנה שתעלה על התלולית. הכוונה לבליטה גבוהה יותר בקרקע. ושם נצמדתי אליה, כי כבר אמרתי שיצאנו כמו זוג מהניידת. אם היא נשענה על הקיר, היא לא יכלה להיצמד אלי, אלא אני נצמדתי אליה. הסקתי המסקנה שהיא מוכנת לקיים את יחסי־מין איתי מכך, כפי שאמרתי, שלקחה בנסיעתנו למקום השוד את ידי, והצמידה אותה בין רגליה.

● האם הסכימה במפורש ליחסי־מין?

● **אנחנו איננו ילדים, ואין להסיק**

● אם כל מה שהיא עשתה, עשתה מרצונה הטוב, מדוע כאשר אמרת לך שלא תיתן לך, אמרת לה שתביא אותה לתחנת־המישטרה?

● **בכל השלב השני בסביבות בית־הקברות היינו במצב־רוח טוב וצחקנו. גם מה שאמרתי לה, שאביא אותה לתחנת־המישטרה אם לא תיתן לי, אמרתי בצחוק. לא התכוונתי. אינני פסיכולוג, ואינני יכול לדעת מדוע אחר־כך פרצה בבכי, למרות שכל הזמן קודם־לכן צחקה.**

השוטר חרמון היה צריך להרגיע אותה, כי התחילה לבכות. כאשר בכתה היא לא

מתלוננת עליזה אליאס

ירדה. היא לא היתה מבוהלת כשבכתה. כאשר הוצאתי את עליזה מהמונית היא לא היתה מבוהלת. אמרתי בהודעתי במישטרה שכשיצאתי מהניידת חרמון חיבק אותה. ראיתי זאת מבחוץ. אינני יודע מה היה טיב החיבוק ומדוע חרמון חיבק אותה.

המדים והאדם

אינני זוכר **בדיוק מה שאמרתי לעליזה, כאשר בסופו של דבר הבאתי אותה לביתה. אינני זוכר מי דיבר ראשון אז, אני או היא, אבל בין דבריה היה שאיננה רוצה שהדבר יתגלה. כשירדה מהניידת היא צחקה וניפנפה ביד לשלום. אינני יודע כיצד להסביר שבעוד שהיא בכתה לפני־כן בניידת ואחר־כך ניסה השוטר חרמון להרגיעה, היא יצאה צוחקת. אני נהג־**

● מדוע, עוד לפני שהבנת שהיא הסכימה לדבריך, הובלת אותה לכיוון בית־הקברות' ולא לתחנת־המישטרה?

● **כאשר העברתי את עליזה לניידת, נסענו לכיוון ביתה, ורק כאשר הבנתי שהיא מסכימה להישאר בניידת, המשכנו לכיוון בית־הקברות. אומנם הייתי במדים ובתפקיד, אך איימתי עליה בצחוק לקחת אותה לתחנת־המישטרה, כי היתה אז אווירה של צחוק. אינני מסכים שהיא יכלה להיות מפוחדת כשאמרתי דברים אלה בהיותי שוטר במדים ובתפקיד. מדים הם מדים ואדם הוא אדם.**

היה שלב מסויים שהבנתי שעליזה יותר איננה מסכימה. זה היה כאשר עמדנו ליד חומת בית־הקברות בפעם השנייה. הבנתי זאת מדבריה. אחרי שאמרה לי דברים אלה, יותר לא נגעתי בה. בהודעתי במישטרה לא שאלו אותי שאלות, אלא רק סיפרתי גירסתי. לא נשאלתי במיוחד על עניין ההסכמה.

בבית הקברות

כיצד, אם כן, יכולת להגיד שלא נגעת בה שלא בהסכמתה, וכי יכלה לתת לך הסכמה?

● **כשניגשתי אליה לראשונה במונית, היא הוציאה היגוי. אחר־כך הכנסתי ראשי, הרגשתי בריח אלכוהול ואז כבר התחילה לדבר. משום כך, כשהבינה, מסרה לי תעודת־זהות שלה. היא היתה במצב שיכלה להבין מה רוצים ממנה. כשפתחתי דלת המונית והיא יצאה והלכה לניידת, היא לא התנדנדה על רגליה, אלא הלכה בצורה רגילה. אילו היתה מתנגדת, לא הייתי עומד על כך שתצא מהמונית.**

אין לי תשובה על כך מדוע ביקשתי מעליזה לצאת מהמונית גם אם התרשמתי שהיא קצת שתוייה. הבחורה לא היתה מבוהלת כשהתחלתי לחקור אותה.

אינני יכול להסביר מדוע ביקשתי מעליזה לצאת ולגשת לניידת לאחר שלא מצאתי כל דבר חשוד במונית, בנוסף למה שכבר הסברתי קודם. לפי ההוראות, אם אני רואה אדם שתוי, עלי לקחת אותו הביתה.

● לאחר שעליזה אמרה לך איפה היא גרה ונכנסה לניידת, מדוע לא הבאת אותה הביתה?

● **כבר אמרתי שנסעתי איתה עד ליד ביתה והיא הסכימה לנסוע איתי הלאה.**

● לצורך מה הצעת לה להצטרף אליך

מטרה אחרת ממה שהיא עשתה על־ידי שלקחה את ידי והצמידה אליה כפי שסיפרתי.

● אם, לדבריך, אינכם ילדים ואתה היית במדים ובתפקיד, מדוע הסכמת לקיים איתה יחסי־מין באיזור בית־הקברות?

● **הסכמתי, ולא אוכל להסביר מדוע. אבל לא היה כל שימוש בכוח.**

● עליזה העידה כי ניסית בכוח להוריד לה הגרביים.

● **אינני זוכר בדיוק איך שזה היה, אבל אם כן היה, זה לא היה בכוח. בשאלות ששאלתיה במישטרה היתה גם שאלה אם נקרעו גרביה, והיא ענתה שלא נקרעו לה. אני בכוונה שאלתי שאלה זו, כי אני מכרסם ציפורני, ובציפורניים כאלה לא ייתכן להוריד בכוח גרביים מבלי לקרוע. אם ניסיתי להוריד את גרביה, הרי זה בהסכמתה ולא בכוח, אך כאמור אינני זוכר זאת.**

● מדוע לא ערכת שום דו"ח בקשר לעניין עליזה?

● **במקום לא חשבתי שיש צורך לכתוב דו"ח על העניין. כמעט על כל פעולה שאני עושה, אני חייב לדווח, לא כל פעולה. לא תמיד כשיש לי חשד כלפי מישהו ואני עושה פעולה מסויימת, אני חייב לדווח. אולי במיקרה זה הייתי צריך לדווח.**

תי בניידת, ועליזה וחרמון ישבו אז מאחור.

זה נכון שבתחנת־המישטרה, לפני שנגבתה הודעת חרמון, ביקשתי אותו שלא יסבך אותי. חרמון באותו לילה קיבל הודעה שהוא הולך לקורס סמלים. הכוונה שלי היתה שלא יסבך המיקרה אלא שיספר כפי שהיה.

חששתי שהוא עשוי לספר דברים שלא היו, כי הוא עומד לצאת לקורס סמלים, ומשום שהוא־עצמו רצה לצאת מהעניין. חרמון היה מוכר כאדם שאיננו מדבר אמת.

כאשר עליזה ענתה לדברי שאביא אותה למישטרה אם לא תיתן לי, "מה כבר יכולים לעשות לי שם," היא לא בכתה. זה היה בדרך בין הקיר לבין הניידת. היא התחילה לבכות רק כשהתחילה להיכנס לניידת. זה לא נכון שכל השלב הזה על דיבורי עם המתלוננת בקשר להבאתה לתחנת־המישטרה היה בפעם הראשונה של ביקורנו באיזור בית־הקברות, אלא זה היה בעת הביקור השני באיזור.

אני לא בטוח לגמרי שעליזה היתה שתויה. רק תשובתה המגומגמת במונית והריח עשו עלי רושם שהיא שתויה. הבנתי שהיא הסכימה כאשר אמרה שהיא מוכנה להישאר איתי ולא ללכת הביתה. וזאת, כאשר עברנו ליד ביתה בפעם הראשונה לכיוון בית־הקברות.

עד כאן עדות השוטר.

סיפרה עליזה אליאס השבוע לכתב העולם הזה, מרסל זוהר:

„נסעתי באותו לילה במונית אחרי שנפרדתי מהחבר שלי. ספורטה עצר את המונית ואמר לי לרדת. שאלתי מדוע. ,תרדי', אמר, ,אני רוצה לדבר איתך.' שאלתי למה, ,תרדי,' השיב ספורטה.

„נדהמתי. רעדתי מפחד. הוא לקח אותי לבית־הקברות. השיניים רעדו לי בפה. אף פעם לא הרמתי יד על שוטר, אך לא היתה לי ברירה. הוא, שצריך לשמור עלי, מרים לי בכוח את השימלה, בלילה, מתחיל להוריד לי את הגרביים, ולוחץ אותי על קיר בית־הקברות שאני אתן לו. אמרתי לו שלא אתן לו. הוא איים עלי שיעצור אותי. אמרתי לו שאני לא רוצה. פרצתי בבכי. ביקשתי שיעזוב אותי. אז התערב השוטר חרמון כדי להרגיע אותי."

עדותו של השוטר חרמון בבית־המישפט אישרה את דבריה של עליזה.

כשנזכרת עליזה אליאס היום, שנתיים לאחר המיקרה, במה שאירע לה באותו לילה, היא רועדת ללא־הרף. היא מבקשת לשלוח את השוטר־לשעבר ספורטה לכלא.

היא ממתינה לפסק־דינו של השופט שמואל קווארץ, אשר יינתן בימים הקרובים.

סנדק עם כיפה

רשימה שלישית בסידרה: האם היה הרב ברגמן קשור בפרשת ילדי־תימן, ומה היה חלקו בעיסקות מיסתוריות שעשו עסקני המפד"ל?

שפיגל יהודה שפיגל, מי שכיהן כסמנכ"ל מישרד־הבריאות בשנת 1963, כשיצחק רפאל שימש כסגן שר־הבריאות, יושב על ספסל־הנאשמים כנאשם בעיסקת שוחד בפרשת בית־החולים **תל־גיבורים**. שפיגל ריצה עונש־מאסר אחרי שהורשע, אולם מאז השתחרר שמר על שתיקה מוחלטת בכל הנוגע לפרשה. בין אלה ששיכנעוהו לשמור על שתיקה בקשר לפרשת **תל־גיבורים**, היה גם הרב ברגמן.

פי הוכחות ועדויות מעוררות צמרמורת. הסתבר לגבי חלק מהילדים לפחות, כי הם נחטפו ונמסרו לאימוץ. אחד ההסברים שהושמע בשעתו היה: „אם היו משאירים את התינוקות בידי הוריהם במחנות, הם היו מתים. הוריהם אפילו לא היו מרגישים באובדנם. מוטב היה לתת אותם לאימוץ למישפחות חשוכות־ילדים, כדי שיינצלו ממוות."

שתי חקירות נערכו בעקבות תביעות ההורים שהתעוררו לפעולה. אחת מהן היתה חקירה של אחת מוועדות הכנסת. השניה היתה של מישטרת פתח־תיקווה. שתי החקירות הסתיימו בלא־כלום.

הרב מצא ילדים לאימוץ

בתחילת שנת 1967 הופיע העולם הזה בגילויי מדהים, שחשף את אחד הסודות המדהימים ביותר של הפרשה: רק תינוקות בודדים מבין ילדי תימן שנחטפו והועלמו ממחנות העולים אומצו על־ידי אזרחים ישראליים. רובם הוצאו לחו"ל — ובעיקר לארצות־הברית.

גילה אז העולם הזה (1532): „באמריקה הצפונית קיים מחסור חמור בילדים לאי־מוץ. זוגות חשוכי־בנים מוכנים לשלם סכומים עצומים כדי לזכות באישור לאי־מוץ ילד. במיוחד קשה מצבם של יהודים. המבקשים לאמץ ילדים יהודיים. לשוק הרעב הזה הוצעה לפתע סחורה מבוקשת ביותר: תינוקות יהודיים בריאים ונחמדים, מישראל עצמה... התינוקות הגיעו היום לגיל בגרות, ובקהילות יהודיות מסויימות מצביעים עליהם ואומרים: ,זה התינוק מישראל'. הם בולטים בדבר אחד: עורם הכהה, שערם השחור והמבריק, עיניהם החומות והצוחקות — בניגוד לעור הוו־רוד, העיניים האירופאיות והשיער הבהיר של הוריהם־מאמציהם."

באותה כתבה נכלל גם גילוי נוסף: אחד האנשים הפעילים ביותר בעידוד אימוץ הילדים מישראל היה „עסקן דתי ידוע, שאף נושא בתואר רב, אם־כי עסקיו אינם תמיד כשרים. הוא אזרח אמריקאי, אף כי גדל וחונך בירושלים. הוא ירד מהארץ בשנות השלושים לאחר שאביו הסתבך בשערוריה גדולה." גילוי אחר: ההורים המאמצים בארצות־הברית היו נתבעים לשלם, בשעת מסירת התינוקות מישראל

כושר נוסטרה

את התעלומות הטראגיות והשע־רורייתיות ביותר בתולדות המדינה, שטרם פוענחה עד עצם היום הזה, התעו־ררה לפני כשמונה שנים, בתחילת שנת 1967.

היה זה כאשר כמה עשרות מישפחות בארץ קיבלו לבתיהן, באמצעות הדואר, מיסמכים מוזרים ביותר. היו אלה צווי־התייצבות של מחלקת־הגיוס במישרד־ה־ביטחון, שנועדו עבור בניהן של אותן מישפחות. נאמר בהן, כי מאחר שהבנים לא התייצבו כנדרש לפי צו־ההתייצבות שנועד ליוצאי־צבא מהשנתונים שלהם, הם נדרשים להתייצב מייד בלישכות־הגיוס.

המוזר באותם מיסמכים, שהגיעו אל כ־250 מישפחות, היה העובדה שבניהן של אותן מישפחות, להם נועדו הצווים, לא היו קיימים כלל. הם נחשבו בין המתים.

כל המישפחות שקיבלו את ההודעות המשונות היו יוצאות תימן. כולן הגיעו לארץ בעת מיבצע „מרבד הקסמים" ש־נערך בשנים 1949־50, מיבצע העלייה ההמונית של יהודי תימן לארץ. לכולן היו בשעתו ילדים, שכונו בשמות אשר ננקבו בצווי־הגיוס. אלא שילדים אלה נעלמו בעודם תינוקות, סמוך לעליית מישפחו־תיהם לארץ. להורים הנואשים, שבאו לח־פש את תינוקותיהם שהופקדו בבתי־ילדים במחנות העולים או בבתי־חולים, נאמר אז: „התינוק שלכם מת. קברנו אותו. לא יודעים איפה הקבר."

כך, בצורה מיסתורית, נעלמו כ־250 תינוקות של עולי תימן. מישפחותיהם לא קיבלו תעודות־פטירה. הילדים, שמתו כביכול, נרשמו כאזרחים חיים ברשימות מירשם התושבים. כאשר חלפו השנים והם נכללו בשנתוני יוצאי־הצבא, שלחו להם שילטונות מישרד־הביטחון באופן אוטו־מאטי צווי־גיוס, תבעו שיתגייסו לצה"ל.

כאשר הסתבר שאין אלה תופעות חרי־גות ושמדובר במאות תינוקות, התארגן ועד של עולי תימן, שתבע לחקור את פרשת היעלמות התינוקות. לאט־לאט נאס־

השערוריה שער **העולם הזה** מחודש ינואר 1967, בו הופיעה הכתבה שחשפה את שע־רוריית העלמתם של ילדי עולי תימן בשנים הראשונות שלאחר קום המדינה, ומסירתם לאימוץ למישפחות חשוכות־ילדים.

אל השוק הרעב הזה הוצעה לפתע סחו־רה מבוקשת ביותר. תינוקות יהודיים, בריאים ונחמדים, מישראל עצמה.

המציע היה עסקן דתי ידוע, שאף נושא בתואר רב, אם כי עסקיו אינם תמיד כשרים. הוא אזרח אמריקאי, אף כי גדל וחונך בירושלים. הוא ירד מהארץ ב־שנות השלושים, לאחר שאביו הסתבך בשערוריה גדולה.

איש זה הודיע, שהוא יכול להביא יל־דים לאימוץ.

הודות לקשריו עם העסקנים הדתיים — שהיו ממונים אז על כל שלבי העליה, המירשם והקליטה בארץ — היתה לו גי־שה חופשית לגמרי לכל מחנות־העולים והמוסדות שטיפלו בעולים. בעזרת קש־רים אלה הצליח להוציא את התינוקות לא רק מהמחנות, אלא גם מישראל. כמה מהעברות אלה היו רשמיות, בידיעת מוס־דות סעד? רק הוא יודע.

★ ★ ★

„זה תינוק מישראל"

הוא לא סיבך את עצמו בעסקים כה נוראים לשם שמיים, או מתוך רחמנות על זוגות חסרי־ילדים. הוא עשה זאת בביזנס: 5000 דולאר עבור כל תינוק —

הרמז קטע מתוך הכתבה על פרשת ילדי תימן, שפורסמה לפני 8 שנים בהעולם הזה. קטע זה מספר על מעו־רבותו של רב אמריקאי בפרשה, על־ידי מציאת הו־רים־מאמצים לילדי תימן שהועברו מישראל לארצות־הברית.

לידיהם, סכום של 5000 דולאר, במזומן.

כך, בצורה עקיפה, אוזכרה לראשונה פעילותו של הרב יששכר דב ברגמן, כמי שעסק באחת המיצוות החשובות ביותר: מציאת ילדים לאימוץ. לרב ברגמן לא היה, כמובן, כל קשר לפעילות בלתי־חוקית של העלמת ילדים מישראל, אם היתה כזו בכלל, כפי שחשדו החורים שילדיהם נעלמו. הוא, בסך־הכל, דאג למישפחות חשוכות הילדים שבקהילתו.

בהקשר שונה לגמרי צף ועלה שמו של הרב ברגמן עוד לפני שהתפוצצה פרשת בתי־האבות שלו, הנחקרת עתה הן על־ידי ועדה מיוחדת של הסינאט האמריקאי והן על־ידי ועדה של בית־המחוקקים התחתון של מדינת ניו־יורק. היה זה בקשר לפרשת שפיגל או, כפי שהיא מוכרת יותר, „פרשת תל־גיבורים,” שהתפוצצה ב־1963.

ידידיו הטובים של רפאל

יהודה שפיגל, מעסקניה הבכירים של המפד״ל, כיהן אז כסגן־מנכ״ל מישרד־הבריאות. הממונה עליו היה יצחק רפאל, אז סגן שר־הבריאות. שפיגל היה אחד ממגייסי הכספים העיקריים של קרנות המפד״ל. הוא הואשם והורשע בגביית שוחד מקבלני בניין ואדריכלים תמורת חלקם בבניית בית־החולים תל־גיבורים בחולון. על זה נשפט והוכנס לכלא.

במהלך המישפט, שסיכן את המשך ה־

בה, והרב ד״ר יששכר דב ברגמן.

מה שמאחד את שניהם, נוסף להיותם רבנים, דוקטורים ומפעילי תנועת המיזרחי העולמית, הוא ידידותם הקרובה של השניים ליצחק רפאל, מי שמכהן כיום כשר־הדתות בממשלת־ישראל. במשך שנים היו השניים מהפעילים הנמרצים ביותר למען מוסד הרב־קוק, המוסד התורני שהוא בן־טיפוחיו של יצחק רפאל, שגם עומד בראשו. רוזנבאום היה מראשי התורמים והמתרימים למען מוסד זה, תרם בזמנו גם סכום ניכר מכספו להקמת אולם מפואר במוסד, להנצחת זיכרם של בני קהילתו, קהילת קליין־ורדיין בהונגריה.

הרב ברגמן, לעומת זאת, כיהן כנשיא ידידי המוסד, אשר הוציא לאור את סיפרו החשוב בענייני ההלכה „כתוב שם...”

שמו של טיבור רוזנבאום הוזכר בשעתו על־ידי השבועון האמריקאי לייף, כמי שקשור לעסקי סינדיקאט הפשע האמריקאי — המאפיה. לטענת הלייף הוברחו כספי המאפיה מארצות־הברית בגלל חשש משילטונות מס־ההכנסה האמריקאיים. חלק מכספים אלה הוברח לשווייץ והגיע לבנק של טיבור רוזנבאום אשר, לטענת הלייף, שימש אחד מצינורות־הכספים של ה־מאפיה.

קשריהם של שני הדוקטורים הרבנים עם מוסד הרב קוק לא היו חד־סיטריים. כך, למשל, זכה ברגמן בתואר הדוקטוראט שלו מטעם הישיבה יוניברסיטי בניו־יורק בזכות סיפרו שהוצא לאור על־ידי מוסד הרב קוק, שהתקבל כדיסרטציה ל־

ברגמן הרב המכהן כנשיא „המיזרחי” בארצות־הברית, שהוחשד על־ידי העיתונות האמריקאית בכך שהיה „הרבי של המאפייה.” עיסקי בתי־חזקנים שלו הפכו לשערורייה לאומית בארצות־הברית, נחקרים עתה ע״י ועדות־חקירה ממלכתיות.

טיבור רוזנבאום, שבגלל עיסקות החברות הוואדוציות שלו נגרמו לחברת לישראל, לצי״ם ולבתי־הזיקוק הפסדים של עשרות מיליוני דולרים, היה יחד עם הרב ברגמן, מהתורמים לקרנות החשאיות של המפד״ל, ששימשו למימון עיסקות.

שפיגל ריצה את עונש־המאסר שהוטל עליו, השתחרר והפך לטוען־רבני. היו שציפו כי אחרי שיחרורו יחשוף סודות רבים, על אלה שנטשוהו בעת צרתו והשליכוהו לכלבים. אולם שפיגל שומר על שתיקתו עד עצם היום הזה. „אם יפתח את פיו אי־פעם, עלולים רבים מראשי המפד״ל למצוא את עצמם בצרות,” אומרים ידידיו.

לדברי יודעי־דבר היו שני אנשים שהצליחו לשכנע את יהודה שפיגל לנצור את לשונו. היו אלה הרב ד״ר טיבור רוזנבאום, בעליו של הבנק הבינלאומי לאשראי בז'נ־

עבודת הדוקטוראט שלו. חשדות מסוג אחר, על פיהן קיבל הרב ברגמן ממוסד הרב קוק קבלות על תרומות שלא היו ולא נבראו כדי לקבל עבורן זיכויים ממס בארצות־הברית, נחקרות עתה על־ידי שילטונות מס־ההכנסה שם.

טיבור רוזנבאום גם כן לא יצא מקופח. בעת שהתפוצצה פרשת תל־גיבורים נילוותה אליה פרשה נוספת, שזכתה בשם פרשת הלוויס. בעת שיצחק רפאל כיהן כסגן שר־הבריאות הוא הורה למסור לחברה בשם הלוויס את הזכות לבצע עיסקה לייבוא ציוד בסך של 350 אלף דולר

עבור מישרד־הבריאות. יבואנים אחרים שהיו קשורים במישרד־הבריאות התלוננו על העדפת חברה זו. חברת הלוויס, שזכתה בהעדפה, היתה שייכת כפי שניתן לנחש, לטיבור רוזנבאום.

קשר פוליטי

כמו לכל מיפלגה בישראל המכבדת את עצמה, היו גם למפד״ל קרנות חשאיות, שהיו קשורות ישירות או בעקיפין לעסקניה הבכירים של המיפלגה, לצורך מימון פעולות שונות, שהשתיקה יפה להן. הדוקטורים טיבור וברנארד היו מראשי הממנים של קרנות אלה, ולא ייפלא על כן ששניהם זכו להיבחר לנשיאות העולמית של תנועת המזרחי, יחד עם הרב אביגדור ציפרשטיין, נכדו של הרב ריינס, ממייסדי תנועת המזרחי. הרב ציפרשטיין, אמריקאי היושב בירושלים, הודיע לא מכבר כי בעיקבות השערוריות האחרונות, הוא עומד להתפטר מכל תפקידיו.

צד אחר של קשרי הרב ברגמן קשור ברקע המישפחתי שלו. לברנארד ברגמן יש שני בנים ושתי בנות. אחת מבנותיו נשואה לרב האמריקאי עמרם קש, קרשיצקי, שהיה פעיל בעסקי בתי האבות של חותנו. בן אחר שלו מאיר, ממולח וזריז כמו אביו, נשא בשעתו לאשה את בתו של אדולף צוויה, יהודי דתי מהונגריה, שניסה בשעתו להיקלט בארץ, ירד למינכן שבגרמניה ועשה שם הון רב.

אולם שני ילדיו האחרים, בנו סטנלי (שלמה) ובתו הצעירה, נשואים לאחות ואח, ילדיו של ר' שמעל'ה המפורסם מוינה, אוסטריה. ר' שמעל'ה אינו אלא הבנקאי שמעון מוסקוביץ', יהודי קטן, ג'ינ־ג'י וקרח שרכושו נאמד בעשרות מיליוני דולרים והוא בעל קשרים והשפעה בין מנהיגי המזרחי בעולם והמפד״ל בארץ.

שמעון מוסקוביץ', ניצול השואה, החל לעסוק אחרי מילחמת העולם השנייה בעסקי וואלוטה, עד שהצליח לצבור מספיק כסף שאיפשר לו לרכוש את בנק וינטר בווינה, שהיה במצב של פשיטת־רגל. עסקי הבנקאות שלו שיגשגו והוא הפך לאחד הבנקאים הידועים באוסטריה שנודע בעיקר בזכות קשריו האקסקלוסיביים עם מוסדות כלכליים ופיננסים מאחורי מסך הברזל. הוא אחד הבודדים מבנקאי המערב שיש לו גישה חופשית לעיסקות מטבע עם מדינות הגוש המזרחי.

בביתו של מחותנו זה הסתתר הרב ברגמן במשך מיספר שבועות, עד שחזר השבוע לארצות־הברית כדי לנסות להילחם נגד מבקריו וחוקריו, נגדם הוא טוען כי קשרו כנגדו קשר פוליטי, על רקע המאבק בתוך סניף המיפלגה הדמוקרטית של ניו־יורק.

כך שאין לדאוג לעתידו של הרב ברגמן. גם אם התמוטטה אימפריית בתי־האבות ומוסדות המחסה שלו בניו־יורק, עדיין יש לו עורף כלכלי מוצק. מי שעלול להיפגע מפרשת ברגמן יותר מהרב ברגמן עצמו, היא היהדות האמריקאית, שהגילויים הנחשפים בחקירת השערוריית אינם מוסיפים לה כבוד.

בשעתו, בעת שהאיטלקים נתנו את הטון והיו שליטי המאפייה האמריקאית, היה אחד מכינויי סינדיקאט הפשע קוזה נוסטרה — העניין שלנו. עתה, לאור החשדות הפומביות של שניים ממנהיגי היהדות הדתית בארצות־הברית בקשריהם על קשריהם עם עסקי המאפייה, נוטים יותר ויותר אמריקאיים לכנות את סינדיקאט הפשע בכינוי חדש — כושר נוסטרה.

ההשגחה העליונה שומרת על רוחל'ה ברזין, מחלוצות אופנת הצעירות בישראל ואשה מאמינה

דת במיני

רוחל'ה ברזין, האופנאית ובעלת בוטיק **ביבה** בתל־אביב, מקדישה את כל חייה לעבודתה. את דרכה החלה בכך שהיתה מלבישה את חברותיה, ומשהצליחה, החליטה להפוך את ההנאה לעסק מכניס. כיום היא נחשבת על הטובות במתכננות־האופנה בישראל, חלוצת חידושי־האופנה, המתמחה בעיקר בהלבשת צעירות.

בשבת, לפני שבועות אחדים עלתה, בבית־כנסת בצפון תל־אביב, אשה מוקפת עשרה גברים, ובירכה בירכת ,הגומל'. היתה זו רחל ברזין, מתכננת־האופנה התל־אביבית ובעלת בוטיק ביבה, המלבישה את חתיכות העיר הגדולה והארץ כולה מזה שנים, וחתיכה רצינית מאד בזכות עצמה. אך לא סתם חתיכה — אלא דתית, אדוקה ושומרת־מיצוות, בעלת אמונה איתנה.

ימים אחדים קודם העלייה בבית־הכנסת נסעה רוחל'ה עם קולקצייה לחיפה, לתצוגה. ירד גשם סוחף, הכביש היה רטוב, והמכונית החליקה. היא הסתובבה שלוש פעמים סביב עצמה והגיעה אל המסלול הנגדי, בקטע סואן של כביש חיפה תל־אביב.

רק נס מן השמיים היה זה שלא הגיעה באותה שניה מכונית ממול. רוחל'ה נפצעה פציעות קלות. בהגיעה לחיפה, דיווחה על התאונה במישטרה.

אך כאשר טילפנו ממישטרת חיפה, ב־שבת שלאחר־מכן, אל ביתה של רחל וביקשו לדבר איתה, השיבה אמה לטלפון, ומסרה תשובה מפתיעה: „רחל לא מדברת בטלפון בשבת." השוטר שמעברו האחר של הקו פרץ בצחוק, ואמר שאיננו מוכן לשמוע בדיחות כאלו.

שכן, מי שאינו מכיר את רוחל'ה, אינו יכול אף להעלות בדעתו כי בחורה שהיא אופנאית במיקצועה, המתלבשת בשימלות מיני ורוחצת בים בביקיני, מלבישה בחורות צעירות במחשופים נועזים וידועה כמי שעוקבת היטב אחר חידושי האופנה ומיישמת אותם מייד — תנהג כך.

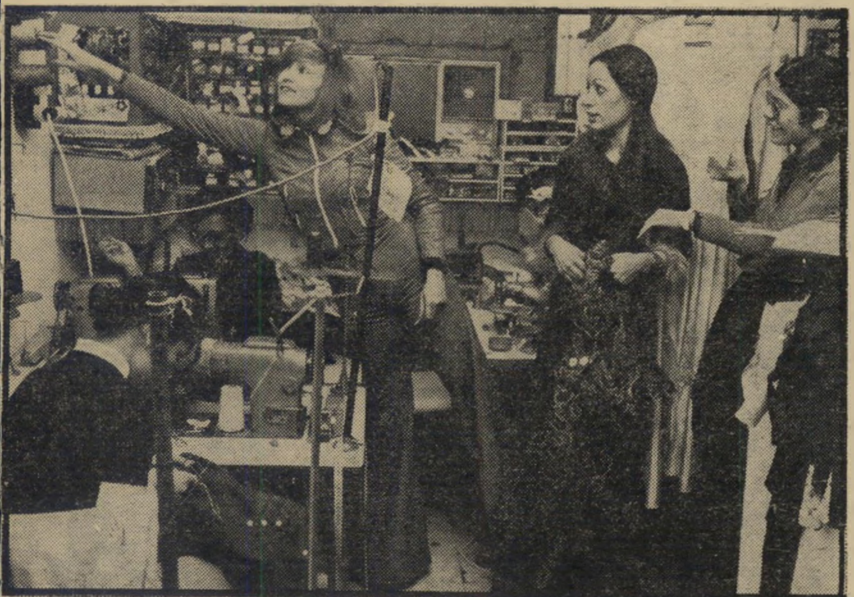

במתפרה כשהיא מוקפת בתופרות שלה, מנצחת רוחל'ה על מלאכת היצירה של הדגמים המתוכננים על־ידה. מכאן יוצאים הדגמים המוגמרים, אותם היא מעצבת על־פי חידושי האופנה האחרונים. כיום החלה מוכרת גם לחנויות אחרות.

אבל רוחל'ה אינה עונה לטלפון בשבת, אינה מדליקה חשמל, לא צופה בטלוויזיה, אוכלת אוכל כשר־למהדרין בלבד ומבקרת בבית־הכנסת באופן קבוע.

עוד דבר שלא הכל יודעים הוא, ש־רוחל'ה ברזין היא נכדתו של הרב־הגאון בורשטיין מטאבריק, צאצאית ל־13 דורות של רבנים. דודה היה ראובן ברקת ז"ל, מי שהיה יו"ר הכנסת.

רוחל'ה מאמינה כי אמונתה לבדה היא המצילה אותה תמיד ושומרת עליה מכל־רע. במילחמת־ההתשה, למשל, נסעה ב־אלפא־רומיאו החדשה שלה לערוך תצוגת־אופנה בפני חיילים בקירבת התעלה. ה־מכונית, שהיתה נהוגה על־ידה, עלתה על שרשרת של טנק, התהפכה ונמעכה לחלו־טין. היא, והדוגמניות שהיו עימה, ניצלו בנס.

אבל יש לה עוד כמה תכונות טובות ה־מגינות עליה ומסייעות לה בחייה ובעבוד־תה. המרץ הבלתי־נידלה שלה, למשל. היא מסוגלת לעבוד 48 שעות ברציפות, בתיכ־נון אופנה ותילבושות. הבוטיק שלה, בי־בה, היה הראשון שהביא את אופנת חו"ל, בעיקר לונדון, לארץ.

היא אינה חדלה לחדש. לאחר שביססה את עצמה כמייבאת אופנה, עברה לייצור עצמי. כן עיצבה תילבושות לתיאטרון, לטלוויזיה (חדווה ואני) ולסרטים ישראליים (כץ וקרסו). באחד משלבי הקאריירה שלה השתתפה בשבוע אופנת אירופה בניו־יורק, לשם הביאה בגדי ג'ינס בתערובת מעניינת עם בד ערבי.

אבל רוחל'ה, הידועה כבחורה ברוכת־כישרונות, נעדרת כישרון אחד, ה־חיוני לכל מי שמבקש לבנות לו קאריירה בתחום המיסחר. אין לה ראש לכספים. רק לאחרונה לקחה לה מישהו שיעזור לה בעניין זה.

לאחרונה ערכה רוחל'ה תצוגת־אופנה ב־סימן הידוק־החגורה. היא הציגה דגמים משגעים, אלא שהפעם, במקום בדי־הייבוא

התייחדות בבית חדר־המיטות בביתה של רוחל'ה תוכנן על־ידה, כמו כל החדרים והפרטים האחרים. בדירה המצוייה בבית ישן בצפון תל־אביב, שלושה חדרים. חדר־המיטות מרוהט בסגול וחרדל. אל המיטה צמודה מערכת להכנת קפה, שגם אותה תיכננה בעצמה, וכן טלפון צמוד. בחדר־האמבטיה אמבט בסיגנון עתיק שאליו יורדים במדרגות. מעל לחדר־האמבטיה: תא־סאונה קטן. מרבית הפריטים בבית עשויים דיקט ומצופים בדי־קסיפה.

טלוויזיה

צל"ש

מיסמך אנושי נדיר

אי־אפשר שלא לחזור ולתת צל"ש ל־**ויקטור נחמיאס** עבור כתבתו ביומן השבוע (יום ו', 10.1).

נחמיאס, בעזרת הצלם **טיבי קנדל**, ריאיין תושבים לבנוניים מעבר לגדר ב־גבול הצפוני. השניים הצליחו לדובב כפריים, אנשי־צבא, תושבי ביירות ותיירים מכוויית באופן חופשי לגמרי, תוך הכוונתם בשאלות טובות ובצורת ראיון שלא הניחה למתראיינים לחשוש מפני המצלמה.

כתבתם של נחמיאס וקנדל היתה מיסמך אנושי ממדרגה ראשונה, וסקופ עיתונאי מהנדירים בטלוויזיה.

מאחורי המסך

כנופיית גן־החיות

בחודש הבא תתחיל הטלוויזיה בהקרנת סידרה חדשה, כנופיית גן־החיות. הסידרה מספרת על קבוצת לוחמי המחתרת הצרפתית, הנפגשים שלושים שנה מאוחר יותר בעיר הנופש ניצה בריביירה הצרפתית ו־חוזרים לימים הטובים שלהם — להרפתקאות ולמתח.

בסידרה הנמשכת על־פני שישה פרקים בני שעה כל אחד מופיעים שחקנים ידועים. היא צולמה כולה בריביירה הצרפתית כשהמפיק הוא **הרברט הירשמן** והבמאים הם **סידני היירס** ו**ג'ון היו**. את המוסיקה המלווה את סירטי הסידרה כתבו איש החיפושיות **פול מקארתני** ואשתו **לינדה**.

הרפתקני כנופיית גן־החיות משתמשים בכינוייהם מהמחתרת נגד הנאצים, ב־הרפתקאותיהם החדשות. **בריאן קית**, אביהם של ג'ודי ובאפי ממישפחה שכזאת משחק את **סטפן הלידי**, או בכינויו המחתרתי השועל, איש עסקים ניו־יורקי החוזר לימי־נעוריו. **ג'ון מילס**, אביה של **היילי מילס**, משחק את קפטיין **טומי דוון**, הפיל, בעל חנות תכשיטים בניצה. **לילי פלמר** היתה הפנתר ב־מחתרת ואלמנתו של **קלוד רוז'ה**, מי שהיה הזאב ונרצח על־ידי הגיסטאפו. פלמר משחקת בעלת־מיסעדה בניצה. **בארי מורס** משחק את תפקידו של **אלק מרנו**, קנדי בעל מוסך בוואנקובר.

הכנופייה שהתאחדה מחדש כדי לנקום במשתף־פעולה עם הנאצים שהסגיר אותם בימי־המילחמה, מחליטה להמשיך יחד בתפקיד של **רובין הוד** מודרני, לגנוב מעשירים ולחלק את הכסף לעניים, לבצע משימות מיוחדות תמורת תשלום רב, לתת את הכסף למוסדות צדקה ולהעניק לצופים שש שעות של מתח.

עיתונאית־ספורט ראשונה

בעוד כשלושה חודשים יוכלו צופי מבט ספורט לחזות באשה, כתבת־ספורט ראשונה מזה אלפיים שנה.

בקורס החדש לכתבי־ספורט, אשר נפתח בשבוע שעבר, משתתפים 14 כתבים חדשים, ביניהם גם **אלינור טילמן** (31), רמת־גנית, בלונדית, מורה לחינוך גופני.

את קורס כתבי־הספורט מארגנת מחלקת ההדרכה של הטלוויזיה בראשותו של **דן עמית**. הוא יארך שלושה חודשים, ובסיומו יפוזרו הכתבים החדשים בערים שונות בארץ. ארבעה־עשר המאושרים נבחרו מתוך כ־300 אנשי־ספורט שהגישו את מועמדותם לקורס.

פני הדובר כפני הרשות

בעולם העסקים ידוע שמיפעל או מוסד כושלים צריכים יחסי ציבור ופרסום טובים ככל האפשר, כדי לכסות על מגרעותיהם ומחדליהם.

נראה כי רשות השידור עדיין לא הבינה חוק עתיק־יומין זה.

מחלקת הדוברות ויחסי־הציבור של רשות השידור מצליחה להוות בבואה נאמנה של הרשות כולה, מחלקה כושלת ש־אינה משרתת את תפקידיה ואת העיתונאים המנסים להביא לידיעת הציבור על המתרחש באמצעי התיקשורת ההמונית היחידות בארץ.

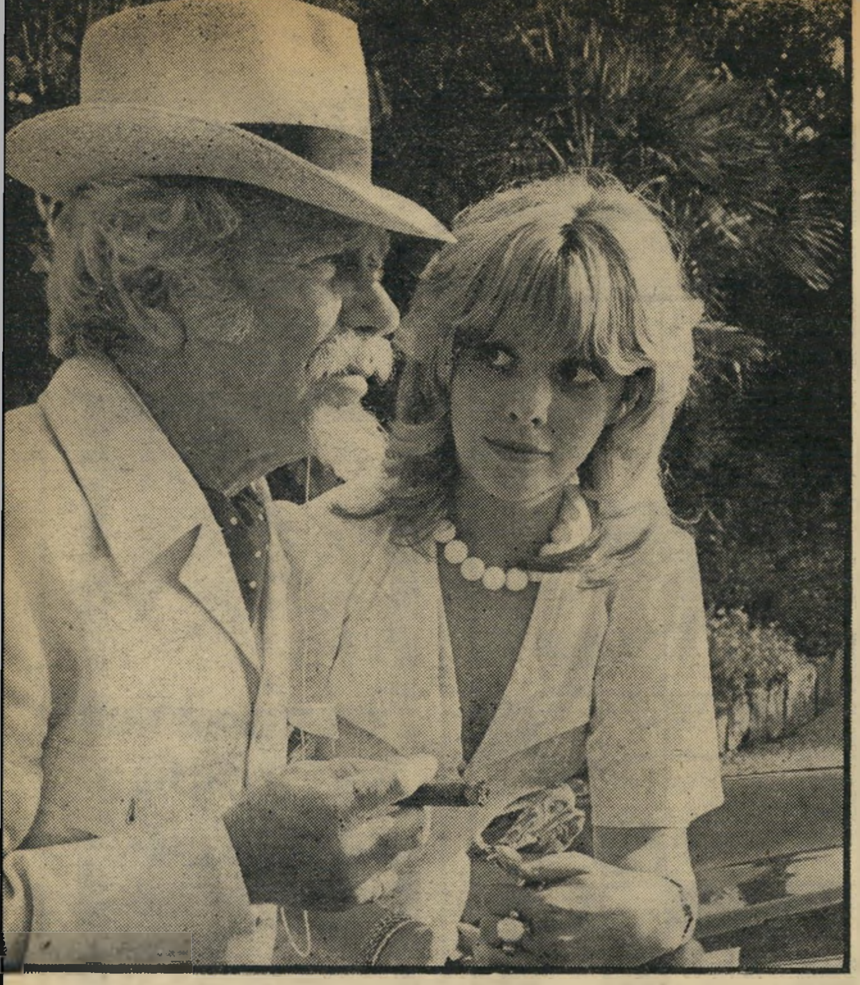

מילס ווילסון ב„כנופיית גן־החיות"
נקמה אחרי 30 שנה

בראש המחלקה עומד **ארי אבנר**, איש־רדיו ותיק. אבנר עוסק משך מרבית הזמן בכתיבת תשובות למכתבי־תלונה רבים או מיכתבי־שבח מעטים המגיעים לרשות. לידו מוצבת **רבקה בהירי**, אשר תפקידה הרשמי הוא אחראית על קישרי־פנים, אולם לבד מהיותה מזכירת הוועדה לפרסי רשות השידור, המגע בינה לבין העיתונאים הוא מצומצם ביותר.

שושנה קוזיק ממלאת פונקציה חשובה. היא אחראית על אירגון הופעותיהם של עובדי רשות השידור בהרצאות בקיבוצים ובמושבים. תפקיד חשוב לכל הדעות, אשר כל פקידה מתחילה יכולה היתה ל־מלא אותו.

תפקידה של **עדנה חפץ** הוא למסור מידע לעיתונות על התוכניות העתידות להיות משודרות ומוקרנות. אולם מאחר שמעולם לא נמסרה הוראה חד־משמעית למפיקים, במאים ומנהלי מחלקות להעביר לחפץ חומר על עיסוקיהם, צריכה היא להתחנן לכל פירור של אינפורמציה, ו־היוצרים למיניהם עושים לה טובה גדולה כשהם מואילים לספר לה משהו.

כך קורה שבעלי המדורים העוסקים ב־רדיו או טלוויזיה או המבקרים, מקבלים מרשות השידור את ההדפס עם רשימת ה־תוכניות לשבוע הבא, כאשר לעיתים מופיעות בו מיספר מילות־הסבר **בלתי מחייב**, ולרוב נטול כל כישרון.

לעיתים נדירות ביותר מקבל העיתונאי חומר רקע הולם, תצלומים והסברים מעמיקים, וגם אז רק לאחר שהוא מצליח ל־גלות בעצמו את המפיק או האחראי על אותה תוכנית ולחלוב אותו.

יש ארבעה אנשים ברשות השידור אשר משכורתם היא בזבוז כסף ציבורי ואם לא יתעורר מנכ"ל הרשות **יצחק ליבני**, הידוע דווקא ברגישותו הרבה למילה הכתובה, ויערוך סדר כללי במחלקה זו, יצטרכו העיתונאים להמשיך ו־להיות ניזונים משמועות, הדלפות מיקריות והרבה מאוד מזל.

דובר אבנר
משכורת למה?

מישטרה בטלוויזיה

מוקד מישטרת ירושלים שידר ידיעה בהולה לניידותיו ביום הרביעי בשבוע שעבר: „אדם משתולל בבניין רשות ה־שידור ברוממה."

ניידת שהגיעה במהירות לבניין, מצאה שם צעיר שקט, אשר לא הבין כלל על מה כל המהומה. גם השוטרים, אחרי ש־חקרו מה בדיוק אירע, לא הבינו מדוע הוזעקו.

מסתבר כי האחראי בפועל על המשק **רפי צדוק**, נתקל באחד מהעובדים ה־זוטרים במחלקה כשהוא שר לו להנאתו, בקול שקט, דווקא במיסדרונות המישרדים. צדוק אינו אוהב שירה והורה לצעיר לחדול לשמוח. הצעיר סירב ואז הזעיק צדוק את המישטרה בטענה כי „יש משתולל בבניין."

היועץ המישפטי של הרשות, **נתן כהן**, שהוזעק לאחר שהגיעה המישטרה, ביקש את סליחת השוטרים על קריאת־השווא, והיה צריך לעמול קשה כדי לשכנע אותם לא לעצור את צדוק עצמו בעוון הזעקת מישטרה.

אולפן־תרום חדש

בשבוע שעבר הסתיים המשא־והמתן בין הנהלת רשות השידור לבין אחד ממוסדות התרבות בתל־אביב, על הקמת אולפניי החירום לרדיו ולטלוויזיה.

האולפנים יוקמו באותו מוסד, הנמצא בלב־ליבה של תל־אביב, ובשלב ראשון יהיו הם אולפני־רדיו משוכללים.

באותו מוסד קיים גם אולם גדול אשר יוכל לשרת את הטלוויזיה בזמן חירום. הנהלת רשות השידור הצליחה לקבל את מרתף אותו מוסד, ואת החדרים הסמוכים לו, ללא כל תשלום.

אשת־עסקים

טמפרמנט־ית, בעלת מרץ בלתי־נידלה המסוגלת לעבוד 48 שעות ברציפות. העבודה חשובה לה יותר מכל, אך היא גם אשת־חברה ידועה המרבה לבלות במסיבות.

היקרים שבהם היתה משתמשת קודם־לכן, עבדה עם בדי טריקו ופלגל שהיא עצמה תיכננה את הדפסיהם. השימוש בבדים אלה הוזיל מאד את מחירי הבגדים.

רוחל'ה, בת ה־30 פלוס, היא דמות מוכרת מאד בחוגי החברה התל־אביבית. היא לבושה תמיד במיטב האופנה האחרונה, מבלה במסיבות, נחשבת כרקדנית מצויינת. את הדירה שלה, בבית ישן מאוד, תיכננה במו־ידיה עד לפירטי־הפרטים, ופיקחה על המלאכה בעצמה.

„שישי־שבת מצילים אותי," היא אומרת. „אלה הימים היחידים שבהם אני יכולה לנוח ממש. אינני יוצאת ואינני מבלה, ואני אוגרת כוח ומתייחדת עם עצמי."

מאז־ומתמיד היתה כה טרודה בעבודתה, עד שעניין המישפחה, בעל וילדים, לא עלה כלל על הפרק. רק כיום אומרת רוחל'ה: „אני מצטערת רק שלא התחתנתי, עשיתי ילד והתגרשתי."

מלבישה

רוחל'ה ברזין נודעה כמלבישת הצעירות בארץ. היא דוגלת בסיגנון צעיר, מחמיא ונועז, תפור ללא כללים, אבל מקורי. עימה בתמונה: חנה אורדן, שהיתה נערת־ישראל.

קשקשת 1950

הפעל את דימיונך ונסה למצוא לציור שלפטה כותרת מתאימה, אשר תסביר מה אתה רואה בו. הצעות לכותרות יש לשלוח לפי הכתובת: „קשקשת," ת.ד. 136, תל־אביב. ההג־דרות הקולעות ביותר תפורסמנה, ובעליהן יזכו בכרטיס כניסה זוגי לקולנוע **דרייב־אין** בתל־אביב, קול־נוע־המכוניות היחיד בישראל.

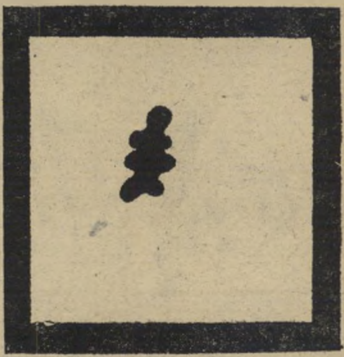

קשקשת 1948

● שני כושים עבריים, מוסווים בתוך עץ־קוקוס, „מתפלחים" לארץ.
שמשון בן־גל, רח' סוקולוב 123, חולון

● מיס ג'ירפה מקושטת בטבעות לצווארה, כובע־נוצות ומישקפי־שמש.
שאול יהישלום, רח' אורלנסקי 7, פתח־תיקווה

● בשבוע הבא אני מחליף את הרצל.
שלמה כהן, רח' השומר 40, חיפה

● אין ברירה? יש ברירה! להת־אמץ, לטפס ולקטוף.

● תוכנית־ייעול 1975: יחידה אחת המספקת מזון, צל ומחסה.
אלה גוטמן, רח' תחכמוני 43, ירושלים

בשעה 5.00
„חיידי בת החרים"
בשעה 7.15
„חשוטר בדימוס"
בשעה 9.45
„זמנים סוערים"

בסיטונות

● שמלות הריון
● מכנסי הריון
● טוניקות הריון
● חליפות הריון

כהן מודל

תל־אביב, רח' נחלת בנימין 4,
קומה ב', דרך החצר
פתוח עד 7 בערב
(סגור בשעות 4—2)

להזמנות ע"י סוכן: טל. 50344, ת"א

תשבץ העולם הזה 1950

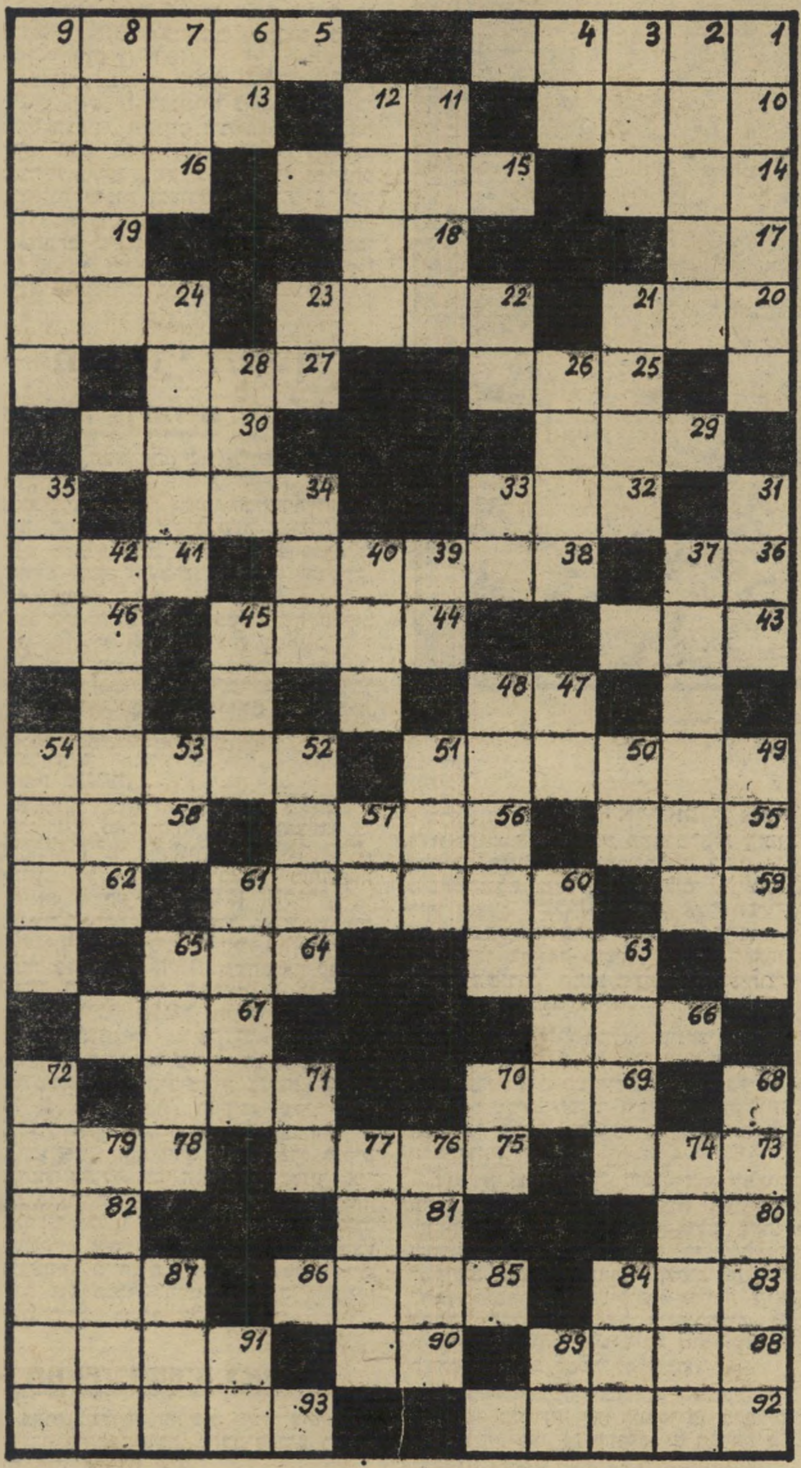

מאוזן:

1. תירוץ; 5. מחבר „אכסודוס" (ש"מ); 10. כובש מדינה זרה; 11. תאריך יש־ראלי נודע בחודש נובמבר; 13. מרדן; 14. התקוממות (הפוך); 15. יופי; 16. מת־פרנס מזגוגיות; 17. נהר באיטליה; 18. מיקווה־מים ענק; 19. זאת; 20. יוציא ניי־צנים; 22. נעול; 24. „עלמה"; 25. מידת־לח קדומה; 27. גומחה; 29. צמח ממיש־פחת המורכבים, בעל תיפרחות כחולות; 30. שמו נקשר בפרשת ווטרגייט (ש"מ); 32. הניגוד הגמור; 34. עץ־פרי ירוק־עד, גדל בארץ; 36. עצם בפה; 38. נסיגה, תנועה לאחור; 41. מצוררי ישראל; 43. שן בפי החיה; 44. כנף־העוף; 46. נהר באפריקה; 47. ששערו מכסיף; 49. תוצאות של היקשים; 52. נזיד של בשר, ירקות ותבלינים; 55. נוגש, מציק; 56. סוער; 58. סב; 59. קידומת הולנדית; 60. חרט המשמש לכתיבה; 62. קריאת־השתוממות; 63. קצה השרוול; 64. נאה; 66. ירק שאי־נו אהוב על ילדים; 67. שבועון־אופנה בינלאומי; 69. שומר־מיצוות; 71. דרגה; 73. לא עיקר; 75. בעל־חיים עוקצני; 79. עזוב!; 80. יחידת־חשמל; 81. מתלווה לכל אדם; 82. אחו; 83. רענן; 85. דחוס והומה; 87. עלייך להיות!; 88. כיח; 90. קינה; 91. מיכלאת־פיטום; 92. ספר משל ש"י עגנון; 93. פליאה.

מאונך:

1. תופין דק אפוי; 2. דרגת פיגור קי־צונית; 3. רבים כאלה בניר; 4. מכין את הבצק; 6. מטבע צרפתית (הפוך); 7. שמה הפרטי של אם שבט הקנדים; 8. ציפור־שיר קטנה והדורה; 9. מחוז בספרד; 11. כף קטנה; 12. סיגנונו; 21. שכונה ליד תל־אביב; 22. נוי; 23. עלוב; 24. שבר־חרס; 26. אבן יקרה; 28. ערוץ; 31. חבל־ארץ בסוריה; 33. מכלי המיטה; 34. נוגה; 35. אורך אופנתי; 37. פורד נכנס לנעליו; 39. בכל מחתרת יש כאלה; 40. צד; 42. צלילים המצטרפים למנגי־נות; 45. צרתה של שרה; 47. גם במנ־עול וגם בפה; 48. סבון; 49. כסף; 50. סוף; 51. מכלי התיזמורת; 52. מחודשי השנה; 53. עוף־טרף; 54. מכלי־התיז־מורת; 57. גוף; 60. טטאנוס; 61. משכיל; 63. תבלין חריף; 65. חושב; 68. מישקולת בשעון; 70. מן הגפיים; 71. קיבוץ בארץ; 72. מן היבשות; 74. צמח טפילי; 76. חשק; 77. אמורטיזציה; 79. נסיעה על גב סוס; 84. הידד!; 87. הלא; 89. תב־לין לקפה; 91. האות ה־40 בא"ב העיברי.

קולנוע

סרטים

הקסם המחוק של בוניואל

בחווילתו שבמכסיקו, ניצב לו לואיס בוניואל הקשיש, מוזג משקאות לידידיו, ומחייך לעצמו בהנאה גלוייה. הוא עשה זאת שוב, שיטה בכל העולם, שילח אליו סרט שהוא ספק־חידה ספק־סאטירה, ובתוך שהוא מכריז כי אין בסירטו אפילו סמל אחד, הוא מוצא לנכון לקרוא לו רוח החופש. ואז כמובן, רצים כולם לחפש אחר הסמלים.

כשאדם מגיע לגיל 75, הוא יכול להרשות לעצמו לומר את כל העולה על רוחו. כל סרט עשוי להיות סירטו האחרון, אז מה הטעם להתאפק, להמתיק גלולות, לבזבז זמן על עלילות טפלות או לדחות משהו לסרט הבא, שאולי לא יבוא לעולם? מוטב לומר הכל, לגמור את כל החשבונות; ומי שיתקשה לתפוס בפעם הראשונה מה שנעשה בסרט, שיטרח ויראה אותו שוב.

וכיאה לבוניואל, סרט המדבר על רוח החופש נפתח בזעקות רמות של: „יחי הכבלים", בספרדית (התירגום הצרפתי של בוניואל מפורש עוד יותר, כי הוא אומר: „הבוז לחופש"). על המסך, ציורו המפורסם של גויא, „ההוצאה להורג."

הסיפור ידוע: כשבאו צבאות המהפיכה הצרפתית לשחרר את הספרדים מעול

כמאי בוניואל
בוז לחופש, יחי הכבלים!

המלוכה שלהם, התקבלו חיילי נפוליאון ב־קריאות „יחי הכבלים," שאמרו בבירור כי הספרדים מעדיפים את מגף המלך על דגל הרפובליקה. התוצאה היתה שהמהפכ־נים האמיצים הוציאו את סרבני־החופש להורג, בשיטתיות. וזה בדיוק מה שעושה גם בוניואל.

הציור מפנה מקומו לצילום, המשחזר ב־נאמנות את גויא, קבוצת חיילים מכוונת רוביה וליד הקיר, בין המוצאים להורג, צלליתו של בוניואל עצמו בגלימת כומר ועם זקן עבות. ולידו, המפיק סרז' זיל־ברמן עם ראש חבוש ומבט נכנע.

בתולה שווה — 10. מה שיש ל־בוניואל לומר אולי אינו סימלי, כדבריו, אבל ודאי מעורר מחשבה. למשל: אבי־המישפחה מפטר את המטפלת משום ש־הניחה לבת הקטנה לשוחח עם אדם זר בגן הציבורי, ואפילו לקבל ממנו תמונות גסות. הוא ואשתו מתבוננים בתמונות, ומזדעזעים מן התועבה. המצלמה מציצה גם היא בתמונות, ומה מסתבר? אלה בסך הכל גלויות־נוף של פריס.

ליל סערה. פונדק כפרי. ארבעה נזירים ואחות רחמנייה משחקים פוקר. במקום כסף מטילים על השולחן מטבעות קדושות. „בתולה שווה 10. לב קדוש — 25, צלב — 50." אחד הנזירים מודיע: „אני פותח בבתולה. כדאי לראות." בחדר הסמוך, צעיר ודודתו שברחו מן הבית. הוא כבן 18, היא, אי־שם מעבר ל־50. הוא רוצה לראותה עירומה. היא אינה מעזה. הוא מאיים, היא מתחננת. אולי כן, אולי לא, ספקות. לבסוף כשהוא מוריד מעליה את

השמיכה, מתגלה לעיניו גוף של נערה צעירה. דימיונו שלו, או אחד מפילאי הטבע?

בחדר שממול, כובען ושמו ז׳אן ברמנס, ושותפתו, העלמה רוזנבלום. הם מזמינים את כל שאר שוכני הפונדק לחדרם, ללגום כוסית. ושעה שהכל טועמים מיין־הפורט המשובח, נכנסת העלמה לחדר־האמבטיה, לבושה בבגד־עור הדוק כמו בחלומות־המין ב„סטאלאגים,״ נוטלת שוט, וחוזרת לחדר. מר ברמנס נכנס לאמבטייה, לובש מכנסיים עם ישבן חשוף, וחוזר לחדר. ואז היא מלקה אותו לעיני כולם שעה שהוא מתוודה, לפי מיטב המסורת הנוצרית: „אני חזיר, אני מנוול, הרביצי עוד ועוד ועוד.״

אולי זו סאטירה על פולחן הווידוי הקאתולי (והרי בוניואל הוא שונא־כנסייה ותיק), ואולי, על־פי השמות, מדובר ב־חזרה־בתשובה של בעלי המצפון הצובט, המניחים ליהודי להלקותם, ובכך הם יוצ־אים ידי חובתם.

האורחים יושבים על אסלות. המישטרה. עוד אחד מן המוסדות שבוניו־אל, האנארכיסט הוותיק, אינו נימנה עם חסידיו. בתחנת־מישטרה, שיעורי־השלמה לשוטרים. אלא שאלה מפריעים בשיעור ומתחכמים כמו ילדים בכיתה א׳, מדביקים ניירות לגבו של המורה ורושמים על הלוח: „הפקד קרנן, וסגנו מתרומם.״ ה־מרצה ממשיך גם כשהכיתה מתרוקנת.

„תארו לכם עולם שבו האוכל הוא דבר מגעיל, ועשיית־צרכים, לעומת זאת, טיב־עית בהחלט.״ ובוניואל מדגים: ערב חב־רתי בבית פרטי. מסביב לשולחן בטרקלין יושבים האורחים ומארחיהם ומשוחחים בנועם. במקום כיסאות — אסלות בית־שימוש. כל אורח מפשיל את מכנסיו לנוחותו. וכשהילדה מתלוננת על שהיא

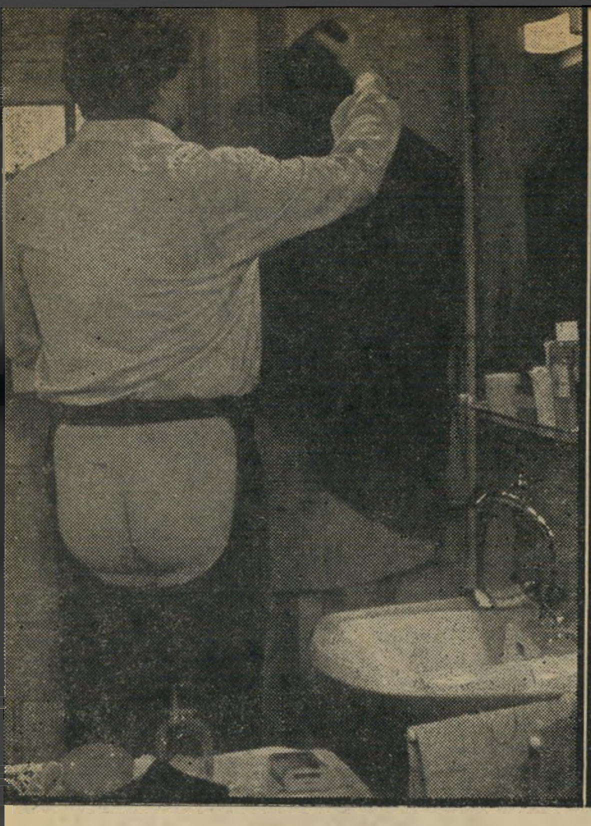

חזיתו של בראהמס:

אדריאנה אסטי, בתפקיד אחותו המתה של מפקח־המישטרה, חוזרת לחיים כשהיא פורטת על פסנתר עירומה כביום־היוולדה. „נגני לי בראהמס,״ מבקש השוטר החולם, ומפיל מידיו חפץ כדי להת־בונן באחותו מתחת לפסנתר. מה יש, לשוטרים כבר אסור לחלום?

ישבנו של הכובען:

בפונדק הכפרי מזמין הכובען האלגנטי, קהל של נזירים ואורחים אחרים כדי להתבונן במעמד סאדו־מאזוכיסטי: הוא לובש מכנסיים חשופי־ישבן כשהעלמה רוזנבלום מלקה אותו בשוט.

רעבה: „לא יפה לדבר על אוכל ליד השולחן!״ נוזפת בה אמה. אורח אחר רעב גם הוא. הוא קם, מוריד את המים, יוצא אל המיסדרון ושואל את העוזרת היכן נמצא החדר המסויים. „שם, בקצה, ליד האמבטייה,״ היא עונה. אחרי שהוא סוגר את הדלת על מנעול ובריח, הוא מתייחד עם ארוחתו בתא הקטן. מישהו מתדפק על הדלת. „תפוס,״ מכריז הסועד. בסך־הכל: הפיכת מוסכמה חברתית קטנה אחת.

הנידון־למוות מחלק אוטוגרפים. ושוב מישטרה: המפקח־הכללי ניגש לאשה זרה מהודרת, בבר פריסאי ריק. „את מזכירה לי את אחותי המנוחה,״ הוא אומר, ומייד כבר חוזרים לאחור, אל ה־מפקח ואחותו המנוחה, ששבה לחיים. יום קיץ חם. המפקח צריך ללכת לישיבה, אבל אין לו כוח. במקום זאת, הוא נכנס לחדר של אחותו. היא פורטת על פסנתר. שופן. יפה, נעים, חדר אפלולי. תריסים מוגפים.

המפקח מתקרב לפסנתר, המצלמה אח־ריו. והנה האחות. נאה, חסודה ועירומה. הוא מניח ידו על כתפה ואומר לה: „עשי עמי חסד. נגני את הראפסודיה של בראהמס.״ האחות מסכימה בחיוך, והמפקח מפיל בשגגה משהו על הארץ. כך הוא יוכל לראות את הנוף גם מזווית שונה. חלום או מציאות? מה יש, לשוטרים אסור לחלום?

הורים מקבלים הודעה טלפונית מבית־הספר: „בתכם נעלמה.״ הם באים בבהלה, והמנהלת מדגימה בפניהם כיצד קרה ה־דבר. היא נכנסת לכיתה, קוראת את שמות הילדים מן היומן. למקרא שמה, קמה הבת על רגליה ועונה: „נוכחת,״ כשאר ה־ילדים. „אתם רואים,״ אומרת המנהלת, „כך גילינו שהיא נעלמה.״ ההורים מת־רגשים. הם יודיעו על כך למישטרה. ו־בכלל, לא ישאירו עוד את הילדה בבית־ספר כזה.

יחד עם בתם נוסעים ההורים למישטרה, להודיע על היעלמה. „טוב שהבאתם אותה לכאן, כדי שנוכל לרשום את תיאורה המדוייק,״ אומר המפקח, ופוקד לפתוח מייד בחיפושים אחר הנעלמת. עצם העוב־דה שהילדה ניצבת לידו, אינה מפריעה כלל. מה זאת ילדה אחת מול הגלגלים המשומנים היטב של החברה?

לסוף שמור עוקץ כפול: מפקח־מישטרה, יחד עם עוד מפקח־מישטרה בן־דמותו (הכפילים, הם אך קישוט נוסף בציור הסוריאליסטי של בוניואל) קוראים לפיקו־דיהם, שהתאספו במכוניות משוריינות, מזויינים עד הצוואר, בגן־החיות של פריס: „לכו והרביצו בהם היטב.״ וברקע, כשעל הבד מופיעים פני חיות נדהמות, נשמעות יריות והפצצות מלוות בצעקות: „יחי הכבלים.״ המעגל נסגר. רוח־החופש נגוזה.

הו, איזו זוועה

וולתר מתיאו: קצב רצחני

חטיפת פלהאס 1-2-3 (הוד וסינמה 1, תל־אביב, ארצות־הברית) — זהו סרט התפור ב־דיוק לפי מידותיו של קהל עצבני וחסר־סבלנות, שהתרגל לסדרות הטלוויזיה ולא איכפת לו אם מה שהוא רואה רדוד או מצוץ מן האצבע, העיקר שיהיה מותח ומבדר.

המעשה בארבעה פושעים מחופשים המשתלטים על קרון רכבת־תחתית בניו־יורק ומבקשים עבורו כופר של מיליון דולר, הופיע לראשונה בצורת ספר, רב־מכר. עתה, כשהוא נעזר בנוכחותם הקולנועית המרשימה־בהחלט של וולטר מתיאו, רוברט שאו ומרטין באלזם, פועלת המעשייה כמו קסם. מתיאו הוא פקד במישטרת־התנועה, המנהלת את המשא־והמתן עם השודדים.

מה שמוזר בכל הפרשה, הוא שעם כל נתוני האימה והפחד הרי הסרט הוא, בסופו של דבר, קומדיה. ברגעים המחרידים ביותר מחליף מתיאו התחכמויות עם החוטפים במכשיר־הקשר בקצב של מכונת־ירייה. התסריטאי פיטר סטון הכין צרור בלתי־נידלה של בדיחות, הנזרקות בכל הזדמנות על־ידי כל הדמויות המרכזיות. מפליאים במיוחד, באינטרמצו קצר, ראש־העיר המצונן, סגנו הטרוד ואשתו הנמרצת, בפארודיה לא־כל־כך מעודנת, לא־כל־כך חכמה אבל מאד מצחיקה, על עמדת הפוליטיקאים מול מעשי טירור למיניהם.

תיק כולא חורים

ג׳ון וויט: מישחק כושל

תיק אודיסה (מוגרבי ודקל, תל־אביב, ארצות־הברית) — לכ־אורה, זה מעשה בחיסול רשת מדענים גרמניים, שעמדו להכין עבור מצרים סידרה של פצצות בקטריולוגיות. כך, לפחות, נאמר בסצינה הרא־שונה בסרט, סצינה מגוחכת ומצחיקה למדי, שבה מוסר סגן־אלוף במדים אינפורמציות סודיות ביותר לאיש שירותי הביון, על רקע אוהל פיקוד וטנקים המתנועעים בחולות הנגב, כביכול. אלא שאחרי סצינה זו נשכח העניין ה־פעוט הזה, והסרט עוקב בשקדנות, עד הסצינה הלפני־אחרונה, אחר עיתונאי גרמני צעיר, המנסה לחשוף את הנאצים החיים עדיין במולדתו, ובעיקר אחד, צמא־דם ורצחני במיוחד שעליו הוא קורא ביומנו של יהודי זקן שהתאבד. סוף חיפושיו אינו נוגע לא לשירותי הביון הישראליים ולא לתודעה המתעוררת של גרמני צעיר, אלא מציג את כל הפרשה כאישית בהחלט, כך שאפילו מוסר־השכל אי־אפשר להסיק ממנה.

הסצינה האחרונה, עם המיפעלים לייצור פצצות העולים באש, נראית כאילו נזכר מישהו שצריך לסיים את העניין שבו החל הסרט. אז צירפו ממקום כלשהו צילום של אסם בוער, והודיעו ברקע שהפצצה בקטריולוגית על תל־אביב לא יצאה לפועל.

סרט בעל קצב רצחני, אך מלא חורים.

אחרים עושים רעש
אנחנו אוספים את הפרסים

את הגבר האמיתי אי אפשר למשוך באף... הוא יודע מה טוב עבורו ובחר גם השנה — זו הפעם הרביעית ברציפות — בטבק אוריגינל כמוצר הנבחר בין מוצרי הטיפוח הגבריים! גם אתה תדע להבחין בין פרסומת רעשנית של סתם מוצרים ובין המוצר הנבחר, טבק אוריגינל, המיוצר עבור גברים ע"י גברים. טבק אוריגינל. כל מה שעושה את הגבר גברי יותר: אפטר שייב, קצף גילוח, משחת גילוח, דיאודורנטים, מי שער, סבון יוקרה ועוד ועוד.

טבק אוריגינל - לגברים המצליחים

המוצר הנבחר
גם בשנת 1975

הקניה
הטובה
ביותר
1975

סימן ההיכר למוצר הנבחר:

TABAC
ORIGINAL

רחל מרחלת על כל העולם

חגיגות ירושלים

האגדה על העיר ירושלים שאולי יש בה לילה אבל חיים ודאי שאין בה, הולכת ומתנפצת אל מול סלעי המציאות ה־שונה כל־כך.

עיר־הקודש היא, אולי, אחד המקומות היחידים בארץ שעדיין מתקיימות בו מסי־בות באופן קבוע ושוטף שלא מראה שום סימני האטה.

רוצים עובדות? בבקשה. אז ככה. לפני ימים אחדים נערכה בביתו של עורך־הדין הצעיר, המקריח והמצליח **יאיר גרין,** מסיבה רבת־משתתפים. כטוב ליבם ביין יצאו הנוכחים בזמר ובמחולות. אבל לא רק זה, אלא בשעות הקטנות של הלילה, כשנדמה היה כאילו הולכת המסיבה ל־הינעל סופית, הגיע לפתע אורח חדש ובידיו הפתעה.

היו אלה מכונת־הקרנה וכמה סרטים פורנוגרפיים, שהוקרנו לעיניהם הלטושות הבוהקות של כל היפים והיפות של עיר הקודש, שביניהם בלטו מיטב עורכי־הדין הצעירים והמבטיחים בעיר.

ואם לא די במסיבה הזו שהיתה אצל יאיר גרין, שעוד ידובר בה רבות, הרי ביום שני השבוע אמורה היתה להתקיים מסיבה נוספת בביתו של עוזר שר־המיש־פטים **חיליק גוטמן,** לכבוד דובר עיריית ירושלים היוצא, **יונה יהב.**

יונה, שעובר לחיפה כדי לקחת שם על עצמו את תפקיד מנהל חברת אפתח, החברה לפיתוח התיירות של עיר הכרמל, הוא ידיד אישי של ראש עיריית חיפה **יוסף אלמוגי,** אבל לא זה מה שעושה אותו למעניין, תשמעו ממני.

מה שכן עושה אותו למעניין הוא ה־עובדה שבמשך כל תקופת שהותו בירו־שלים היו ליונה יהב כ־30 חברות רישמיות, שכל אחת מהן בטוחה שהיא האחת, ה־יחידה, הקבועה והנצחית שלו ובחייו.

ומכיוון שאי־אפשר להעליב אף אחת מהשלושים, החליט חיליק גוטמן לערוך הפתעה לדובר הפורש, והזמין למסיבה את כל 30 החתיכות, מבלי שאף אחת מהן תדע על הפונקציה שממלאות חברותיה בחייו של יהב שובר־הלבבות.

ברגע האחרון דחה יהב את העברתו לחיפה ומיפגש שלושים החתיכות נדחה בשבועיים. באותו מקום ובאותה שעה.

יונה יהב
חתיכות מופתעות

כל ממזר - חתן!

סכנה חמורה נשקפת לשלום במזרח התיכון. לא סאדאת ולא אסד ולא עראפאת מאיימים עליו עכשיו. האיש העלול לשים קץ אחת־ולתמיד לכל התיקוות לשלום אינו אחר אלא ידידנו **אייבי נתן.**

כפי שאתם זוכרים בוודאי, היה זה אייבי שלקח על עצמו להביא את השלום בקבלנות. למען מטרה נעלה ונשגבה זו היה מוכן להשליך מאחוריו את מיזללת קליפורניה שלו, את אוסף־הציורים העצום שלו ואוסף עוד יותר גדול של חתיכות מכל הגילים וכל הצבעים, שעמדו אצלו בתור כדי לאמת את הסיסמה הניצחית שהיתה שגורה בפיו:

If you want a baby — try Aibi!

זה נגמר כשאייבי אימץ לעצמו את הסיסמה: „תנו שאנס לשלום!" אמרו לו שזה לא חרוז, אבל הוא אמר שלעומת זאת זו עובדה. ואז הוא עשה את כל מה שכתוב כבר בדברי־הימים: רשימת־השלום לכנסת, הטיסות למצריים, צעדות השלום, אנדר־טת־השלום ואחרונה אחרונה חביבה — ספינת השלום.

באוקטובר 1973, כשנדמה היה שאו־טו־טו הנה אייבי מצליח להביא את השלום, פרצה פיתאום מילחמת יום־הכיפורים וקילקלה לו את כל התוכניות. נגמר לו הים הפתוח, נגמרו לו הכס־פים ולרבים היה נדמה שנגמרו לו גם האשליות. אבל לא איש כאייבי יברח. הוא לווה כספים, גייס תומכים ותורמים בעיקר בארצות־הברית, וניסה להקים את רעיון השלום שלו לתחייה. בפעם האחרונה ששמענו עליו זה היה כשהצליח לבלות כמה שעות בביירות לפני כחודשיים. ומאז — שקט ודממה, חוץ מכמה ידיעות על כוונתו לערוך ביקור־גימוסין אצל **חביב בורגיבה** בתוניס.

אז אם אתם חושבים שהשקט הזה מבשר סערה, יש לי הפתעה בשבילכם. זוהי באמת סערה, אבל לא כזאת שאתם חושבים. ידיעות אחרונות שהגיעו מצרפת מספרות, שאייבי מתכונן — לא פחות ולא יותר — אלא להתחתן.

מאז הטיל עוגן במרסיי, הוא התיידד שם עם צלמת־עיתונות צרפתיה, בת 26, תוסיפו או תורידו שנה. הוא הצליח לשכנע אותה לטוס עימו לביירות ובטיסתו המפורסמת. ועכשיו מסתבר שכל הצילומים שצולמו, כביכול, בידי צלמי־עיתונות לבנונים שהמתינו לו בנמל־התעופה של ביירות, לא היו אלא מעשה־ידיה להתפאר. היא גם שליוותה אותו לחנות־המזכרות בביירות, וצילמה אותו קונה לה שימלה ערבית.

היא היתה אמורה גם להנציח את פגישתו המתוכננת עם **יאסר עראפאת,** שלא יצאה אל הפועל בגלל סיבות שלא היו תלויות באייבי. אז שניהם חזרו בשלום לפאריס — אייבי והצלמת, כמובן — ונראה שהגיעו למסקנה שאם יכלו לחיות יחד בביירות אין כל סיבה שלא ימשיכו לעשות זאת גם במקו־מות אחרים.

לדברי הידיעות מפריס, הצלמת אינה קוטלת־קנים כלל. היא בתו של אחד מרואי־החשבון המפורסמים והעשירים של צרפת, ורק מתוך חשש שאשבש את הכתיב המדוייק של שמה, אני עדיין חוששת למסור אותו.

בהתחלה כל העסק לא ניראה רציני. כזכור, כל בחורה שנייה שאייבי התעסק איתה, מאז התגרש מאשתו הראשונה והאחרונה, **רוזי נתן,** היתה מועמדת אצלו לנישואין, לפחות אחרי הלילה הראשון. אבל כשחלפו השבועות והעסק מתמשך, והאהבה פורחת, אני מתחילה לחשוד שהפעם הבחור הזה מת־כונן להפתיע אותנו ברציניות.

מי יודע? אולי הוא מצא שיטה חדשה לקרב את השלום באמצעות נישואין? מישהו מוכן להמר שלא?!

אייבי בפעולה (עם ביאטריס)
סכנה לשלום

הזמרת המעופפת

כבר הרבה זמן שאני תוהה על פישרם העמוק של חיי הנישואין של הזמרת **רותי נבון** ובעלה שהוא זמר, תלמיד־לשעבר במכון וינגייט ותלמיד עכשווי בבית־הספר למלונאות תדמור, **יוני נמרי.**

השניים, ששירתו יחד בלהקת פיקוד־ההדרכה, נישאו זה לזו ברגע שהסירו מעליהם את המדים.

החתונה, שהוזמנו אליה וגם באו כל המי־ומי בעולם הבידור ובצמרת השילטון המקומי — יען כי אביה של רותי הוא איש מישרד־החוץ בתקן של שגריר — זכתה, בזמנו, לכיסוי מלא בכל העיתונים.

הזוג הצעיר התגורר בדירה שכורה ב־מרכז תל־אביב, בעוד דירתם החדשה ש־בראשון־לציון נשלמת והולכת.

והנה, עוד רותי מטפסת מעלה־מעלה בסולם הקריירה, הלכה הקריירה של יוני ודעכה פלאים. אני לא יודעת אם זה בגלל החלטה פרטית שלו לדחוק את הקריירה לטובת מיקצוע מעשי יותר, או פשוט בגלל המעריצים, שהעריצו את אשתו יותר מאשר אותו.

מכל מקום, עם הזמן החלה הזמרת ה־צעירה להתעופף לה לכל מיני נסיעות לחו"ל ובילתה יותר בחוץ מאשר בבית.

לאחרונה שהתה בארצות הברית במס־גרת מסע־הופעות, והכירה שם את המלחין **דוד קריבושיי,** הידוע באוסף החתיכות שלו כמו, למשל, השחקנית־של־סרט־אחד **ליאורה רמון** ששיחקה באירים שלו כתב מוסיקה, והזמרת **גלי עטרי,** אחותן של אתם יודעים מי.

מכל מקום, יודעי־דבר מספרים שההי־כרות הזו בין הזמרת והמלחין היא קצת מעבר למה שנקרא יחסים מיקצועיים גרידא.

רותי, שביקרה לאחרונה בארץ לפני שטסה שוב, והפעם לדרום־אפריקה, ממלאת פיה מים בכל הנוגע לחיי־המישפחה שלה.

אבל אם תשאלו אותי, אז אני חושבת שלנישואים האלה אין הרבה סיכויים ל־החזיק מעמד. ואם כן, אז אשרי שנתבדיתי.

סופה של אהבה

לפני מיספר חודשים סיפרתי לכם על האהבה הבוערת בליבותיהם של שחקן־הכדורסל האמריקאי של מכבי רמת־גן **דון קורנבליט** ושל מזכירת־ההפקה ב־סרטים **ברכה קאליש.**

סיפרתי לכם גם שהם חולקים ביניהם את הדירה שדון קיבל ממכבי רמת־גן, וששמעו לחישות שהנה או־טו־טו הם מתחתנים. אבל כימעט כמו ברוב המקרים בזמן האחרון נתבדיתי, לצערי, גם הפעם.

דון, שהיה בעונש של חצי שנה מ־מכבי רמת־גן ושהקבוצה שלו יצאה מ־אליפות אירופה, הבין שאין לו יותר מה לחפש בארץ האפשרויות המוגבלות מאד, ואפילו העובדה שיש לו חברה כמו ברכה לא הצליחה להמשיך להחזיק אותו אצלנו בארץ.

ברכה, לעומת זאת, כבר שבעת טיולים ומסעות, ולא־כל־כך התלהבה להצטרף אליו. היא העדיפה להישאר פה, מה־גם שלאחרונה חלתה ונאלצה לעבור ניתוח. חסר־חשיבות אומנם, אבל בכל־זאת ניתוח.

וכך חזר לו שחקן־הכדורסל הצעיר ו־הנאה לביתו שבארה"ב ואילו ברכה שבה לבית הוריה, באופן זמני, כמובן.

חוץ מזה היא רזתה פלאים ונראית נהדר, ותאמינו לי: לא ירחק היום והיא שוב לא תהיה לבד.

אני, מכל מקום, אשמח לדווח לכם מייד כשיזדמן לי על כל הקורות את הג'ינג'ית היפה והתוססת.

דון קורנבליט וברכה קאליש
אפשרויות מוגבלות

ונדה הציונית

בשדה הקרב

שלושה סוחרי־עבדים ערביים אורבים לוואנדה פון־קריזוס, היוצאת לגאול את חברתה הכלואה בהרמון. הרקע הוא שדה־קרב נטוש, מלא טנקים הרוסים וארגזים ריקים, שעליהם רשום „סיוע אמריקאי," „סיוע בריטי," „סיוע רוסי" ו„סיוע צרפתי," רמז לנשק הזורם לעולם הערבי נגד ישראל. על גוויתו של חייל־או"ם יושבת יונת־שלום עצובה. אחד הערבים אומר: „אולי זוהי אחת האמאזו־נות הישראליות?" בתמונה משמאל למטה: בה מוצגת ונדה בשוק־העבדים („סופרמארקט לבשר של עבדול הישר"). יחד עם הנערות המשומשות מן ההרמון, הכניסו בעלי־הסידרה שפע של דמויות בינלאומיות. בין השאר נראים בציור היילה סלאסי האת־יופי (למטה משמאל), סגן־הנשיא המודח ספירו אגניו (למטה מימין), ראש־הממשלה וראש־האופוזיציה הבריטיים, וילסון והית (מימין). הקונים הפוטנציאליים במכירה הפומבית מציעים אלפי „ריאדים" (ריאד היא בירת סעודיה, ואילו המטבע שלה הוא ריאל). סוחר־העבדים מדבר על הנשים כעל מכוניות משומשות.

הסברה ישראלית בשיטה חדשה

צפי הסידרה „הוואי חמש־אפס" הופתעו, לפני שבועיים, כאשר העיר לפתע „חמושל" בסרט, אגב מעשה־פשע כלשהו: „הם למדו מן הטרוריסטים ה־פלסטיניים!"

איך הוגנבה הערה פוליטית זו לסיד־רה, שמאות מיליונים מסביב לעולם צו־פים בה? היה מישהו שדאג לכך — או־לי מפיק יהודי, או כותב התסריט. אמ־צעי־התקשורת האמריקאיים מלאים יהו־דים טובים, המוכנים לשרת את העניין הישראלי בכל הדרכים.

* * *

מאז הופעת יאסר עראפאת באו"ם, נדלק אור אדום אצל כל היהודים הטובים האלה. גם בלי הנחיות מיוח־דות, מבין כל אחד מהם שעליו להי־לחם בתעמולה הערבית באופן פרטיזני, במכשיר הנתון בידיו. הגופים היהודיים השונים דואגים, כמובן, להגביר נכונות זו.

כך, בשעה שבישראל עצמה מדברים עד־אין־סוף על „מחדלי ההסברה היש־ראלית" בעולם, מופיעים עתה על המס־כים, על גלי האתר ובעיתונים תופעות מוזרות שונות ומשונות.

אחת מאלה היא הסידרה המצויירת („קומיקס") המופיעה בכתב־העת הבינ־לאומי בעל תפוצת־הענק, „פנטהאוז". זהו עירומון המתחרה בהצלחה באבי ה־עירומונים המהודרים, „פלייבוי". בהש־וואה אליו, „פלייבוי" הוא שמרני ללא־נשוא. כי בעוד שהעירומון של היו הפנר מתרכז בעיקר על הבאלונים המנופחים המקשטים את גיבורות עיתונו בחלק ה־עליון של גופן, מתמקד „פנטהאוז" יותר במקום־המיפגש של הרגליים, ובכך הוא מקצר את הדרך לעניין.

כמו „פלייבוי," מהווה גם „פנטהאוז" תערובת של תמונות־עירום אסתטיות־פורנוגרפיות, קאריקטורות בעלות גוון מיני, קצת ספרות, מאמרים וראיונות. 150 העמודים של הגליון מודפסים על נייר מבריק ויקר, והחבילה כולה עולה 7.80 ל"י. היא מגיעה לידיהם של מאות אלפים, מתגלגלת לידי מיליונים.

מה לביטאון כזה ולתעמולה ציונית? לאמת העירומה יש מקום בכל מקום — ואין מכשיר טוב יותר מ„פנטהאוז," ה־נקרא על־ידי גברים, אשר חוש־הביקורת הפוליטי שלהם אינו מופעל בעת העיון בשפע החמוקים הממלאים את עמודיו. ברשימת המערכת, בראש הגליון, מופי־עים שמות כמו אלברט פרידמן (מו"ל־מישנה), פיטר גולדשמידט (מודעות), ועוד.

„או, ונדה הרעה" היא סידרה מצו־יירת של פרדריק מולאלי ורון אמבלטון. הגליון האחרון היה מוקדש כולו לעלי־לותיו של קומנדו־עירום נשי במילחמה נגד הערבים.

* * *

העלילה עצמה אינה חשובה. ונדה פון־קריזוס צריכה לחדור להרמון של שייך־נפט ערבי כדי להציל חברה שלה. סוחרי־העבדים הערביים אורבים לה בשדה־קרב נטוש (כנראה של מיל־חמת יום־הכיפורים). בציורים מכילים פארודיות על דמויות שונות ומשונות: ראשי המאפיה, המיליונר המיסתורי הווארד יוז, הסנאטור אדוארד קנדי (המתחבא באחד הציורים מתחת לגשר, רמז לתקרית המפורסמת בחייו), ספירו אגניו, הנגוס האתיופי, ראש־ממשלת בריטניה, ועוד ועוד.

אך הדמויות העיקריות הן ערביות — וכאן משתמשת הסידרה בשיטות הבדו־קות והיעילות של „דר שטירמר," המ־הדורה הפוכה. כל הערבים בסידרה הם משוגעי־מין נוטפי־ריר, סוחרי־עבדים, אילי־נפט בעלי הון אגדתי, מחזיקי־הר־מון. כל הנשים מופיעות כסמלי־מין, בפוזות מזמינות, סאדיסטיות ומאזוכיס־טיות. ישראל מוזכרת רק במיקרה — אבל הרקע של שדה־הקרב, המלא ב־גרוטאות של טנקים, אומר בבירור מי הם אויבי הערבים.

בסך הכל: מלאכת מחשבת של תעמו־לה מוסווית, החודרת ישר אל תת־ההכ־רה של הקורא המגורה. היא בוודאי יעילה יותר ממאה חוברות של מישרד־ההסברה.

החטיפה סוחרי־העבדים הערביים חוטפים את ונדה, כשאחד אומר שהמיסחר בגרוטאות ברזל כדאי יותר, והשני מדבר על הסיפוק שבדבר.

נפט ומין בהרמונו של השייך מוסטאפה — העסקים כרגיל. משמאל נגרר מנהל של חברת־נפט מערבית לכלא, כשהוא מחזיק בידיו „זכיון נפט," מימין שולח מוסטאפה את הפילגשים המשומשות שלו לשוק־העבדים.

שבוע נפלא מחכה לך. בייחוד ביחסיך החול־כים ומשתפרים עם בת־זוגתך שהחליטה להיות בסדר איתך. קבל אותה בזרועות פתוחות. במישור הפי־ננסי הכל מתנהל כשו־רה. המשיך לבזבז, אתה בין כה וכה עו־מד לזכות בבת אחת בסכום ניכר של כסף. המשך לעבוד ב־נאמנות ובמסירות. הבוסים שלך מערי־כים את זה. לך בת טלה, מצפה שבוע שכולו רצוף תענוגות. נצלי את זה.

* * *

הבט סביבך ותראה, ב־עצם, כי טוב. חכה ליום שבת כדי להתחיל לפ־עול — ביום ג׳ או ד׳ אל תיתן לאחרים לת־חוב את אפם לענייניך. אל תרבה בוויכוחים ואל תתרים בהם שאתה הצודק — גם כשזה יהיה כך, ברוב ימות־השבוע. מאידך, אל תח־מיצי אף פגישה מעניינת, בת שור ואל לך להסס להיות היוזמת.

* * *

עכשיו הזמן להקדיש את כל תשומת־ליבך ואת כל מאמציך ל־עבודה. אם לא — אתה עלול גם להפ־סיד אותה לגמרי. סוף השבוע, ובייחוד יום ד׳ מביאים את התוכ־נית הגדולה שלך ל־נקודת השיא. מאז ואילך שוב לא תוכל לשנות דבר, ולכן מוטב שתתכנן הכל בקפידה. אם את מנהלת רומן עם גבר נשוי, הפסיקי אותו מייד.

הורוס קופ

עכשיו הזמן בו אתה יכול ליפוח בפח, אם לא תשמור על כל ה־קשרים שלך ולא תש־קול אלף פעמים כל הצעה. נכון שאתה הר־פתקן באופייך. נכון גם שאתה זקוק לדברים חדשים, כדי שילהיבו אותך כל פעם מחדש. אבל אי אפשר להגזים. יום ה׳ הוא מסוכן מבחינה כלכלית: אל תהיה בזבזן דווקא בשבוע של פעילות.

* * *

להפתעתך, ואולי למר־רת־רוחך הסמויית, מתחילים העניינים ה־עיסקיים להסתדר — להפליא. אתה חייב לשאול בדעתה של בת־זוגך, ואם גם לא תקבל את כל דבריה — דע שהיא שוחרת את טו־בתך, ורואה הרבה דברים שאינך מסוגל להשיג, מתוך ריתחת־חושים. לביאה: כוח הרצון שלך אינו חזק מספיק.

* * *

השבוע עליך לשים קץ לבטלנות! כמה זמן תו־כל עוד לשבת ולחלום בהקיץ, ומבלי לעשות אפילו את אותם דב־רים המוגשים לך על מגש הכסף? זהו שבוע מצויין לתיכנון לטווח קצר ובינוני; בעוד שבועיים שלושה, תוכל לעבור למעשים, ובקצב נמרץ ובלתי־רגיל. הקפד על סילוק סיכ־סולים מן הדרך, ושלם חובות קטנים וטור־דניים. אל תרבה לצאת לנסיעות ארוכות.

במישור חיי האהבה שלך, בת מאזניים, לא יחולו שינויים מרעי־שים. אל תידחי בגסות את מחזרך הנלהב, למ־רות שאינך חשה כלפיו כל משיכה. תני לזמן לעשות את שלו; או שהרגשתך תשתנה בכל זאת, או שהוא יתייאש ממך. בן מאזניים, למ־רות אופייך הנוח, אתה נוטה להתפרצויות.

* * *

יהירותך הטבעית, הכרוכה בחוסר־בי־טחון משווע, תוריד אותך שאולה, אם לא תדעי לרסן את שניהם ולהוסיף להם מידה אמיצה של חוש־הומור, שהוא אחת מ־תכונותיך היפות ביו־תר. זה לא שהוא לא רוצה אותך: זה ש־הוא בטוח שאת לא רוצה אותו. אז — קדימה! גלי לו את האמת. כוח־ההרתעה של מתנגד חזק עשוי לבלום הת־קדמותך. היזהר מתרופות לא־מוכרות.

* * *

היזהר מפיטפוט יתר; שמור בסודי סו־דות את פירטי המיבצע עליו אתה עובד כרגע. כדאי שתיזהר דווקא מזה שאתה חו־שב שהוא ידידך הטוב — הוא ולא אחר אורב לכל רמז שייצא מפיך, לכל טעות מיקרית, או לכל מישגה שתעשה. אתה בודד, לכן, יהיה עליך לעמוד באתגר הזה לבדך, ללא גיבוי של איש. אם תצליח — זרי הדפנה שיעטרו את קודקודך יהיו רק מעט־מזעיר ממה שיבוא אחר־כך. בת קשת: אל תימנעי מבילויים.

* * *

המריבה הטיפשית בה הסתבכת, אינה מועילה לאף אחד, ומקלקלת את מצב־רוחך. נסי להקדיש זמן לטיפוח יופייך, ולעי־סוק בתחביבייך, ב־מקום לשאת על כת־פייך את כל בעיות העולם הזה. לקראת סוף השבוע את עלולה לנתק קשר אישי חשוב, בעיקבות בדיחה מעשית שהושמעה ב־אוזנייך, בנוכחות אלה שלדעתך יפרשו אותה בצורה מוטעית. אל תעשי זאת, כי בסופו־של־דבר, זה לא ישתלם. השבוע אל תצאי לקניות.

* * *

צפוי לכם שבוע מעניין וסוער הן מבחי־נה פיננסית והן מבחינה רומנטית. אפשר שתע־שו כסף בעזרת או כתו־צאה מקשר רומנטי ואפשר שהרפתקה רו־מנטית תעלה לכם ב־כסף רב. השתדל לא להמר ולא לסכן כספך שלא לצורך, כי אתה עלול להיגרר להוצאות כספים לא כדאיות.

* * *

השתדל לא להציק לחבריך לעבודה. כי בעתיד הקרוב מאוד תזדקק לכל רצונם ה־טוב. היחסים המתו־חים עם בן זוגך יש־תפרו בעיקבות פגישה בלתי צפויית עם ידיד קרוב, אותו לא פגשת זמן רב. אל תיקח על עצמך סיכונים מיו־תרים בענייני כספים, ואל תיכנס להרפת־קאות־נפל פיננסיות.

שנה 39 מספר 1950 המחיר: 4.50 ל"י ג' שבט תשל"ה, 15.1.75

העולם הזה

סכנה לשלום: אייבי מתחתן

אחרי שערוריית ברגמן באמריקה – חושף העולם הזה את המתרחש בבתי־אבות בישראל

אורגיות בבית אבות